

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

MIRATOHET
KRYETAR I K.K.T. 2020

Z. EDI RAMA

MINISTER I INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË

ZNJ. BELINDA BALLUKU

Kryetar i Këshillit Bashkiak

Z. KUJTIM MUSHI

Miratuar me Vendim të Këshillit Bashkiak

Nr. 57, Datë 18.12.2020

Kryetar i Bashkisë

ZNJ. LUIZA MANDI

PLANI I PËRGJITHSHËM KOMBËTAR I BASHKISË LIBOHOVË

STRATEGJIA TERRITORIALE

Miratuar me Vendim të Këshillit Kombëtar të Territorit Nr. 5, Datë 28.12.2020

Spektori i Shërbimit Urban: Foto Mangllara

STUDIO KONSULENTE: Studio "DEA". Nr. Liç 4919/10

Bashkia Libohovë

Plani i Përgjithshëm Vendor Strategjia e Zhvillimit të Territorit

Përmbajtja

1	Dokumentet e planifikimit të hartuara më parë dhe parashikimet e PPK	6
1.1	Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit	6
1.2	Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë	8
1.3	Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë, 2016 – 2019	9
1.4	Plani i Përdorimit të Tokës të Komunës Zagorie	11
1.5	Analizimi i Strategjive Kombëtare/Sektoriale të cilat ndikojnë në zhvillimin e territorit	12
1.5.1	Strategjia ndërsektoriale e mjedisit	12
1.5.2	Strategjia kombëtare për menaxhimin e integruar të burimeve ujore 2017-2027	14
1.5.3	Programi kombëtar sektorial për menaxhimin e integruar të ujit 2018-2030	15
1.5.4	Strategjia kombëtare për zhvillim dhe integrim 2015-2020	18
1.5.5	Strategjia sektoriale e transportit	19
1.5.6	Strategjia ndërsektoriale për decentralizimin dhe qeverisjen vendore 2015 – 2020	20
1.5.7	Strategjia kombëtare për zhvillimin e qëndrueshëm të turizmit 2019 – 2023	21
1.5.8	Strategjia kombëtare e energjisë 2013 -2020	22
1.5.9	Strategjia kombëtare e menaxhimit të integruar të mbetjeve	24
1.6	Përfundime të analizës së planeve të mëparshme	25
2	Përfundime të analizës së metabolizmit	26
3	Përdorimi i tokës dhe sistemet e territorit	30
3.1	Sistemet territoriale	30
3.1.1	Sistemi natyror	32
3.1.2	Sistemi bujqësor	32
3.1.3	Sistemi urban	33
3.1.4	Sistemi infrastrukturor	33
3.1.5	Sistemi ujqor	34
3.2	Përdorimi ekzistues i tokës	34
4	Profili ekonomik i bashkisë	36
4.1	Tokat bujqësore dhe kullotat, si potencial i zhvillimit ekonomik	37
4.2	Evidentimi i mundësive për zhvillimin e turizmit	40
4.2.1	Elementet natyrorë që i shërbejnë ofertës turistike	40
4.2.2	Elementet kulturorë dhe të trashëgimisë që i shërbejnë ofertës turistike	41
4.2.3	Zonimi	43
5	Gjendja e infrastrukturave	43
5.1	Infrastruktura rrugore	44
5.2	Sistemi i ujësjellës - kanalizimeve	45
5.3	Menaxhimi i mbetjeve	46
5.4	Rrjeti elektrik dhe ndriçimi publik	47
6	Demografia	47
7	Vizioni i Zhvillimit Territorial i Bashkisë Libohovë	50
7.1	Drejtimet kryesore të zhvillimit të qëndrueshëm	52

7.2	Objektivat strategjikë, programet dhe projektet	53
7.3	Projektet prioritare të zhvillimit.....	60
7.4	Konvertimet e sistemeve territoriale të nevojshme për zbatimin e Vizionit Strategjik.....	85
7.5	Plani i Veprimeve.....	87
8	Këshillimi me publikun	110
8.1	Forumi për Bashkërendimin e Planifikimit në nivel Vendor	110
8.2	Dëgjesa Publike.....	111

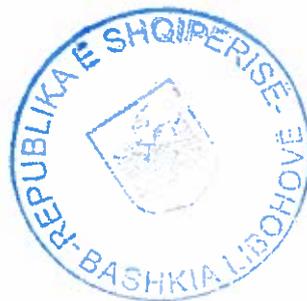
Lista e figurave

Figure 1 Poli i zhvillimit rajonal Gjirokastër - Sarandë (Burimi: PPK 2030)	7
Figure 2 Diagrama e Pemës së Objektivave (Burimi: POZHV, Bashkia Libohovë).....	10
Figure 3 Fluksi i Ujit në Bashkinë Libohovë. (Burimi: Shërbimi Gjeologjik Shqiptar dhe Dea Studio).	28
Figure 4 Fluksi i Ushqimit në Bashkinë Libohovë (Burimi: Dea Studio)	29
Figure 5 Fluksi i Energjisë në Bashkinë Libohovë (Burimi: Dea Studio)	29
Figure 6 Fluksi i Mbetjeve në Bashkinë Libohovë (Burimi: Dea Studio)	30
Figure 12 Ndarja e territorit sipas 5 sistemeve territoriale (Përpunoi: Dea Studio).....	31
Figure 13 Ndarja e territorit sipas kategorive të përdorimit të tokës (Përpunoi: Dea Studio).....	35
Figure 14 Harta e burimeve natyrore dhe tokës bujqësore (Burimi: Bashkia Libohovë dhe Dea Studio)..	38
Figure 10 Harta e infrastrukturës rrugore sipas kategorive të Kodit Rrugor në nivel bashkie (Përgatiti: Dea Studio).....	44
Figure 11 Harta e infrastrukturës ujësjellës - kanalizimeve (Përgatiti: Dea Studio)	46
Figure 12: Shpërndarja e popullsisë, Burimi: INSTAT, Census 2011	48
Figure 17: Harta e Vizionit Strategjik të Zhvillimit të Bashkisë Libohovë (Burimi: Dea Studio).....	51
Figure 18: Skemë funksionale e infrastrukturës rrugore të propozuar në territorin e Bashkisë Libohovë (Burimi: Dea Studio dhe Bashkia Libohovë).....	53
Figure 19: Aksi i rrugës për zgjerim dhe asfaltim (Përpunoi: DEA Studio).....	61
Figure 20: Rruga që lidh fshatrat e njësisë administrative Zagorie (Përpunoi: DEA Studio)	63
Figure 21: Rruga hyrëse për në qytetin e Libohovës (Përpunoi: DEA Studio)	65
Figure 22: Vendndodhja e depove të ujit të ujësjellësit Libohovë (Përpunoi: DEA Studio)	67
Figure 23: Shembull impianti i trajtimit të ujrave të zeza (Burimi: http://ëëë.ëalshgroup.com).....	69
Figure 24: Vendndodhja e venddepozitimit të mbetjeve (Përpunoi: DEA Studio)	71
Figure 25: Vendndodhja e kopshtit të fëmijëve (Përpunoi: DEA Studio)	73
Figure 26: Qendra shëndetësore e Libohovës (Foto: Dea Studio).....	75
Figure 27: Qendra vendgrumbullimi të mundshme për bimët medicinale (Burimi: Plani i Komunës Zagorie, përpunimi: Dea Studio).....	77
Figure 28: Pamje e Parkut Natyror të Zagorisë, (Burimi: Vloralajme.net)	79
Figure 29: Minerari "Bora e parë në Bureto" (Përpunoi: DEA Studio).....	81
Figure 30: Itinetari " Laku i Zagorisë " (Përpunoi: DEA Studio).....	83

Lista e tabelave

Table 1: Sistemet territoriale në bashkinë Libohovë sipas sipërfaqës dhe përqindjes (Përpunoi: Dea Studio).....	32
Table 2:Kategoritë e përdorimit të tokës, bashkia Libohovë (Përpunoi: Dea Studio)	36
Table 3: Boniteti i tokave bujqësore sipas fshatrave të njësisë administrative Libohovë dhe Qendër Libohovë (Burimi: Zyra e Administrimit dhe Mbrojtjes së Tokës, Qarku Gjirokastrë dhe Dea Studio)	38
Table 4: Boniteti i tokave bujqësore sipas fshatrave të njësisë administrative Zagorie (Burimi: Zyra e Administrimit dhe Mbrojtjes së Tokës, Qarku Gjirokastrë dhe Dea Studio)	39
Table 5: Popullsia e Libohovës 2001 – 2011, (Burimi: INSTAT Census 2011)	48
Table 6: Struktura moshore (Burim: Census 2011).....	49
Table 8: Ndryshimi i sistemeve territoriale (Burimi: Dea Studio)	85
Table 9: Konvertimet e sipërfaqeve sipas sistemeve (Burimi: Dea Studio)	87

1 Dokumentet e planifikimit të hartuara më parë dhe parashikimet e PPK

Në kuadër të bashkërendimit të Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Libohovë, është e domosdoshme analizimi dhe respektimi i planeve të hartuara më parë që prekin territorin e kësaj bashkie dhe ato që janë në fuqi. Në Planin e Përgjithshëm Kombëtar janë përfshirë të gjitha strategjitë referuese që prekin zhvillimin e territorit me kohëzgjatje deri në vitin 2030. Bashkia e Libohovës nuk ka pasur Plan Rregullues më parë, në fuqi, por në vitin 2016 është hartuar Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, qëllimi i të cilit ishte hartimi i planit 3 vjeçar afatmesem mbi identifikimin e investimeve prioritare të nevojshme për këtë bashki. Në vijim do të analizohen secili nga këto plane dhe përkthimi i tyre në orinetime konkrete mbi të cilat ky plan që po hartohet duhet të mbështetet.

- Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit
- Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë 2005 - 2015
- Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë, 2016 - 2019
- Plani i Përdorimit të Tokës të Komunës Zagorie
- Strategjitë Kombëtare/Sektoriale të cilat ndikojnë në zhvillimin e territorit

1.1 Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit

Plani i Përgjithshëm Kombëtar (PPK) qendron i pari në hierarkinë e planifikimit territorial kombëtar, i cili përcakton kuadrin për zhvillimin e të gjithë territorit dhe jep udhëzimet bazë për planet e hirarkive më të ulta.

Në Planin e Përgjithshëm Kombëtar është vendosur hierarkia e qendrave, ku standardizimi i qendrave urbane është një element shumë i rëndësishëm. Duke qenë se këto qendra kanë funksione, detyra e shërbime për komunitetet në territorin e tyre përkatës, kategorizimi i tyre është i rëndësishëm në zhvillimin ekonomik, kohezionin social dhe ruajtjen e ekosistemeve natyrore të tyre. Vendosja e kategorizimit nga ana tjetër, përbën thelbin e zhvillimit të qëndrueshëm, duke përqendruar dhe diferencuar sasinë dhe tipin e projekteve sektoriale sipas karakteristikave dhe veçorive të tyre.

Sistemi i qendrave urbane në të gjithë territorin shqiptar karakterizohet nga kjo hierarki:

- I. Metropoli,
- II. Qendra Primare Urbane,
- III. Qendra Sekondare Urbane,
- IV. Qendra Terciare Urbane,
- V. Qendra Lokale,

VI. Lokalitete.

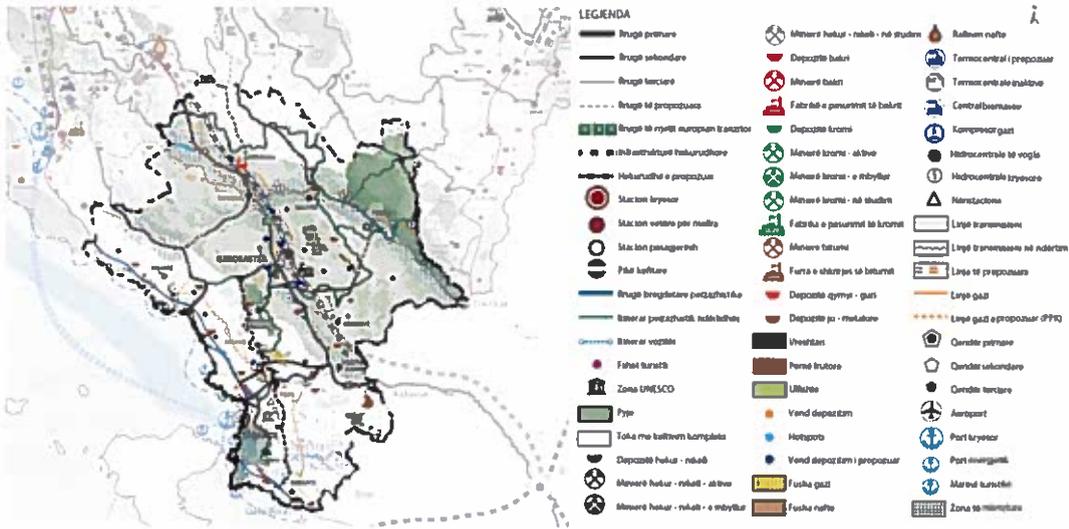

Figure 1 Poli i zhvillimit rajonal Gjirokastrë - Sarandë (Burimi: PPK 2030)

Qendra e Bashkisë Libohovë është kategorizuar si **qendër terciare urbane**. Përcaktimi është i rëndësishëm për sa i përket mbulimit me funksione të shërbimeve arsimore dhe shëndetësore të nivelit të tretë si p.sh. poliklinikat. Këtu bëjnë pjesë veçanërisht:

- *Funksionet ekonomike dhe të vendbanimeve,*
- *Funksionet e tregtisë me pakicë,*
- *Funksionet kulturore dhe të rekreacionit,*
- *Funksionet administrative,*
- *Funksionet arsimore shkollë të mesme, shkollë profesionale,*
- *Funksionet shëndetësore dhe të përkuqjesjes sociale.*

Plani i Përgjithshëm Kombëtar, në varësi të statusit aktual dhe të propozuar të qendrave urbane, me qëllim sigurimin e zhvillimit të territorit në përputhje me Vizionin e PPK-së "Shqipëria 2030", propozon ndërhyrje konsoliduese, përforcuese, rigjeneruese, kooperuese dhe fuqizuese për qendrat urbane. Për Bashkinë Libohovë propozohet përforcim dhe rigjenerim - si qendër terciare urbane qendrore.

Propozimet e PPK-së që shtrihen në territorin e Bashkisë Libohovë apo prekin zhvillimin e tij në mënyrë të drejtpërdrejtë janë:

- Mbulimi me shërbimin e ujësjellësit dhe kanalizimeve, për zonat turistike dhe suburbane.

- Itinerari turistik vozitës lumor-liqenor, duke integruar vozitjen dhe lundrimin në një rrjet rekreativ që përfshin: liqenin e Butrintit, liqenin e Viroit, Syrin e Kaltër, etj.
- Krijimi i një tregu rajonal bujqësor në zonë, që do të plotësojë zinxhirin ekonomikobujqësor në agro-përpunimin e produkteve bujqësore.
- Shtimin e linjës hekurudhore drejt kufirit me Greqinë, duke bërë lidhjen mes Tepelenës, Gjirokastrës, Dropullit e Kakavijës.

1.2 Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë

Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë u hartua me mbështetjen e Programit të Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (PNUD) Këshillin e Qarkut Gjirokastrë, për periudhën kohore 2005 - 2015. Kjo strategji synon të përmbushë shumë nga rekomandimet e Objektivave të Zhvillimit të Mijëvjeçarit.

Deklarata e Vizionit: "Në vitin 2015 Qarku i Gjirokastrës do të ketë vlera të pertëritura kulturore, arsimore dhe shëndetsore, zhvillim ekonomik të qëndrueshëm, një industri bashkëkohore të përpunimit të prodhimeve bujqësore, një mjedis të pasur, turizëm të vazhdueshëm, nivel të lartë punësimi dhe jo varfëri"

Objektivat e kësaj Strategjie janë:

- Zvogëlimi i varfërisë dhe pasigurisë së të ardhurave
- Arritja e arsimit parësor cilësor universal
- Përmirësimi i kujdesit shëndetësor
- Garantimi i qëndrueshmërisë së mjedisit
- Përmirësimi i qeverisjes

Programet dhe projektet e kësaj strategjie synojnë drejt harmonizimit të fuqive, në termat e burimeve dhe avantazheve krahasuese, me mundësitë. Objektiv i është eliminimi i dobësive dhe shmangia e kërcënimeve pa marrë parasysh nëse programet dhe projektet funksionojnë në nivel pushteti qëndror apo vendor. Në nivel masash të cilat duhet të ndërmerren nga bashkitë e qarkut Gjirokastrë, duke përfshirë dhe bashkinë Libohovë për të arritur objektivat e Strategjisë së Zhvillimit të qarkut janë si më poshtë:

- Mbështetja e fermerëve dhe e tregtarëve lokalë për të nxitur prodhimin vendas
- Zhvillimi i degëve të bujqësisë nëpërmjet rregjistrimit të tokës, mbarështimin e deleve dhe dhive, rehabilitimin e kullotave, dhe ndërtimin e sistemeve të ujit dhe infrastrukturës së rrugëve rurale

- Rritja e kapacitetit njerëzor nëpërmjet trajnimeve të ndryshme, krijimit të shoqatave, lehtësimit i aksesit të marrjes së kredive etj
- Zgjerimi i incentivave të ekoturizmit nëpërmjet ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme
- Rehabilitimi i infrastrukturës së transportit, me rëndësi rrugët rurale dhe rrjetet e tjera infrastrukturore
- Krijimi i një sistemi modern arsimor dhe shëndetësor

Objektivat e nxjerrë nga kjo strategji vijojnë të qëndrojnë ende prioritet për zhvillimin e qëndrueshëm të Bashkisë Libohovë.

1.3 Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë, 2016 – 2019

Plani Operacional i Zhvillimit Vendor i Bashkisë Libohovë u hartua me mbështetjen e Ministrisë së Shtetit për Çështjet Vendore dhe projektit STAR (Support to Territorial and Administrative Reform) UNDP, në Shqipëri. Ky Plan ka një kohëzgjatje 3 vjeçare (2016 – 2019), plan afatmesëm, i cili rishikohet çdo vit në varësi të burimeve financiare që bashkia Libohovë ka në dispozicion dhe ka si qëllim identifikimin dhe prioritarizimin e investimeve që bashkia angazhohet të realizojë. Ky dokument ka evidentuar nevojat më emergjente më të cilat është përballur bashkia e Libohovës gjatë hartimit të tij dhe janë propozuar ndërhyrjet e nevojshme për plotësimin e tyre. Zbatimi i këtij plani deri në evidentimin e gjendjes ekzistuese të bashkisë nga Plani i Përgjithshëm Vendor, nuk i ka plotësuar të gjithë propozimet e tij. Më poshtë renditen disa projekte të nevojshme, të propozuara nga Plani Operacional i Zhvillimit Vendor dhe të vlerësuara nga përfundimet e analizës së Planit të Përgjithshëm Vendor që janë me vlerë për zhvillimin e bashkisë Libohovë, për t'u marrë në konsideratë gjatë hartimit të dokumentit të Strategjisë Territoriale.

Vizioni i Bashkisë: *Bashkia Libohovë do të garantojë një zhvillim të qëndrueshëm ekonomik, mjedisor, zhvillimin e një bujqësie dhe blektorie bashkëkohore dhe do të rrisë nivelin e punësimit duke vënë në efikasitet sektorë të ndryshëm si atë të turizmit, shërbimeve, prodhimit e tregëtisë, që do të sjellin një cilësi të lartë jetese përgjatë 10 viteve në vijim.*

Zhvillim i ulet social - ekonomik

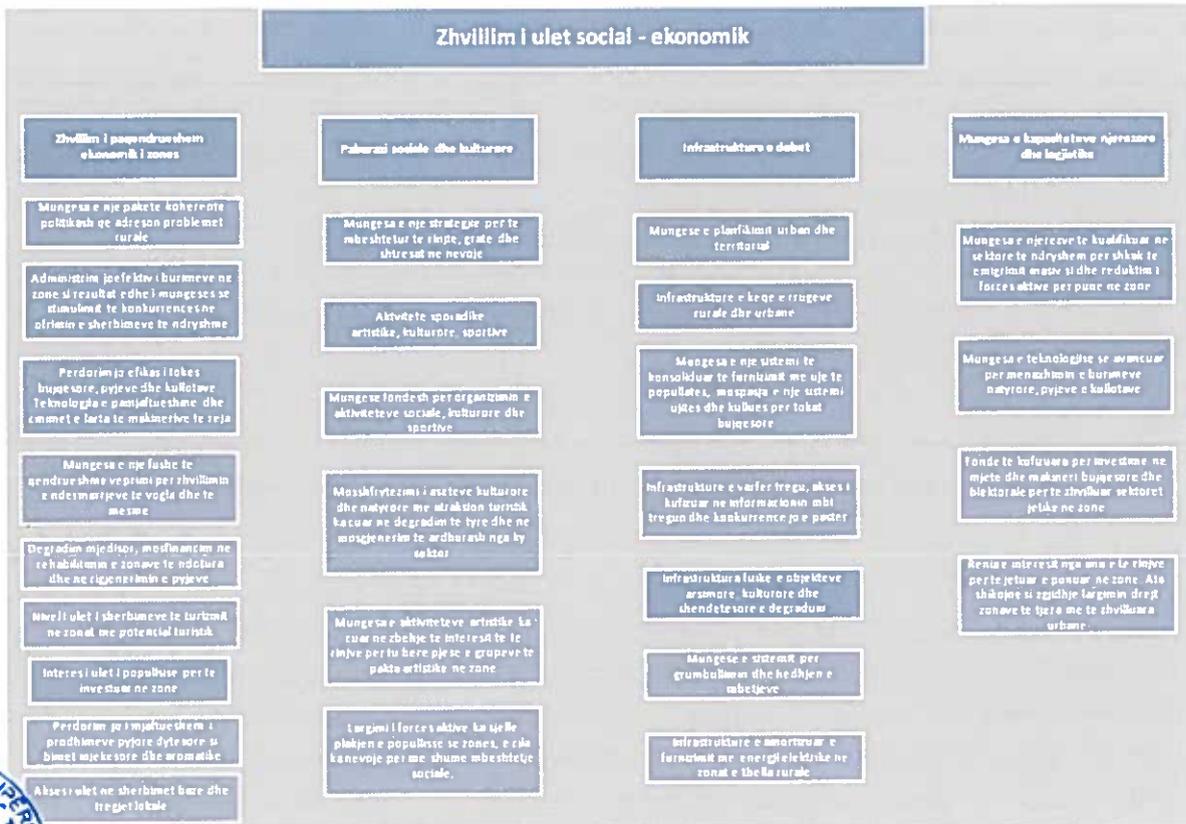

Figure 2 Diagrama e Pemës së Objektivave (Burimi: POZHV, Bashkia Libohovë)

Projektet të listuara më poshtë janë nxjerrë nga ky plan si më të domosdoshmet për territorin e Bashkisë Libohovë:

- Rikonstruksion tërësor i rrugës së Pogonit
- Rikonstruksioni i rrugës "Kroi i Zafirave"
- Sistemim, asfaltim i rrugës "Autostrade - fshati Bulo"
- Rikonstruksion i rrugës "Kthesa e Libohovës - Suhe"
- Hapje e rrugës midis dy fshatrave Zhej dhe Lliar
- Asfaltim i rrugës nga fusha e Çajupit deri në Topovë
- Rikonstruksioni i Qendrës-rrugëve-Libohovë
- Rikonstruksioni i Ambienteve Kopësht Fëmijësh-Libohovë
- Rehabilitimi, rivitalizimi, pyllëzimi i ambienteve të depozitimit të mbetjeve urbane
- Rikonstruksioni i ujësjellësit Libohovë
- Ndërtim depo uji në fshatin Nepavishtë
- Rikonstruksion i rrjetit të brendshëm dhe të jashtëm të ujësjellësit të fshatit Suhë
- Rehabilitimi i sistemit vaditës dhe vënia në funksion e rezervuarit të Doftisë si dhe

- ndërhyrje në rrjetin kullues dhe vaditës në të gjithë fushat e bashkisë Libohovë
- Pyllëzimi i zonave të dëmtuara nga degradimi apo ndërhyrja e njeriut
- Rikonstruksioni i tre qendrave shëndetësore në fshatrat Nivan, Nepravishte dhe Bulo si dhe i poliklinikës së qytetit Libohovë
- Ndërtimi i politikave mbështetëse për fermerët e bashkisë Libohovë
- Politika gjithëpërfshirëse dhe transparente duke nxitur pjesëmarrjen e komunitetit
- Ngritja e mekanizmave për menaxhimin e emergjenacve civile

1.4 Plani i Përdorimit të Tokës të Komunës Zagorie

Ky Plan u hartua gjatë periudhës Shtator 2012 – Janar 2013, në bashkëpunim me Univeristetin Polis dhe stafit të ish-komunës Zagorie. Ky plan nuk ka marrë miratim dhe është në formë studimi. Fshatrat e kësaj ish-komune shtrihen përgjatë luginës së lumit Zagorie e cila ndodhet ndërmjet dy masiveve malorë kryesore të Dhëmbelit dhe Lunxhërisë.

Qëllimet, sfidat dhe mundësitë e cituara nga ky Plan, të cilat janë vlerësuar edhe nga përfundimet e analizës së Planit të Përgjithshëm Vendor, se qëndrojnë edhe për hartimin e Vizionit të Zhvillimit të bashkisë Libohovë dhe për drejtimit e zhvillimit të saj janë:

Qëllimet:

1. Zhvillimi Turizmit dhe Prodhimit Bujqësor/Blegtoral në komunën Zagorie;
2. Zhvillimi i qëndrueshëm i territorit dhe përmirësimi i mirëqënies e kohezionit social në komunë;
3. Zhvillimi i qëndrueshëm i territorit dhe ruajtja e resurseve natyrore;
4. Përmirësimi i infrastrukturës rrugore të komunës Zagorie.

Mundësitë: *Kultura, Tradita, Natyra dhe Bujqësia e Blegtori.*

Disa nga qëllimet kryesore të këtij plani janë përmirësimi i shërbimeve që ofrohen, konservimi i qendrave historike të fshatrave, rivitalizimi i shesheve dhe krijimi i hapësirave rekreative për banorët. Infrastruktura dhe krijimi i sistemit unazor të lëvizjes është po ashtu në fokusin e këtij plani. Është e rëndësishme të promovohen trashëgimitë kulturore e natyrore të këtij territori, në mënyrë që të shkohet drejt një zhvillimi të qëndrueshëm.

1.5 Analizimi i Strategjive Kombëtare/Sektoriale të cilat ndikojnë në zhvillimin e territorit

1.5.1 Strategjia ndërsektoriale e mjedisit

Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit është hartuar nga Ministria e Mjedisit e hartuar për vitet 2015-2020. Çështjet kryesore të trajtuara në të janë si më poshtë.

Cilësia e ajrit në zonat kryesore urbane është përmirësuar mesatarisht në masën 30 %, por problematike ngelet shkalla e ekspozimit të popullatës ndaj ndotjes, si pasojë e tejkallimit të normës vjetore të ditëve të ndotura². Përmirësimet në cilësinë e ajrit lidhen kryesisht me përmirësimin e infrastruktures rrugore në zonat urbane.

Ndikimet nga ndryshimeve klimatike paraqesin sfida të rëndësishme për Shqipërinë, në mënyrë të veçantë për të përballuar ndikimet në energji, ujë, bujqësi, shëndetësi, turizëm, biodiversitet dhe në mirëqenien e komunitetit lokal.

Në fushën e kimikateve kuadri ligjor për kimikatet dhe substancat e rrezikshme ekziston, megjithatë është pjesërisht në linjë me legjislacionin Europian në këtë fushë. Gjatë vitit 2015 është parashikuar plotësimi i paketës ligjore për kimikatet, nëpërmjet miratimit të ligjit të kimikateve dhe 5 akteve nënligjore në zbatim të tij.

Mbetjet. Menaxhimi i mbetjeve në vend është akoma në një nivel të ulët. Me sisteme për grumbullimin e mbetjeve të ngurta janë pajisur vetëm qytetet, por jo zonat rurale. Sasia e mbetjeve që riciklohet, është në masën 10%. Kryesisht mbetjet asgjësohen në vend grumbullimit të mbetjeve. Përveç landfilleve të Sharres dhe Bushatit ka përfunduar ndërtimi i landfillit në Sarandë/Bajkaj ndërsa brenda një afati të shkurtër (2015) do të fillojë ndërtimi i landfillit në Korçë/ Maliq (mbështetur nga KfË).

Një nga objektivat e realizuara të politikës në sektorin pyjor, nëpërmjet programeve të realizuara është arritur transferimi i pyjeve dhe kullotave drejt 315 njësive të qeverisjes vendore për të siguruar gjithë përfshirjen duke i mbështetur ato me plane menaxhimi dhe punime pyllëzimi dhe përmirësimi në pyje. Sipërfaqja e fondit pyjor kullorësor e mbuluar me plane mbarështimi deri në vitin 2012, është rritur me 48% krahasuar me vitin 2007 nga punimet pyjore të kryera në 12.000 ha pyje të degraduar, erozioni është reduktuar me rreth 200.000 ton sedimente.

Vizioni

Vend me një zhvillim të qëndrueshëm social dhe ekonomik, duke mbrojtur burimet natyrore nga ndotja dhe degradimi, nëpërmjet menaxhimit të integruar të tyre dhe duke promovuar mirëqenien dhe cilësinë e jetës dhe duke i vendosur ato në përfitim të prosperitetit ekonomik.

Politikat e mbrojtjes se mjedisit

- Përmiresimit të cilësisë dhe reduktimin e ndotjes së ajrit dhe ndotjes akustike në zonat kryesore urbane dhe zonat turistike;
- Parandalimit dhe kontrollit te integruar te ndotjes dhe rreziqeve nga ndotja dhe aksidentet industriale duke monitoruar dhe kontrolluar zbatimin e normave dhe standarteve te shkarkimeve ne mjedis nga operatorët industriale;
- Kryerjes së Vlerësimeve të Ndikimit në Mjedis për projektet e zhvillimit, me qëllim që autoriteti i planifikimit ose autoriteti përgjegjës për licencimin, kur shqyrton dhënien ose jo të lejes së zhvillimit/licencës përkatëse për një projekt, apo vendosjen e kushteve për zhvilluesin, merr në konsideratë perfundimet e procesit te Vleresimit te Ndikimeve mjedisore për ndikimet në mjedis qe do te kete projekti i propozuar, si dhe perfshirjen e publikut dhe te gjithë aktoreve gjate procedures se Vleresimit te ndikimit ne mjedis.
- Kryerjes se Vlersimeve Strategjike Mjedisore per planet apo programet, per vleresimin e pasojave në mjedis të nje plani ose programi të propozuar për zbatim, me qellim që të sigurojë që këto pasoja mjedisore te adresohen plotësisht që në fazat e hershme të vendimmarrjes përkrah konsideratave ekonomike dhe sociale.
- Menaxhimin e integruar të mbetjeve me fokus ne përmbushjen e standardeve kombëtare dhe ndërkombetare, trajtimin e mbetjeve brenda këtyre standardeve dhe rritjen e ndërgjegjes sociale mbi efektet e dëmshme të mbetjeve në mjedis.
- Ngritjes se Sistemit Kombetar te Menaxhimit te Kimikateve;
- Mbrojtjes dhe menaxhimit te qëndrueshëm të biodiversitetit, shtimit të sipërfaqes së Zonave të Mbrojtura, menaxhimin e integruar të tyre dhe ngritjen e rrjetit ekologjik "NATURA 2000";
- Mirë menaxhimin e burimeve ujore nëpërmjet vendosjes së një kuadri monitorimi dhe kontrolli, per te reduktuar ndotjen e ujerave nentokesore dhe siperfaqesore nga aktivitetet e veprimtarive industriale, bujqesore dhe aktiviteteteve te popullsise ne zonat rurale dhe urbane, qe shkaktojne demtim te ekosistemeve ujore, si dhe te lumenjve nga shfrytezimi pa kriter, mbrojtja e ujerave detare, menaxhimi i ujerave nderkufitare, zvogelimi i efekteve nga permybtja dhe thatesira;
- Menaxhimin e qendrueshem te burimeve te gjalla te ujërave detare dhe i ujerave të brendshme;
- Zhvillimin e qëndrueshëm dhe shume funksional të burimeve pyjore dhe kullosore që sigurojnë shtimin e sipërfaqeve pyjore rrisin prodhimtarinë dhe aftësinë ripërtëritëse të pyjeve, parandalojnë degradimin e mëtejshëm te tokës, mbrojnë biodiversitetin e sigurojnë potencial maksimal për te përmbushur funksionet ekologjike, ekonomike dhe sociale ne nivel lokal, kombëtar dhe global pa cenuar ekosisteme të tjera

Politikat e ndryshimeve klimatike gjatë periudhës 2015 -2020 perfshijne:

- Forcimin e kapaciteteve ne institucionet përkatëse per hartimin e politikave për klimën, me prioritet ngritjen e sistemit te monitorimit dhe të raportimit vjetor te GHG-ve në

përputhje me kërkesat e BE-së dhe percaktimin e pikave fokale për ndryshimet klimatike në ministritë dhe agjencitë përkatëse;

- Percaktimin e skenarëve të përmirësuar të emisioneve të gazeve me efekt serrë në kuadër të Komunikimit të Tretë Kombëtar në bazë të informacionit të ri nga inventari i pyjeve për vitin 2014 dhe Inventarit të GHG deri në vitin 2010;
- Percaktimin në qershor 2015, të kontributit kombëtar për reduktim të GHG deri në vitin 2020, në kuadër të arritjes së marrëveshjes së madhe të paleve në Paris 2015.
- Zhvillimin e NAMA-ve prioritare me përfitime ekonomike, sociale dhe mjedisore të cilat mund të marrin mbështetje nga donatorët (shumëpalëshe dhe dypalëshe), dhe në mënyrë të veçantë nga Fondi i Gjelbër i Klimës.
- Vendosjen e një mekanizmi efektiv dhe efikas të financimit për të kanalizuar fondet e brendshme dhe ndërkombëtare të lidhura me veprimet për klimën;
- Zbatimin e Planit të Veprimit për Eficiencën e Energjisë;
- Integrimi i objektivave të përshtatjes (adaptimit) dhe reduktimit të GHG në planifikimin urban, menaxhimin e ujërave dhe tokës duke përfshirë bujqësinë, pyjet dhe ruajtjen e natyrës.
- Mbështetjen e strategjive që përmirësojnë aftësitë ripërteritese të shëndetit, prones dhe funksioneve produktive të ekosistemeve ndaj ndryshimeve të klimes;
- Krijimin e partneritetit rajonal për përmirësimin e teknologjisë, politikave dhe strategjive për mitigim në të gjitha sektorët e ekonomisë.

Bashkia Libohovë, në kuadër të Strategjisë Ndërsektoriale të Mjedisit duhet të sigurojë mbrojtjen dhe menaxhimin e qëndrueshëm të biodiversitetit, ruajtjen e zonës së mbrojtur të Parkut Natyror të Zagorisë dhe tërësinë e Monumenteve të Natyrës. Aktualisht bashkia i transferon mbetjet urbane në një venddepozitim mbetjesh, në afërsi të fshatit Bulo. Ky venddepozitim duhet të jetë sipas standardeve kombëtare dhe ndërkombëtare dhe duhet të rritet ndërgjegjja sociale mbi efektet e dëmshme të mbetjeve në mjedis. Bashkia duhet të marrë masa edhe për rehabilitimin e venddepozitimit në Përroin Cuprel.

1.5.2 Strategjia kombëtare për menaxhimin e integruar të burimeve ujore 2017-2027

(Draft) Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Burimeve Ujore 2017-2027 (SKMIBU) është dokumenti kuadër për menaxhimin e ujërave për zhvillimin e planeve dhe dokumentave të tjera strategjike në fushën e planifikimit territorial, mbrojtjes së mjedisit, diversitetit biologjik dhe peizazhit, bujqësisë, pylltarisë, peshkimit, transportit, turizmit, shëndetit publik dhe përmban edhe dokumente të tjera përkatëse.

Proçesi i zhvillimit të Strategjisë MIBU për Shqipërinë është hartuar në mënyrë të tillë që të ofrojë një kornizë për administrimin gjithëpërfshirës të burimeve ujore, në të cilin të gjitha palët

e interesit, duke përfshirë edhe sektorin privat, shoqërinë civile dhe komunitetet përdoruese, pavarësisht nga gjinia, të luajnë një rol aktiv.

Strategjia integron objektivat e politikave ekzistuese shqiptare duke marrë parasysh rreziqet që pritet të vijnë nga ndryshimet klimatike bazuar në katër 'shtylla' strategjike: 'Ujë për Njerëzit', 'Ujë për Ushqim', 'Ujë për Industrinë', dhe 'Ujë për Mjedisin'.

Rezultatet kryesore të pritshme përfshijnë:

Përdorim dhe shpërndarje të ujit në mënyrë efikase dhe të barabartë dhe një rritje thelbësore në efikasitetin e përdorimit të ujit në të gjithë sektorët me qëllim shfrytëzimin, riciklimin dhe ripërdorimin e qëndrueshëm të burimeve ujore;

Ulje të ndotjes nëpërmjet moslejimit të shkarkimeve të paligjshme dhe kufizimit të shkarkimeve të lëndëve kimike të rrezikshme në trupa ujorë (niveli i saktë i uljes do të jetë në funksion të numrit dhe natyrës të këtyre shkarkimeve);

Rritjen e qëndrueshmërisë dhe aftësisë për t'iu përshtatur ndryshimeve klimatike dhe rreziqeve që vijnë nga katastrofat natyrore;

Një njohje të thellë të të gjitha burimeve ujore në Shqipëri, duke ofruar kështu një bazë njohurish publike për vendimet (politikat) lidhur me menaxhimin e integruar të burimeve ujore;

Politika të qarta MIBU dhe zbatim të PMBU-së që synon a) objektiva të matshme në afate kohore të caktuara, në nivelete duhura, dhe b) përcaktimin e qartë të përgjegjësisë të autoriteteve, duke u bazuar në një monitorim dhe vlerësim efikas.

Aktualisht bashkia Libohovë, ka të mbuluar me rrjet Ujësjellësi vetëm 44% të territorit të saj. Në vijim bashkia duhet të punojë për një mbulim 100%. Gjithashtu është e nevojshme ndërhyrja në rrjetin ekzistues për rikonstrukcion dhe mirëmbajtjeje. Ndërhyrjet më emergjente janë në Ujësjellësin e Libohovës dhe në fshatin Suhë, të cilët kanë nevojë për rikonstrukcion.

1.5.3 Programi kombëtar sektorial për manaxhimin e integruar të ujit 2018-2030

Manaxhimi i integruar i ujit është një ndër prioritetet e qeverisë shqiptare. Ky prioritet theksohet në Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 (miratuar me VKM nr. 348 datë 11.5.2016, Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Zhvillimin dhe Integrimin 2015-2020). Sektori i ujit luan një rol të rëndësishëm në zhvillimin social dhe ekonomik të vendit. Ai lidhet ngushtë me prodhimin e energjisë elektrike, zhvillimin e bujqësisë, turizimin dhe rekreacionin. Synimet kryesore të këtij programi janë orientimi i investimeve drejt objektivave kombëtarë, përmirësimi i procesit të planifikimit, rritja e investimeve në sektor, rritja e të ardhurave që gjeneron sektori, monitorimi i vazhdueshëm dhe efektiv, sikurse edhe mbrojtja e ekuilibrave mjedisorë.

Zbatimi i këtij programi do të bëhet nëpërmjet planit të veprimit që përditësohet çdo vit dhe ka një projeksion 3-vjeçar. Këto plane përfshijnë masa e aktivitete të propozuara nga të gjithë

aktorët e sektorit të ujit në zbatim të objektivave kombëtare. Për të realizuar vizionin për një periudhë trembëdhjetëvjeçare (2018-2030) për sektorin e ujit janë identifikuar dhe propozuar tre qëllime, të cilat shprehen në funksion të tre shtyllave të sektorit të ujit: përdorimi i ujit, mbrojtja e ujit dhe mbrojtja nga uji. Për arritjen e këtyre qëllimeve janë propozuar trembëdhjetë objektiva të cilat tregojnë pozicionimin e sektorit të ujit për këtë periudhë.

Këto tre qëllime prekin ciklin natyror të ujit dhe nuk ndryshojnë pavarësisht kuadrit institucional, i cili ka rolin kryesor në harmonizimin e tyre.

Shtylla	Qëllimi
Përdorimi i Ujit	Nxitja e përdorimit të qëndrueshëm të burimeve ujore, shpërndarjen e drejtë të tyre ndërmjet përdoruesve, duke maksimizuar përfitimet ekonomike në respekt të kushteve mjedisore dhe parimeve të manaxhimit të qëndrueshëm
Mbrojtja e Ujit	Mbrojtja e ekosistemeve ujore, përfshirë ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore, nga ndotja shpërdorimi dhe mbishfrytëzimi, duke mirëkoordinuar të gjitha aktivitetet të cilat shkaktojnë presione mbi to si dhe duke respektuar parimet e manaxhimit të qëndrueshëm.
Mbrojtja Nga Uji	Mbrojtja e popullsisë dhe e pronës nga efektet e pakthyeshme të shaktuara nga uji, përfshirë këtu përmbytjen dhe erozionin, në mënyrë të qëndrueshme dhe efektive.

Përdorimi i Ujit

Ofrimi i shërbimit të furnizimit me ujë të popullsisë me synim mbulimin me shërbim të sigurt dhe të vazhdueshëm. Mbulimi me shërbim furnizimi me ujë të sigurt i popullatës në zonën urbane dhe në zonën rurale.

Ofrimi i shërbimit të largimit të ujërave të përdorura me synim mbulimin me shërbimin të zonave urbane dhe rurale. Mbulimi me kanalizime i popullatës në zonën urbane dhe në zonën rurale.

Përmirësimi i sistemeve ujitëse për tokat e ujitshme bujqësore me synim plotësimin e nevojave të fermerëve me ujë, për të ofruar kushte optimale për rritjen e kulturave bujqësore.

Përmirësimi i sistemeve të drenazhimit për sipërfaqet e ujitshme bujqësore, me synim garantimin e kushteve optimale për rritjen e kulturave bujqësore.

Zhvillimi i qëndrueshëm i akuakulturës brenda Zonave të Përcaktuara për Akuakulturën (ZPA), me synim zhvillimin e ekonomive të akuakulturës duke respektuar kushtet mjedisore.

Shfrytëzimi i potencialeve hidroenergjetike, me synim rritjen e shfrytëzimit të kapaciteteve të burimeve ujore për hidroenergj, duke pasur parasysh detyrimet që rrjedhin nga marrëveshjet ndërkombëtare duke respektuar kushtet mjedisore.

Plotësimi i nevojave të industrisë me ujë, me synim garantimin e ujit në sasinë dhe cilësinë e nevojshme për kryerjen e aktiviteteve përkatëse, si dhe duke respektuar kushtet mjedisore.

Mbrojtja e Ujit

Vlerësimi paraprak i statusit ekologjik dhe kimik, ruajtja dhe arritja e tyre si minimalisht “të mirë”, për ato trupa ujorë që kanë status “më pak se të mirë”, “të dobët” apo “shumë të dobët”. (ujërat sipërfaqësorelumenj, liqene, ujëra tranzitore/kalimtare, trupa ujorë artificiale dhe shumë të modifikuar).

Vlerësimi paraprak i statusit ekologjik dhe kimik, ruajtja dhe arritja e tyre si minimalisht të mirë, për ata trupa ujorë që kanë status “më pak se mirë”, “të dobët” apo “shumë të dobët” (ujërat nëntokësore).

Ruajtja dhe arritja e cilësisë minimalisht “e mirë” për ujërat larës (të brendshëm dhe bregdetar e kalimtar).

Mbrojtja nga Uji

Reduktimi i rrezikut dhe humbjeve nga përmytja për jetën, jetesën dhe shëndetin dhe asetet ekonomike, fizike, sociale, kulturore dhe mjedisore të personave, bizneseve dhe komuniteteve e cila synon përmirësimin e manaxhimit të situatave të mbrojtjes nga përmytja; përmirësimi i infrastrukturës në përgjigje të fatkeqësive natyrore; garantimi i kushteve të sigurta të jetesës për njerëzit, florën dhe faunën në zonat e rrezikuara; sigurimi i asetëve ekonomike, fizike, sociale, kulturore dhe mjedisore për personat, bizneset dhe komunitetet.

Përmirësimi i kushteve teknike të digave, të cilat shfrytëzohen për ujitjen e tokave bujqësore, me synim rritjen e sigurisë dhe reduktimin e efekteve të mundshme të shkaktuara nga dëmtimi i tyre.

Ruajtja dhe reduktimi i shkallës së erozionit me synim mbrojtjen e tokave me rrezik të lartë erozioni duke forcuar infrastrukturën përkatëse në përgjigje të këtij fenomeni. Ruajtja dhe reduktimi i shkallës së erozionit për: Zonat pak të rrezikuara (20% e territorit) Zonat shumë të rrezikuara (70% e territorit).

Në kuadër të kësaj Strategjie, bashkia Libohovë duhet të punojë drejt krijimit të një fushatë ndërgjegjësimit të banorëve të saj për moshpërdorimin e ujit si edhe për mënyrat e riciklimit të tij. Prioritare për bashkinë mbetet mbulimi 100% i territorit të saj me infrastrukturën e furnizimit me ujë.

1.5.4 Strategjia kombëtare për zhvillim dhe integrim 2015-2020

“Shqipëria – një demokraci në forcim, në rrugën drejt integrit të saj në Bashkimin Evropian, me një ekonomi konkurruese, të stabilizuar dhe të qëndrueshme, që garanton të drejtat themelore dhe liritë e njeriut”

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) përfaqëson dokumentin themelor strategjik që kombinon axhendën e integrit në Bashkimin Evropian me zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik e shoqëror të vendit, përfshirë edhe ndërlidhjen me Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm. SKZHI II është dokumenti që paraqet vizionin për zhvillimin e demokracisë, zhvillimin shoqëror dhe ekonomik të vendit gjatë periudhës 2015-2020, duke ravijëzuar aspiratat për integrim në Bashkimin Evropian. SKZHI 2015- 2020 paraqet se si ky vizion do të arrihet përmes politikave dhe përparësive që synojnë, si më poshtë:

- Nxitjen e ritmeve të zhvillimit të vendit, duke gjeneruar rritje ekonomike të qëndrueshme, përmes një stabiliteti makroekonomik dhe financiar;
- Arritjen e standardeve që u shërbejnë qytetarëve, rritjes së mirëqenies dhe sigurimit të mbrojtjes së të drejtave të tyre;
- Transformimin e Shqipërisë në një vend me standarde, që mundësojnë anëtarësimin në Bashkimin Evropian;
- Ndërtimin e politikave që rrisin konkurrueshmërinë dhe rritjen ekonomike të vendit, krahasuar me vendet e rajonit dhe më tej.

Platforma mbi të cilën u zgjedh qeveria e re nga zgjedhjet kombëtare të datës 23 qershor të vitit 2013 bazohej mbi një vizion të përshpejtimit të rritjes ekonomike, krijimit të vendeve të punës, rikthimit të besimit tek qeveria, çuarjen më përpara të progresit drejt anëtarësimin në BE dhe realizimin e nevojave urgjente të qytetarëve. Gjatë muajve në vijim, nga mesi i vitit 2014, qeveria hartoi programin e saj për “përkthimin” e këtij vizioni në rezultate nëpërmjet evidentimit dhe miratimit të gjashtë prioriteteve kryesore për të gjithë qeverinë. Prioritetet janë: (1) shërbime publike inovatore, që kanë në qendër qytetarin (qeverisja e mirë); (2) rimëkëmbja dhe konsolidimi financiar i sektorit të energjistikës (energji); (3) nxitja e novacionit dhe konkurrueshmërisë (investimet e huaja direkte dhe të brendshme); (4) menaxhimi i integruar i ujit; (5) menaxhimi i integruar i tokës; dhe (6) reforma strukturore financiare.

Për të arritur objektivat e Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim, parësore për bashkinë Libohovë është krijimi i një identiteti ekonomik konkurrues në treg. Bashkia ka të ardhura të vogla, e cila reflektohet edhe në mirëqenien e banorëve të saj. Potenciali për zhvillimin ekonomik është fusha e blegtorisë dhe e bujqësisë, të cilat duke u menaxhuar në mënyrën e duhur dhe duke u krijuar mundësitë për tregun kombëtar dhe ndërkombëtar edhe për fermerët dhe produktet lokale, mund të rrisin ndjeshëm nivelin ekonomik.

1.5.5 Strategjia sektoriale e transportit

Objektivi strategjik synon krijimin e një Rrjeti rrugor unik transporti që do të shërbente si një enë komunikuese për të realizuar gradualisht barazimin e niveleve ekonomike sepse:

- afrohen tregjet
- evitohet krijimi i njollave apo rajoneve të superpopulluara
- trafiku shpërndahet në mënyrë optimale, që do të ulte nivelin e ndotjes dhe aksidenteve

Ndër objektivat kryesore të sektorit të transportit rrugor janë:

- Krijimi i një rrjeti transporti pa ndërprerje dhe bllokime, që do të sigurojë zhvillimin e, do rriste volumin e trafikut të mallrave, do e vendoste transportin në shërbim të të gjithëve dhe do ndihmonte në bashkëpunimin e brendshëm dhe tregun kombëtar të punës.
- Zvogëlimi i hendekut midis tendencës, gjithmonë në rritje, të mjeteve motorike dhe ritmeve të rrjetit rrugor.
- Zbatimi i parimit të transportit të qëndrueshëm, i cili nënkupton optimizimin e kostos, sigurisë së lëvizjes dhe mbrojtjes mjedisore.
- Nxitja e trafikut të mallrave dhe ulja e kostos së transportit, që nënkupton uljen e humbjeve jo produktive, pra edhe të ashtuquajturave kosto të jashtme, siç janë aksidentet, bllokimet e trafikut, projektimi joracional i infrastrukturës, cilësia e dobët e punimeve dhe gjendja teknike e ulët e mjeteve të transportit.
- Intensifikimi i kontakteve me shtetet fqinje, institucionet komunitare për heqjen e barrierave që pengojnë ndërkombëtarizimin e shërbimeve të transportit shqiptar (vizat lejet e transportit, bilaterale dhe multilaterale, taksat diskriminuese, nënshkrimin prioritar të marrëveshjeve që hapin tregun e punës).
- Reduktimi në maksimum i përfshirjes së administratës në veprimtarinë e transportit duke realizuar ndarjen e menaxhimit të transportit në përgjithësi nga biznesi i tij me qëllim rritjen e efektivitetit të sektorit të transportit, cilësinë e shërbimeve dhe uljen e kostos.
- Eliminimi i barrierave administrative dhe ekonomike të pajustificuara ndaj konkurrencës midis operatorëve të transportit.
- Krijimi i kushteve për një akses jodiskriminues të infrastrukturës së transportit nga përdoruesit e shërbimeve të transportit.
- Komercializimi i shërbimeve të transportit me pjesëmarrjen e operatorëve privatë.
- Mbështetje e biznesit të vogël e të mesëm në sektorin e transportit.
- Mbrojtja e operatorëve profesionistë nga konkurrenca e pandershme nga kategoritë apo llojet e tjera të transportit.
- Ndarja e tregut të shërbimit të transportit nga veprimtaria komerciale jashtë tregut dhe përdorimi jokomercial i mjeteve.
- Të nxitet zhvillimi i logjistikës dhe teknologjive bashkëkohore inteligjente në sektorin e transportit
- Përpunimi i metodologjive të kontrollit me synim mbrojtjen e tregut nga përqendrimi i shërbimeve dhe zbehja e konkurrencës.
- Përfshirja e gjithë kategorive të operatorëve, përdoruesve dhe shoqatave respektive në hartimin e procedurave dhe kushteve të pjesëmarrjes në tregun e shërbimeve.

Në bashkinë Libohovë fluksi i lëvizjes së mjeteve motorike është i ulët, si për mjete transporti mallrash ashtu edhe për njerëzit. Akset ekzistuese rrugore, përballojnë fluksin ekzistues. Zhvillimi i bashkisë synohet të jetë drejt një ekonomie të qëndrueshme, me prioritet blegtoribujqësi dhe turizëm i qëndrueshëm. Akset ekzistuese mund të shërbejnë edhe si aksë peizazhistike të cilat i shërbejnë edhe paketave të turizmit. Lidhur me transportin rrugor, ndërhyrjet janë kryesisht të nevojshme në përmirësimin e gjendjes fizike të rrugëve si edhe në krijimin e disa akseve të shkurtëra për lidhjen e qendrave lokale me njera-tjetrën.

1.5.6 Strategjia ndërsektoriale për decentralizimin dhe qeverisjen vendore 2015 – 2020

Strategjia Kombëtare Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2015-2020 (SKNDQV) paraqet vizionin e qeverisë për forcimin e qeverisjes dhe demokracisë vendore dhe përparimin e procesit të decentralizimit sipas standardeve më të përparuara evropiane.

Qëllimet dhe objektivat e kësaj strategjie përputhen plotësisht me qëllimet dhe objektivat e përgjithshme të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 për zhvillimin ekonomik dhe social të Shqipërisë në rrugën e saj drejt integrimit evropian.

SKNDQV mishëron qëllimin e programit të qeverisë për ta “shndërruar Shqipërinë në një model që frymëzon paqen dhe zhvillimin në rajon.”

SKNDQV 2015-2020 prezanton një përjasje gjithëpërfshirëse ndaj decentralizimit dhe forcimit të qeverisjes vendore në përputhje me parimet e Kartës Evropiane për Vetë-Qeverisjen Vendore, si edhe me ato e Hapësirës Administrative Evropiane për qeverisjen vendore, me synim sigurimin e decentralizimit politik, administrativ dhe fiskal.

"Fuqizimi i qeverisjes vendore dhe i procesit të decentralizimit me qëllim që të sigurohet një efikasitet më i lartë i vetë qeverisë vendore" është vizioni i Qeverisë që ndjek parimet dhe standardet e përcaktuara në Kartën Evropiane të Vetëqeverisjes Vendore dhe parimet e Hapësirës Administrative Evropiane për qeverisjen vendore.

Shtyllat kryesore të reformës së ardhshme të decentralizimit dhe qeverisjes vendore, si edhe të përparësive të politikave do të jenë:

- Të rrisë efikasitetin në tërësi të strukturave të qeverisjes vendore
- Reforma administrativo-territoriale. Prioriteti kryesor i qeverisë është rishikimi i ndarjes administrativo-territoriale, duke synuar konsolidimin territorial të njësive vendore të nivelit të parë dhe nivelit të dytë.
- Përmbyllja e procesit të decentralizimit të kompetencave në funksionet e përbashkëta dhe të deleguara.
- Rishikimi i kompetencave në funksionet e përbashkëta do të harmonizohet dhe bashkërendohet me reformimin e nivelit të dytë të qeverisjes vendore dhe organeve të dekoncentruara në nivel rajonal si dhe me procesin e rajonalizimit.
- Të forcojë financat vendore dhe të rrisë autonominë fiskale

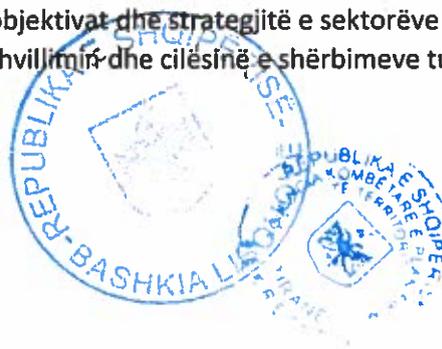
- Reforma e decentralizimit fiskal do të vazhdojë edhe më tej dhe do të krijojë mundësi që qeveritë vendore të kenë më shumë burime financiare, në mënyrë që ato të kryejnë funksionet dhe kompetencat e tyre në mënyrë efikase dhe të qëndrueshme.
- Të nxisë zhvillimin e qëndrueshëm vendor Do të synohet ndërtimi i një modeli të ri të harmonizuar të zhvillimit social-ekonomik dhe territorial, duke synuar uljen e pabarazisë në zhvillim midis zonave dhe territoreve të ndryshme të vendit dhe mbështetjen e qeverisjes vendore në nismat për zhvillim vendor.
- Të forcojë qeverisjen e mirë në nivel vendor
- Përparësi do të ketë forcimi i transparencës dhe pjesëmarrjes së komuniteteve, biznesit dhe shoqërisë civile në vendimmarrjen publike në nivel vendor.
- Aktivizimi qytetar do të nxitet nëpërmjet fuqizimit të strukturave komunitare në qytet (ndërlidhësi komunitar) dhe në zonat rurale (kryetarët e fshatrave dhe kryesia e fshatrave).
- Fuqizimi i administratës vendore. Qëllimi kryesor në ecurinë e reformës së administratës publike në nivel vendor do të jetë konsolidimi i një administrate vendore të çburokratizuar, të paanshme politikisht, profesioniste dhe transparente.
- Përmirësimi i marrëdhënieve ndërinstucionale midis qeverisjes qendrore dhe asaj vendore. Do të ndërtohen mekanizmat formalë dhe funksionalë të dialogut ndërinstucional midis qeverisë qendrore dhe asaj vendore.
- Qeverisja vendore dhe integrimi në BE Integrimi evropian është një synim strategjik i Shqipërisë. Në këtë kuadër synohet që qeverisja vendore si pjesë e administratës publike të kontribuojë në arritjen e objektivave të integritimit evropian duke zbatuar standarde dhe përvojat e mira të BE-së në nivel vendor si dhe duke rritur kapacitetet për të aplikuar në projekte të financuara nga fondet e BE-së.

Aktualisht bashkia Libohovë, si institucion vendor, punon me një numër të reduktuar kapitali njërzor dhe profesional. Në mënyrë që të përforcohet qeverisja vendore, është e nevojshme të mbulohet çdo sektor i bashkisë, me ekspertë të fushës. Në çdo rast duhet të sigurohet trajnimi i punonjësve për rritjen e kapaciteteve dhe njohurive profesionale.

1.5.7 Strategjia kombëtare për zhvillimin e qëndrueshëm të turizmit 2018 – 2022

Miraturar me Vendim të Këshillit të Ministrave nr. 413, datë 19.6.2019 “Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Turizmit 2019–2023 dhe të planit të veprimit” kjo Strategji synon promovimin e Shqipërisë si një destinacion turistik tërheqës, autentik dhe mikpritës në rajonin e Mesdheut dhe Evropë, bazuar në përdorimin e qëndrueshëm të potencialeve natyrore, kulturore dhe historike për zhvillimin e produkteve të cilësisë lartë dhe të shumëllojshme, e arritshme lehtësisht nga tregjet ndërkombëtare. Turizmi luan një rol kryesor në ekonominë shqiptare, duke kontribuar në përmirësimin e cilësisë së jetës dhe duke krijuar një mjedis tërheqës për investimet dhe hapjen e vendeve të punës. Zhvillimi i turizmit do të shkojë në përputhje me objektivat dhe strategjitë e sektorëve të tjerë që kushtëzojnë dhe ndikojnë direkt dhe indirekt zhvillimin dhe cilësinë e shërbimeve turistike.

Harmonizimi në kuadër të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) do të garantojë një zhvillim të qëndrueshëm të turizmit dhe një strategji të arritshme.

Turizmi i qëndrueshëm shqiptar luan një rol të rëndësishëm në mirëqenien ekonomike dhe socio-kulturore, të rritjes së të ardhurave dhe krijimit të vendeve të reja të punës dhe është një kontribues i rëndësishëm për reputacionin ndërkombëtar të Shqipërisë, bazuar në marketingun intensiv të produkteve turistike të Shqipërisë, markave të njohura ndërkombëtarisht dhe me vlerë të lartë të shtuar.

"Shqipëria si një destinacion mikpritës, tërheqës, autentik për zhvillimin e potencialeve ekonomike, natyrore dhe sociale të vendit"

Për realizimin e vizionit të kësaj strategjie, janë identifikuar katër qëllime strategjike. Bazuar në përmbushjen e çdo objekti specifiku të veçantë dhe të kombinuar, realizimin e çdo produkti të veçantë dhe të kombinuar të planifikuar në Planin e Veprimit, do të mundësohet realizimi i qëllimeve strategjike. Këto qëllime strategjike janë si më poshtë vijon:

1. Q.S.1 Krijimi i poleve (clusters) dhe industrive të reja të zhvillimit, si dhe konsolidimi i ofertës turistike dhe krijimi i produkteve të reja
2. Q.S.2 Rritja e vlerës së shtuar dhe e impaktit të sektorit në ekonomi dhe punësim
3. Q.S.3 Zhvillimi i produkteve dhe shërbimeve të reja në turizëm, si dhe përmirësimi i cilësisë së tyre
4. Q.S.4 Përmirësimi i imazhit të vendit dhe promovimi i produkteve autentike lokale

Në kuadër të zhvillimit të turizmit të qëndrueshëm, bashkia Libohovë posedon pasuri të shumta, si në aspektin natyror ashtu edhe atë kulturor. Prania në territorin e bashkisë, e Parkut Natyror të Zagorisë, përbën potencial të lartë për zhvillimin e turizmit të natyrës, por edhe atij rural apo të aventurës. Për të siguruar një zhvillim të qëndrueshëm është e nevojshme që të krijohet një shërbim cilësor dhe profesional si edhe të krijohen disa paketa turistike të diversifikuara.

1.5.8 Strategjia kombëtare e energjisë 2013 -2020

Strategjia Kombëtare e Energjisë shpreh në thelb përcaktimin e drejtimeve kryesore të zhvillimit të sektorit energjetik, si një sektor mbështetës për zhvillimin ekonomik të vendit dhe përmirësimin e kushteve të jetesës së popullsisë. Rritja e sigurisë së furnizimit, krijimi i një ekonomie kompetitive dhe respektimi i normave mjedisore, janë qëllimet bazë të kësaj strategjie.

Për këto arsye, kjo strategji, pasi analizon situatën aktuale të sektorit energjetik në tërësi, parashtron politikat energjetike, që duhet të ndjekë qeveria në këtë sektor, ku përmendim: përmirësimin dhe harmonizimin e mëtejshëm të kuadrit ligjor me direktivat e Bashkimit Europian, ristrukturimin institucional, diversifikimin e burimeve duke promovuar burimet e rinovueshme dhe rritjen e efikasitetit të energjisë, vendosjen e tarifave reale për energjinë

elektrike. Njëkohësisht, kjo strategji përcakton investimet dhe kohën e zbatimit të tyre për të realizuar këto politika.

Strategjia fokusohet në një nga çështjet kryesore të vlerësimit të situatës aktuale dhe perspektivës së zhvillimit të sektorit energjetik në Shqipëri, atë të kontributit dhe përfitimeve direkte të ekonomisë Shqiptare dhe Buxhetit të Shtetit nga aktiviteti i sektorit energjetik në Shqipëri. Ajo merr në konsideratë faktin, që gjithmonë e më tepër aktiviteti privat po bëhet dominant në këtë sektor, si në prodhim-gjenerim, në transport-transmetim, ashtu dhe shpërndarje. Në këtë kontekst kanë mjaft rëndësi politikat fiskale dhe ato tarifore, që zbatohen dhe duhet të zbatohen në këtë sektor, të cilat në esencë shprehin politikat dhe startegjinë e Qeverisë dhe të Shtetit Shqiptar, për ndërtimin e një sektori energjetik eficient, fizibël, kompetitiv, të sigurt dhe të integruar.

Në këtë kontekst, ky dokument përfshin të gjithë hapsirën e zhvillimit të sektorit energjetik si dhe detyrimet e vendit tonë në realizimin e targeteve të vendosura nga Komuniteti i Energjisë, duke mbajtur në konsideratë parashikimin e kërkesës për energji, si dhe mbulimin e saj deri në vitin 2020. Mbulimi i kërkesës bazohet në kapacitetet ekzistuese prodhuese, rezervat energjetike, opsionet e trasmetimit dhe të furnizimit, nevojat për kapacitete të reja, përdorimin e energjive të rinovueshme, rritjen e efikasitetit të energjisë dhe deri tek sjellja e konsumatorëve.

Qeveria Shqiptare synon të zhvillojë një sistem energjetik të mbështetur në parimet e tregut, i aftë, që të mbulojë kërkesën për energji, për një zhvillim të qëndrueshëm të ekonomisë, duke garantuar sigurinë, mbrojtjen e mjedisit dhe rritjen e mirëqenies me një kosto minimale sociale.

Për realizimin e objektivave të strategjisë janë përcaktuar këto prioritetet:

- Përfundimi i ristrukturimit të sektorit energjetik shqiptar;
- Përsosja e mëtejshme e kuadri efektiv institucional e ligjor;
- Rritja sigurisë së furnizimit me energji të vendit,
- Rritja e kontributit të sektorit energjetik në zhvillimin ekonomik të vendit, në Buxhetin e Shtetit dhe bilancin financiar të vendit,
- Rritja e kapaciteteve gjeneruese dhe diversifikimi i tyre,
- Intensifikimi i operacioneve të kërkim-prodhimit të hidrokarbureve dhe tërheqja e investitorëve strategjikë në këtë sektor, si dhe në zhvillimin e vendburimeve ekzistuese, për të mundësuar shfrytëzimin me efektivitet dhe efikasitet të naftës bruto.
- Ndërtimi i linjave të reja të interkonjeksionit në sektorin elektroenergjetik,
- Angazhimi në realizimin e projekteve rajonale të interkoneksionit me linjat e gazit dhe diversifikimi i burimeve të furnizimit;
- Optimizimi i sistemit të furnizimit me burime energjetike, me konceptin e planifikimit me kosto më të ulët dhe ndikim minimal në mjedis,

- Nxitja e përdorimit eficient dhe ekonomik të burimeve të energjisë, si dhe nxitja e aplikimit të mënyrave të ndryshme të menaxhimit të energjisë, në sektorët e ndryshëm të ekonomisë
- Nxitja e përdorimit të burimeve të rinovueshme të energjisë,
- Krijimi i tregut të brendshëm dhe integrimi i tij në tregun rajonal,
- Përmirësimi i kapaciteteve menaxheriale në sektorin energjetik,
- Përmirësimi i organizimit institucional i sektorit energjetik dhe nënsektorëve të tij (elektroenergjetik, hidrokarbur, energjive të rinovueshme dhe efikasitet).

Hartimi i Strategjisë së Zhvillimit të Sektorit Energjetik është bazuar në dy skenarët referues:

1. në atë me futjen e gazit natyror dhe
2. në atë pa gaz natyror.

Për secilin prej këtyre skenarëve janë ndërtuar dy nën-skenarë zhvillimi, që marrin në konsideratë edhe angazhimet e vendit tonë, si nënshkruer i Traktatit të Krijimit të Komunitetit të Energjisë, në realizimin e targeteve, për efikasitetin e energjisë dhe për përdorimin e burimeve të rinovueshme të energjisë.

Skenarët përshkruajnë dy tendencat, brenda të cilëve ka shumë mundësi të zhvillohet sektori i energjisë. Në to pasqyrohen tendencat e sektorit energjetik shqiptar dhe atij rajonal, nevoja për diversifikimin e burimeve të furnizimit, rritja e mëtejshme e integritetit të sektorit energjetik dhe zhvillimi i një infrastrukture energjetike në nivel rajonal, rritja e liberalizimit të tregut të furnizimit me energji, zbatimin e masave të efikasitetit në degët e ekonomisë dhe arritjen e një standarti bashkëkohor në menaxhimin e energjisë, shfrytëzimin e burimeve të rinovueshme të energjisë, kuadrin ligjor, institucional, organizativ, parashikimin e tarifave të energjisë elektrike, zhvillimet e pritshme në sektorin hidrokarbur, etj.

Në kuadër të energjisë elektrike, bashkia Libohovë nuk ka probleme në mbulimin e territorit të saj me infrastrukturë të rrjetit elektrik, por në mirëmbajtjen e tij. Pothuajse i gjithë rrjeti në territorin rural është i amortizuar dhe ka nevojë për ndërhyrje në përmirësimin e linjave. Gjithashtu duhet të punohet për krijimin e fushatave sensibilizuese për banorët për përmirësimin e efikasitetit energjetik të banesave të tyre.

1.5.9 Strategjia kombëtare e menaxhimit të integruar të mbetjeve

Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve (Strategjia) është dokumenti kryesor planifikues në fushën e menaxhimit të mbetjeve bashkiake, jo-bashkiake dhe të rrezikshme në Shqipëri. Strategjia është hartuar për herë të parë në vitin 2010. Drejtimet kryesore të dokumentit të parë të Strategjisë kanë qenë planifikimi, edukimi, kuadri ligjor dhe burimet e financimit.

Dokumenti aktual, përfaqëson Strategjinë e rishikuar dhe mbulon periudhën 2018-2033. Kjo Strategji ka si qëllim kryesor të përditësojë politikat dhe Planin Kombëtar për Menaxhimin e

Integruar të Mbetjeve, si dhe të rivlerësojë aftësitë e vendit për të përmbushur detyrimet e anëtarësimit në Bashkimin Evropian (BE) që rrjedhin nga *acquis communautaire*, Kapitulli 27 për mjedisin. Krahas përmbushjes së synimeve në planin e detyrimeve të antarësimit në BE, dokumenti do të përshtasë drejtimit strategjike për ti bërë ato me efikase dhe të realizueshme për zbatuesit e politikave të menaxhimit të integruar të mbetjeve dhe mbrojtjes së mjedisit në përgjithësi, si në nivelin qendror ashtu edhe atë vendor.

Vizioni i përgjithshëm i strategjisë dhe planit të menaxhimit të mbetjeve 2018 - 2033

“Krijimi i një kuadri strategjik dhe rregullator në Shqipëri, për të ulur sasinë e mbetjeve të gjeneruara dhe menaxhuar në mënyrë të integruar mbetjet e gjeneruara në linjë me objektivat e Direktivës Kuadër të Mbetjeve të BE dhe marrëveshjet ndërkombëtare”

Procedurat ligjore ngarkojnë bashkitë me përgjegjësi për depozitimin, trajtimin dhe menaxhimin e impjanteve të trajtimit të mbetjeve. Depozitimi dhe trajtimi final i MNB është përcaktuar si një problem po aq i rëndësishëm sa dhe grumbullimi i tyre.

Në Shqipëri janë në punë vetëm tre venddepozitime sanitare (landfill-e), respektivisht në Bajkaj (Sarandë), Bushat, dhe Sharrë (Tiranë). Gjithashtu gjenden edhe disa objekte të tjera, të cilat mund të konsiderohen si venddepozitime të kontrolluara (tabela #), ndërsa mbi 89 vend depozitime nuk plotësojnë standardet minimale sanitare.

Të tre landfill-et, përfshi këtu edhe atë të Maliqit (të sapo ndërtuar), si dhe atë të Vlorës (në projekt) administrohen nga njësitë vendore duke përdorur forma të ndryshme menaxhimi:

- Landfill-i i Bushatit menaxhohet nga një operator privat i kontraktuar nga Bashkia Vau i Dejës;
- Landfill-i i Sharrës administrohet nga Bashkia Tiranë si pjesë e nënkontratës me një prej operatorëve privatë të kontraktuar për grumbullimin dhe largimin e mbeturinave;
- Landfill-et e Bajkaj, Vlorës (Sherishtë) administrohen si shoqëri anonime të krijuar nga Këshilli i Qarkut Vlorë, ndërsa ai i Maliqit administrohet prej një shoqërie anomime e krijuar nga bashkitë në zonën e mbulimit nga ky landfill.

Nga lista e “Hotspot-eve” të shënuara në dokument, nuk përfshihet asnjë territor brenda kufirit të bashkisë Libohovë. Ndërkohë që në territorin e bashkisë aktualisht funksionojnë dy venddepozitime të mbetjeve urbane, në afërsi të fshatit Bulo dhe në Përroit Cuprel, për të cilat duhet punuar nga ana e bashkisë me ndërhyrje infrastrukturore dhe rehabilituese në rastin e Përroit Cuprel.

1.6 Përfundime të analizës së planeve të mëparshme

Objektivat dhe Projektet e propozuara për territorin e bashkisë Libohovë, nga Planet e mësipërme, janë marrë parasysh dhe janë analizuar për t'u përshtatur me situatën aktuale të bashkisë.

Duke u bazuar në këto dokumente, zhvillimi i bashkisë Libohovë do të jetë i bazuar në këto drejtime (referencat e dokumenteve nga janë marrë, është dhënë për çdo drejtim):

- Përforcimi dhe rigjenerimi i qendrave urbane - *Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit*.
- Përforcimi i lidhjeve infrastrukturore dhe ekonomike rajonale - *Plani i Përgjithshëm Kombëtar i Territorit*
- Zhvillimi i sektorit të bujqësisë si sektori bazë i ekonomisë së bashkisë - *Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë*.
- Zhvillimi i turizmit duke shërbyer edhe si një qendër mbështetëse e flukseve të turistëve nga bashkitë Sarandë dhe Gjirokastrë, në aspektin e gastronomisë dhe akomodimit - *Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë*.
- Ofrimi dhe përmirësimi i shërbimeve publike bazë të tilla si: infrastruktura rrugore, infrastruktura ujësjellës – kanalizime, shërbimet arsimore, shëndetësore, kulturore, rekreative etj - *Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë*.
- Rritja e mirëqenies sociale - *Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë*.
- Politika gjithëpërfshirëse dhe transparente duke nxitur pjesëmarrjen e komunitetit - *Strategjia e Zhvillimit të Qarkut Gjirokastrë*.
- Identifikimi i itinerareve turistike (itinerare kulturore/historike, natyrore, enogastronomike, agro-turistike etj) - *Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë*.
- Identifikimi dhe krijimi i një baze të dhënash i operatorëve turistik vendor dhe i strategjive bashkëpunuese me to, me qëllim përfshirjen e këtyre itinerareve si pjesë të paketave të tyre turistike - *Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë*.
- Identifikimi i aktiviteteve të ndryshme me karakter kulturor e promovues të zonës si festa, panaire, tregje mujore etj, *Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë*.
- Formimi i dy poleve kryesore të shërbimeve në Komunë: Nivan-Sheper dhe Hoshtevë-Zhej - *Plani Operacional i Zhvillimit Vendor, Bashkia Libohovë*.

2 Përfundime të analizës së metabolizmit

Metabolizmi i territorit është rikonceptimi i mënyrës se si përballemi me sfidat hapsinore, duke analizuar marrëdhëniet midis shoqërisë dhe natyrës, qytetit dhe peizazhit, në sisteme komplekse. Analiza metabolike na ndihmon të kuptojmë më mirë lidhjen midis origjinës, sasisë,

rrugëtimin dhe humbjen e sistemeve që krijojnë flukset. Flukset që janë analizuar janë: i mbetjeve, energjisë, ushqimit dhe ujit.

Shtresëzimi i të dhënave nxjerrin në pah sfidat dhe mundësitë, duke mundësuar kështu të kuptuarit e përqëndrimt të problemeve dhe evidentimin e zgjidhjeve të mundshme të integruara. Përqasja e metabolizmit na jep jo vetëm pasqyrën e burimeve natyrore dhe përqëndrimin e kapitalit njerëzor, por na lejon të kuptojmë mosfunksionimin e infrastrukturave dhe mos shfrytëzimit të potencialit të tyre.

Mungesa e të dhënave statistikore analitike në rang bashkie dhe qendrat e banuara në shkallë të vogël, bëjnë që analizat e metabolizimit të jenë të kufizuara dhe ciklet e tyre nuk janë gjithmonë të plota. Megjithatë janë marrë në konsideratë të dhëna sasiore, të cilat janë përkthyer në hartografi të ilustruara në vijim, që përfshijnë të dhëna të marra nga bashkia, INSTAT, institucionet qendrore dhe të dhëna të mbledhura në terren gjatë fazës së analizës dhe njohjes së territorit si struktura urbane dhe morfologjike, aksesit dhe shfrytëzimi i burimeve natyrore, sistemi i infrastrukturave, etj. Vihet re një fluks më linear në njësitë administrative Libohovë dhe Qendër Libohovë duke e krahasuar me njësinë administrative Zagorie, e cila ka tendencën për të qënë më ciklike në procese. Qëllimi i kësaj analize është nxjerrja e përfundimeve që do të ndikojnë në projekte për përmirësimin e cilësisë së jetesës në këtë territor, si dhe ruajtjen e mjedisit.

Mbetjet e ngurta duhen menaxhuar në një sistem të integruar riciklimi, grumbullimi dhe depozitimi. Vend depozitimet jo sanitare dhe jashtë standardeve kanë nevojë për trajtim dhe rehabilitim të tokës. Problematike shfaqen fshatrat e kësaj bashkie, të cilat nuk kanë një sistem të integruar të mbledhjes dhe grumbullimit të mbetjeve dhe transportimin e tyre drejt Landfillit të Gjirokastrës. Është e nevojshme të ndërtohen impiante të trajtimit të ujrave të zeza, që janë përkthyer në propozime për projekte në këtë dokument si dhe nevoja e një programi riciklimi për reduktimin e mbetjeve të ngurta. Propozohet ndikimi me fushata sensibilizuese në ndryshimin e sjelljes së banorëve për përdorimin e mjeteve alternative të transportit dhe nxitjen e politikave të gjelbërimit (psh. ndërrmarjen e projekteve si mbjellja e një peme për çdo foshnje të lindur, etj), ku këto nisma ndikojnë edhe në përmirësimin e cilësisë së ajrit. Gjithashtu e rendësishme është fluksi i energjisë, ku duhen shqyrtuar mundësitë për shfrytëzimin e burimeve alternative të prodhimit të energjisë (psh në nivel ndërtesash me panele solare), që do të ulte presionin për prerjen e drurëve dhe atë të përdorimit të energjisë elektike për ngrohje.

Mirë menaxhimi i burimeve ujore ekzistuese duke mbrojtur rezervat ujore dhe reduktuar shpërdorimin e ujit është i domosdoshëm. Duhet synuar përmirësimi i sistemit të furnizimit dhe shpërndarjes së ujit të pijshëm, duke shmangur humbjet e rrjetit, si dhe riciklimi i ujrave të shiut, për të shmangur përdorimin e ujit të pijshëm për vaditje.

Për sa i përket prodhimit ekonomik të zonës, vihet re se fluksi i prodhimeve bujqësore dhe blegtorale shpesh është për përdorim të brendshëm dhe nuk ka zhvillim të aktiviteteve tregtare për tregtimin e këtyre produkteve në bashki të tjera, kjo për shkak të mungesës së infrastrukturës lidhëse, gjeomorfologjisë së tokave për pjellorinë e tyre dhe tkurrjes së popullsisë së re që banon në këto territore. Në vijim janë propozuar një sërë projektesh për incentivimin dhe mbështetjen e fermerëve nga bashkia për rritjen e prodhimit bujqësor dhe blegtoral në zonë.

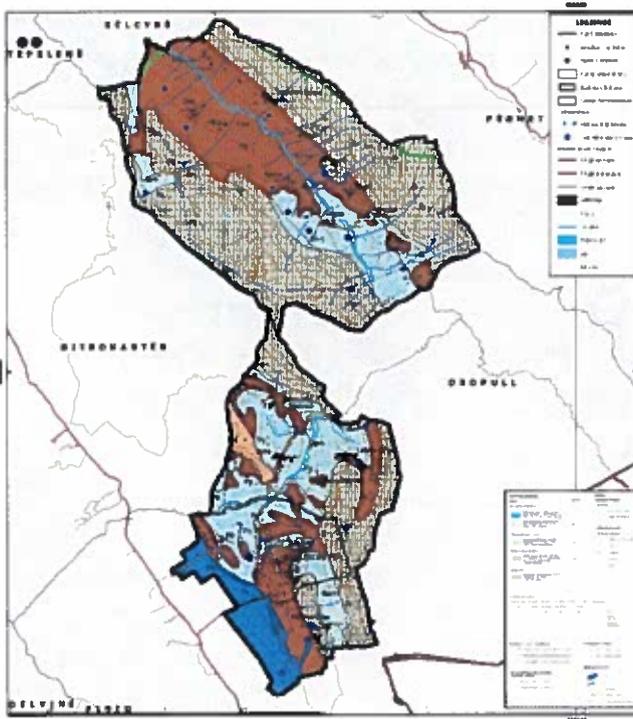

Figure 3 Fluksi i Ujit në Bashkinë Libohovë. (Burimi: Shërbimi Gjeologjik Shqiptar dhe Dea Studio).

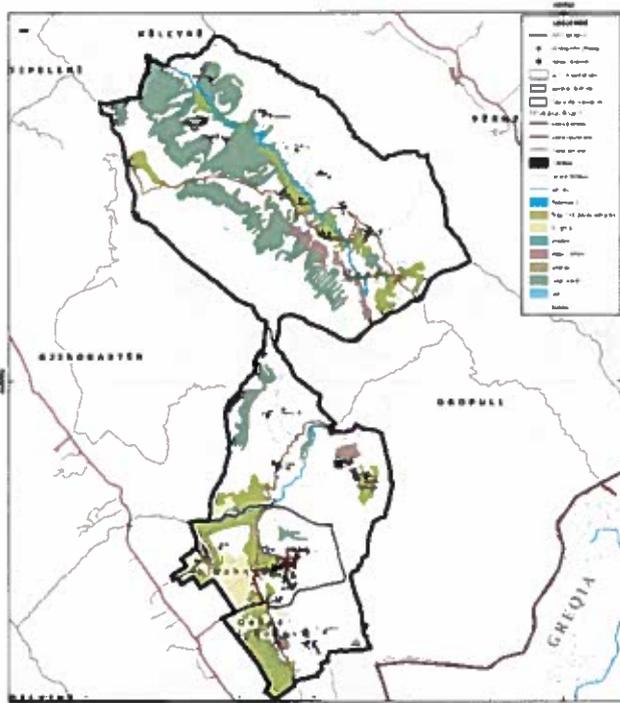

Figure 4 Fluksi i Ushqimit në Bashkinë Libohovë (Burimi: Dea Studio)

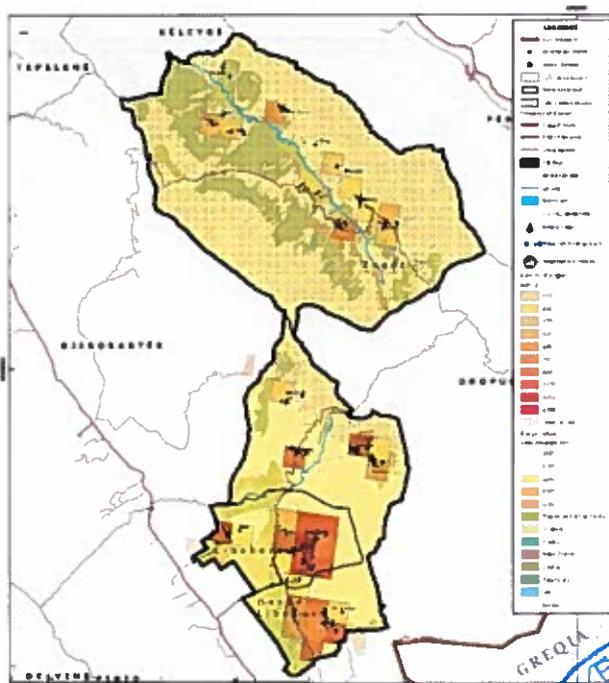

Figure 5 Fluksi i Energjisë në Bashkinë Libohovë (Burimi: Dea Studio)

ndërveprimet në kohë të aktiviteteve njerëzore për kultivim dhe ndërtime me karakter bujqësor në territor.

- **Sistemi natyror (N)** përbëhet nga tërësia e tokave dhe peizazheve natyrore, korridoreve ekologjike lidhëse të tyre, si dhe infrastruktura e strukturat në funksion të aktivitetit natyror.
- **Sistemi ujqor (U)** formohet nga tërësia e trupave ujqorë, burimeve mbitokësore ujqore dhe ligatinave.

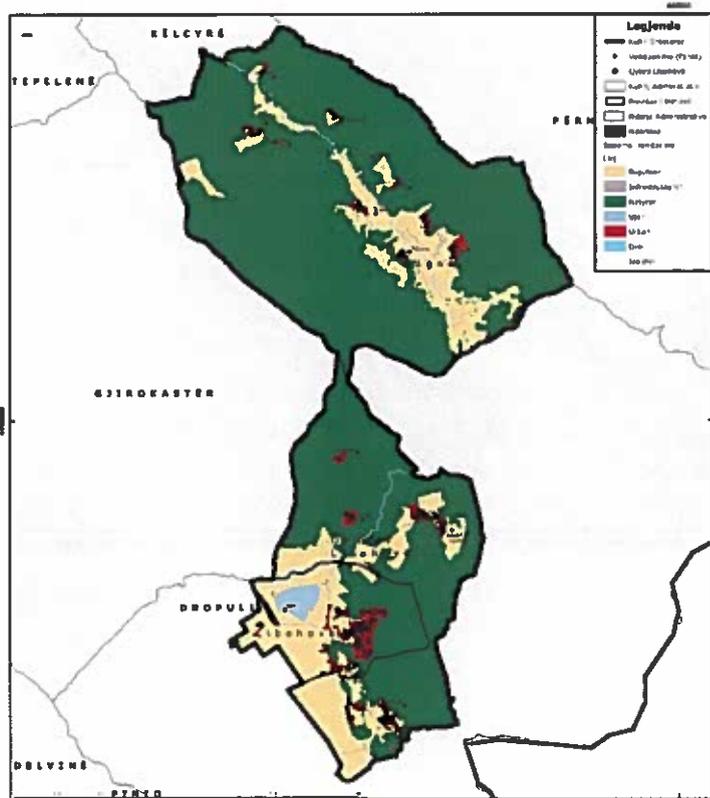

Figure 7 Ndarja e territorit sipas 5 sistemeve territoriale (Përpuçi: Dea Studio)

Nga analiza e përdorimit ekzistues të tokës, rezulton se sistemi natyror zë përqindjen më të lartë në territorin e bashkisë, me 76% të saj, ndërsa më pak sipërfaqe territoriale zënë infrastruktura dhe ujërat sipërfaqësore, përkatësisht më 1%. Siç vërehet, tokat bujqësore janë shtrirë kryesisht në pjesën jug-perëndimore të bashkisë, ndërsa në njësinë administrative Zagorie për shkak të terrenit të vështirë tokat bujqësore janë të limituara kryesisht në shpatet e luginës së lumit Zagorie, ku mund të përmendet kryesisht fusha e Sheperit dhe fusha e Çajupit. Përsa i përket zonave urbane, qyteti i Libohovës zë sipërfaqën më të madhe të sistemit.

Qendrat e banuara rurale janë kryesisht të koncentruara, pa shpërhapje të lartë në territor. Ka një ndarje të qartë të sistemeve.

Table 1: Sistemet territoriale në bashkinë Libohovë sipas sipërfaqës dhe përqindjes (Përpunoi: Dea Studio)

Sistemi	Sipërfaqe, m ²	%
Bujqësor	4714.67	20%
Infrastrukturor	157.82	1%
Natyror	17494.43	76%
Ujor	263.98	1%
Urban	468.94	2%
Total	23099.86	100%

3.1.1 Sistemi natyror

Relievi i territorit të bashkisë është i larmishëm, mbasi ndërthuren vargjet malore, grykat e qafat me luginat e ndryshme. Në lindje, territori kufizohet me vargun malor të Nemërçkës, ndërsa nga perëndimi kufizohet me vargun malor të Malit të Gjerë. Drejtimi i përgjithshëm i këtyre vargmaleve është jug-lindje veri-perëndim ku në mes të tyre vendoset lugina e Drinosit. Territori ku shtrihet kjo bashki është tepër i thyer. Vargu malor i Nemërçkës ka maja mjaft të larta ku maja më e lartë është ajo e Dhëmbelit në lindje të fshatit Koncka me kuotë 2064 m. elementi më i rëndësishëm natyror që ndodhet në territorin e bashkisë është Parku Natyror i Zagorisë, i shpallur Zonë e Mbrojtur me VKM Nr. 354, datë 02.05.2018 “PËR ZGJERIMIN DHE KTHIMIN E PARKUT RAJONAL “ZAGORI” NË PARK NATYROR”. Pavarësisht së bashkia zotëron një natyrë të pasur, me 20 monumente natyre vihet re një mungesë vëmendjeje në promovim, në investim dhe në mirëmbajtje. Potenciali i këtij sistemi për zhvillimin e bashkisë është zhvillimi i ekoturizmit dhe i turizmit malor.

3.1.2 Sistemi bujqësor

Bujqësia dhe blegtoaria përbëjnë sektorin kryesor ekonomik lokal edhe pse ky sektor karakterizohet nga problematikat që vijnë si pasojë e një serie problemesh. Sipërfaqja e tokës bujqësore është shumë e kufizuar për shkak të terrrenit të thyer kodrinor e malor të territorit. Problem për zhvillimin bujqësor mbetet niveli i ulët i mekanizimit të sektorit të bujqësisë dhe çmimet e larta të shërbimeve mekanike, të cilat rritin koston e prodhimeve bujqësore. Në territorin e bashkisë ujëmbledhësi artificial i Doftisë mbulon me vaditje një pjesë të madhe të sipërfaqes së tokës fushore pjellore, por hasen probleme me kanalet vaditëse dhe ujitëse, të cilat shpeshherë nuk funksionojnë sic duhet, ndaj vënia në efikasitet e sistemit të rrjetit kullues dhe ujitës, rikonstruksioni i stacionit të pompimit dhe mirëmenaxhimi i burimeve ujore janë prioritete të sektorit bujqësor në Libohovë.

3.1.3 Sistemi urban

Bashkia e Libohovës është bashki kryesisht me karakter rural, ku edhe në pjesët periferike të qytetit të Libohovës mbizotërojnë banesat 1-familjare, 1-2 kate. Pjesa dominuese e vendbanimeve përbëhet prej të njejtës tipologji ndërtesash, si nga ana funksionale ashtu edhe e volumit të godinave. Ndërtesat kanë funksion banimi, janë banesa 1-familjare me oborr privat dhe variojnë nga 1 deri në 3 kate lartësi maksimumi. Mbulesa është përgjithësisht me çati. Përjashtim nga kjo kategori përbën pjesa qendrore e qytetit të Libohovës, përgjatë bulevardit, në të cilin gjejmë edhe banesa shumë familjare por edhe ndërtesa me funksione mikse, ku katet e para të ndërtesave janë përshtatur në ambiente shërbimesh. Gjithashtu në fshatin Drino gjejmë një zonë industriale në pjesën periferike të fshatit.

Shërbimet të këto fshatra janë të pakta në numër si: dyqane apo kafene (me përjashtim të shërbimeve publike si qendra shëndetësore apo shkollat, të cilat gjithashtu nuk janë prezente në të gjithë qendrat e banuara). Me shërbimin arsimor, janë të mbuluar 67% e qendrave urbane, përsa i përket shërbimit shëndetësor janë të mbuluar vetëm 39% e tyre. Hapësirat publike janë pothuajse jo funksionale në të gjithë qendrat e banuara. Bulevardi në qytetin e Libohovës shërben gjithashtu edhe si hapësirë rekreative, përgjatë të cilit janë vendosur shërbimet. Është e nevojshme krijimi i hapësirave cilësore publike në të gjithë qendrat e banuara.

3.1.4 Sistemi infrastrukturor

Përsa i përket pozicionit gjeografik bashkia është e vendosur përfund malit Bureto dhe luginës Drino. Kjo vendosje gjeografike tregon për pasuri të konsiderueshme hidrike të zonës, për një ekonomi mikse në bujqësi dhe blegtori. Pasuritë historike dhe kulturore, si dhe rruga panoramike për në Çajup e bëjnë këtë Bashki të vizitueshme, për nga ana turistike. Mungesa për një kohë të gjatë e investimeve në infrastrukturën rrugore lidhëse të fshatrave të zonës ka sjellë që shumë fshatra të njësisë administrative Zagorie të jenë të izoluar, apo të kenë vështirësi komunikimi me pjesën tjetër të bashkisë. Kjo situatë ka ndikuar negativisht në zhvillimin ekonomik vendor, në veçanti të zonave të thella. Akset në të cilat janë më të nevojshme ndërhyrjet për rikonstruksione apo zgjerime janë:

- Poliçan - Sheper - Nivan - Ndëran - Topovë - Fusha e Çajupit
- Nivan-Konckë-Hoshtovë-Doshnicë
- Rruga hyrëse për në qytetin e Libohovës

Rrugët të cilat kanë rëndësi kombëtare dhe që kalojnë në territorin e bashkisë Libohovë, janë si më poshtë, sipas Kodit Rrugor:

- SH96: Rr. K/Dhuvjan-Libohovë_kategoria C

3.1.5 Sistemi ujq

Resurset ujore sipërfaqore në këtë bashki përbëhen nga rrjeti hidrografik të cilin do ta trajtojmë shkurtimisht. Në këtë bashki dy degët e lumit Drinos, lumi i Suhës dhe lumi i Zagorisë janë arteriet kryesore të cilat kalojnë në juglindje - veriperëndim dhe verilindje - jugperëndim të bashkisë. Lumi i Zagorisë - ka një sipërfaqe pellgu prej 172 km² dhe lartësi mesatare prej 1090 m. Reshjet mesatare vjetore të këtij pellgu janë 1890 mm. Prurja mesatare e lumit Zagori është rreth 5.37 m³/s, ndërsa koeficienti i rrjedhjes ujore është 0.52. Lumi i Suhës ka një sipërfaqe pellgu prej 265 km² dhe lartësi mesatare prej 984 m. Reshjet mesatare vjetore të këtij pellgu janë 2070 mm. Prurja mesatare e lumit Zagori është rreth 9.08 m³/s, ndërsa koeficienti i rrjedhjes ujore është 0.52.

Shqipëria karakterizohet si një vend që preket në mënyrë të shpeshtë nga fenomeni i përmytjeve. Kryesisht, lumenjtë që kanë shkaktuar deri më sot përmytje të përmasave të konsiderueshme, janë lumenjtë Drini-Buna dhe Vjosa, pjesë e të cilit është lumi Drino. Përmytjet nga lumi Vjosë ndodhin shpesh, por nga ato të cilat kanë shkaktuar dëme ekonomike, janë dimri i 1962- 1963, dhjetor 1970-1971, dhjetori 2005 dhe e fundit 1 shkurti 2015.²

Lumi Drino ka një pjerrësi të madhe, por furnizuesit siç është lumi Suhës e pjesa tjetër nga Dropulli i Sipërm kanë pjerrësi të mëdha e ato sjellin aluvione. Mos heqja e aluvioneve, zhavorreve etj. bën që shtrati lumit të ndryshojë seksionin, të ndryshojë pjerrësinë e të mos marrë prurjet e duhura. Keqmenaxhimi dhe mungesa e investimeve në këto pika sjell dëmtimin e shtrateve duke shkaktuar përmytjet. Përsa i përket historikut të përmytjeve, pjesa më problematike ka qenë derdhja e Drinos, në bashkinë Gjirokastër. Bashkia Libohovë, e favorizuar nga terreni i pjerrët, ka historik përmytjesh të lehta vetëm të aksit rrugor nacional Libohovë – Sofratikë.

3.2 Përdorimi ekzistues i tokës

Çdo sistem territorial ndahet në kategori, nënkategori dhe funksione. Analiza e përdorimit ekzistues të tokës është realizuar duke u bazuar në kategoritë dhe nënkategoritë e përdorimit të tokës, si dhe funksioneve në rastet kur ka qenë e mundur.

² "Raport i shpejtë verësimi pas përmytjes së shkaktuar nga lumi Vjosë", 13 shkurt 2015

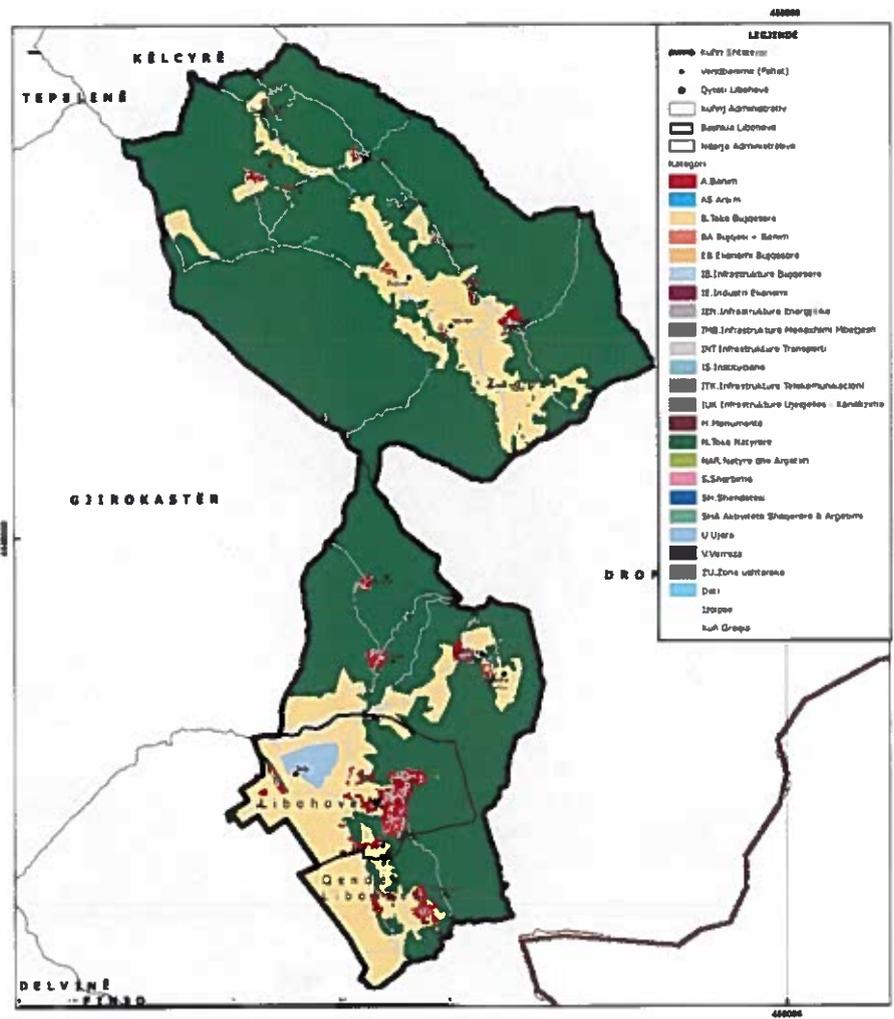

Figure 8 Ndarja e territorit sipas kategorive të përdorimit të tokës (Përpunoi: Dea Studio)

Përsa i përket Kategorive të Përdorimit të Tokës, në shkallë bashkie vërehet përdorimi bazë dominues toka natyrore me 75,7% të territorit, më pas ajo që bie në sy është përdorimi i tokës bujqësore, 20,4%. Zonat e banuara zënë 2% të territorit dhe vihet re që infrastruktura zë përqindjen shumë të vogël në territor. Kjo për arsye se zhvillimi i infrastrukturës në këtë bashki është relativisht i ulët dhe i dobët.

Një pjesë e tokave bujqësore të bashkisë, shtrihen në pjesën e poshtme të luginës së Zagorisë, në të dy anët e lumit, deri në lartësinë e brezit të shkurreve, ku rriten bimët e arave, shkurret dhe gjithë llojet e pemëve, që kultivohen në vendin tonë, me përjashtim të agrumeve dhe të ullirit. Në gjatësi dhe gjerësi të brezit të lajthive dhe të gjeshtës e deri në lartësinë e tarracave malore, kultivohen pjesërisht kulturat e zonës së parë. Zona tjetër u përket pyjeve e kullotave verore, të cilat ngrihen mbi tarracat dhe brezalet e dikurshme malore.

Table 2: Kategoritë e përdorimit të tokës, bashkia Libohovë (Përpunoi: Dea Studio)

Kodi	Kategoria	Sipërfaqe, ha	Përqindje %
A	Banim	4637929.13	2.0078%
AS	Arsim	5360.01	0.0023%
B	Tokë Bujqësore	47146766.49	20.4100%
IE	Industri Ekonomi	2966.83	0.0013%
IMB	Infrastrukturë Menaxhimi Mbetjesh	1397,58	0.0006%
INT	Infrastrukturë Transporti	1575538.34	0.6821%
IEN	Infrastrukture Energjitike	105.47	0.0000%
IS	Institucione	6772.93	0.0029%
ITK	Infrastrukture Telekomunikacioni	1330.03	0.0006%
IUK	Infrastrukture Ujesjelles-Kanalizime	136.04	0.0001%
M	Monumente	24810.47	0.0107%
N	Tokë Natyrore	174944325.99	75.7339%
SH	Shëndetësi	1985.72	0.0009%
S	Sherbime	683.70	0.0003%
U	Ujëra	2639827.41	1.1428%
V	Varreza	5054.31	0.0022%
	Total	230998626.83	100,000%

4 Profili ekonomik i bashkisë

Bashkia e Libohovës karakterizohet nga një ekonomi me tipar tipik bujqësor-blegtoral dhe sektorë të tjerë ekonomikë mjaft të varur prej tij. Me një dendësi prej vetëm 9 banorësh/km², dhe me mungesën e një infrastrukture të zhvilluar industriale apo një sektori të mirëfilltë shërbimesh, përtej atyre me karakter bujqësor, ekonomia e Libohovës vazhdon të jetë mjaft e varur nga prodhimtaria bujqësore, e në veçanti ajo blegtorale. Njësia e Zagorisë, me diçka më tepër se 400 banorë, është tërësisht rurale dhe blegtoria mbetet aktiviteti kryesor mbështetës i saj. Aktivitetet bujqësore të mbjelljes apo pemtarisë janë shumë të kufizuara për shkak të natyrës së relievit, i cili është tepër malor, si dhe klimës, e cila ka tipare të theksuara të një klime mesdhetare të thatë dhe me bimesi përgjithësisht të ulët.

Bashkia Libohovë karakterizohet nga një nivel i ulët i zhvillimit ekonomik dhe një ekonomi me papunësi të lartë. Shkalla e papunësisë qëndron në 29.5% të popullatës së afte për punë në vitin 2011, pra më mesatares së të gjithë vendit (29.3%), ndërsa papunësia tek të rinjtë e grupmoshës

15-24 vjec ishte 45.6%, pra më e ulet se mesatarja e vendit, me 52.9%. Megjithatë, duke qenë se largimi i popullsisë nga vendbanimet e tyre në drejtim të qytetit të Gjirokastrës, atij të Tiranës, apo Greqisë jashtë vendit, ka qenë masiv, të ardhurat e gjeneruara nga puna, pensionet dhe remitancat përbëjnë pjesën më të madhe të burimit të të ardhurave të banorëve në këtë bashki. Për rrjedhojë, por edhe për shkak të popullsisë së plakur, Bashkia Libohovë ka një ndër koeficientet më të lartë të varësisë në vend. Koeficienti i përgjithshëm i varësisë arrin në 53.3% të popullatës, ndërsa ai për të moshuarit, gjithashtu ndër më të lartët në vend, arrin në 29.2%.

Bashkia e Libohovës, sikurse të gjitha bashkitë e tjera të vendit, është mjaft e kushtëzuar nga subvencionime të formave të ndryshme. Burimet kryesore të këtyre subvencionimeve janë transfertat e kushtëzuara ose jo të buxhetit të qeverisë qendrore, si dhe grante të tjera të kushtëzuara ose jo, të siguruara nga fonde ose donatorë të ndryshëm. Për shembull, nëse marrim në konsideratë buxhetin e vitit 2018 të Bashkisë Libohovë, vërejmë se të ardhurat që ajo ka siguruar nga burime të brendshme, ku përfshihen tatimet, tarifatat dhe transfertat të tjera të arkëtuara në emër të bashkisë në vitin 2017, kapin gjithsej vlerën 19,401,000 lekë. Ndërkohë, për të përballuar shpenzimet e vitit 2018, bashkia siguroi edhe plot 283,833,000 lekë të ardhura nga burime të jashtme (1,462% të asaj cka ajo arrin të gjenerojë vetë), pra që nuk lidhen drejtpërsëdrejti me aktivitetin ekonomik brenda saj apo kapacitetin fiskal të saj, kryesisht në formën e transferatave të kushtëzuara ose jo nga buxheti i qeverisë qendrore, si dhe grante të tjera të kushtëzuara dhe të pakushtëzuara, të trashëguara ose jo. Në thelb, ajo që ka rëndësi është të evidentohet se bashkia vetë, me të ardhurat e gjeneruara prej saj, mbulonte vetëm 6.4% të të gjithë shumës së buxhetit të saj për vitin 2018. Ose, e thënë ndryshe, Bashkia Libohovë me të ardhurat e siguruara vetë në vitin 2017, arrin të mbulojë vetëm rreth 6% të të gjitha shpenzimeve që ka planifikuar të realizojë në vitin 2018. Kjo dëshmon për një nivel shumë të lartë varësie nga burime të jashtme financimi, si dhe një nivel shumë të ulët autosuficience ekonomike.

4.1 Tokat bujqësore dhe kullotat, si potencial i zhvillimit ekonomik

Nga të dhënat e bashkisë Libohovë për bonitetin e tokave në territorin e bashkisë, janë ndarë fshatrat sipas njësive administrative në tabelat e mëposhtme. Boniteti i tokave paraqet cilësinë e tokave në bazë të prodhueshmërisë dhe pjellorisë së tyre duke renditur cilësinë nga 1 në 10, ku 1 është cilësia më e mirë e tokave dhe 10 është cilësia më e dobët e tokave në respektim të Ligjit Nr.8752, datë 26.03.2001, "Për krijimin dhe funksionimin e strukturave për administrimin dhe mbrojtjen e tokës bujqësore", i azhornuar.

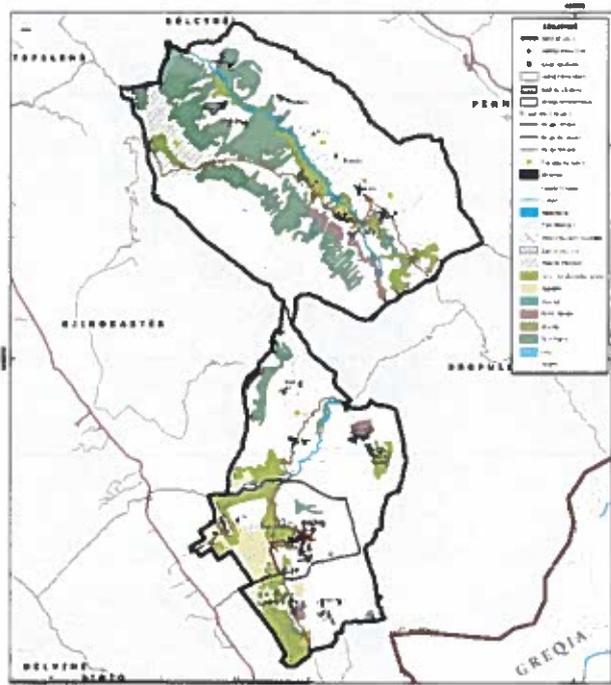

Figure 9 Harta e burimeve natyrore dhe tokës bujqësore (Burimi: Bashkia Libohovë dhe Dea Studio)

Libohovë dhe Qendër Libohovë

Në njësitë administrative Libohovë dhe Qendër Libohovë mbizotërojnë tokat me pjellori relativisht mesatare, klasa e boniteti IV – V mbizotëron në fshatrat e këtyre njësive, me përjashtim të qytetit të Libohovës dhe fshatit Nepravishtë, të cilët e kanë bonitetin III – IV, si edhe fshatrave Bulo dhe Drino, me bonitetin III. Fshati Stegopull e ka bonitetin V-VI. Ndërtimi në tokat me bonitet të lartë (klasë e ulët), bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave, vetëm për infrastruktura kombëtare, varreza publike, mbrojtje kombëtare apo shtesat e sipërfaqeve në territore, pranë objekteve ekzistuese me karakter ekonomik dhe prodhues, të ndërtuara në mënyrë të ligjshme, por jo më shumë se sipërfaqja ekzistuese, për zgjerim të së njëjtës veprimtari vetëm një herë, në respektim të Ligjit Nr.8752, datë 26.03.2001, “Për krijimin dhe funksionimin e strukturave për administrimin dhe mbrojtjen e tokës bujqësore”, i azhurnuar.

Table 3: Boniteti i tokave bujqësore sipas fshatrave të njësisë administrative Libohovë dhe Qendër Libohovë (Burimi: Zyra e Administrimit dhe Mbrojtjes së Tokës, Qarku Gjirokastrë dhe Dea Studio)

Njësia administrative	Fshati	Sipërfaqja totale /ha	Klasa
	Libohovë	650	III - IV
	Labovë e Sipërme	160	IV – V
	Labovë e Poshtme	158	IV – V

Libohovë Qendër Libohovë	Suhë	246	IV – V
	Stegopull	133	V – VI
	Bulo	208	II – III
	Drino	235	III
	Nepravishtë	500	III – IV

Sipërfaqe totale e tokave bujqësore = 2290 ha

Zagorie

Në njësinë administrative Zagorie vihet re një klasë boniteti mesatare VI, cilësuar ti tokë me prodhimtari dhe cilësi mesatare. Përjashtim nga kjo kategori bëjnë fshati: Nivan me bonitet të kategorisë V dhe fshati Vithuq me bonitet të kategorisë VII. Në fshatrat e kësaj njësie administrative mbizotëron si aktivitet kryesor ekonomik blegtoria.

Table 4: Boniteti i tokave bujqësore sipas fshatrave të njësisë administrative Zagorie (Burimi: Zyra e Administrimit dhe Mbrojtjes së Tokës, Qarku Gjirokastrë dhe Dea Studio)

Njësia administrative	Fshati	Sipërfaqja totale /ha	Klasa
Zagorie	Sheper	333	V – VI
	Nivan	41	V
	Konçkë	60	VI
	Vithuq	10	VII
	Hoshtevë	52	VI
	Doshnicë	25	VI
	Zhej	143	VI
	Lliar	96	VI
	Topovë	50	VI
	Nderan	146	V – VI

Sipërfaqe totale e tokave bujqësore = 956 ha

Mundësitë kryesore për zhvillim ekonomik bashkia e Libohovës i ka në shfrytëzimin e resurseve ekzistuese në bujqësi e blegtori, burimeve natyrore të ujrave, shtimin e numrit të vizitorëve, si dhe punësimin e 30%-it të pazënë me punë në këta sektorë. Libohova është një bashki malore dhe me dendësi shumë të ulët popullesie, me një popullsi në tkurrje progresive dhe jo-atraktive ndaj bizneseve të mëdha që operojnë në sektorët e shërbimeve. Megjithatë, falë produktivitetit të saj blegtoral, baxhove për përpunimin e qumshtit dhe nënprodukteve të tij, si dhe sektorëve

të tjerë si bimët medicinale apo bletaria, një organizim më i mirë i këtyre resurseve dhe koordinim më i pështatshëm me kërkesat e tregut do tu ofronte më tepër mundësi fermerëve të zonës për të qenë konkurrues në shkallë vendi dhe për të depërtuar në tregje më të gjera me produktet e tyre lokale.

Pasuritë që zotëron bashkia në bimët eterovajore dhe medicinale, gjejnë përdorim të gjerë në produkte kurative, estetike dhe kozmetike. Bimë karakteristike që rriten në malësitë e Libohovës janë rigoni, çaji dhe sherebela, të cilat mbledhen dhe përpunohen nga banorët vendas. Edhe pse grumbullimi i këtyre barishteve përbën një burim të rëndësishëm për banorët e zonës, e në veçanti në njësinë administrative të Zagorisë, e në Qendër-Libohovën e jugut, vështirësia për gjetjen dhe promovimin e tyre në tregjet e duhura, si dhe infrastruktura e pazhvilluar, e kanë penguar rritjen e mëtejshme në këtë sektor.

Bashkia e Libohovës është e njohur si një zonë e rëndësishme për numrin e bagëtive të imta, favorizuar nga mjedisi natyror i zonës. I gjithë territori i bashkisë deri në Zagori ka një numër të konsiderueshëm krerësh të imta dhe gjedhe. Blegtoria përfaqëson një drejtim të rëndësishëm ekonomik për shumë familje fermerësh, duke qënë edhe burimi kryesor i të ardhurave. Fermerët fitojnë të ardhura nga shitja e mishit dhe e qumështit dhe e nënprodukteve të tij të njohura në tregun lokal, sic është djathi, etj. Megjithatë, fermerët hasin një sërë pengesash, sic mund të jenë aksesit i vështirë në tregje dhe konkurrencë jo e ndershme në treg që shkaktohet nga mos çertifikimi i prodhimeve blegtorale.

4.2 Evidentimi i mundësive për zhvillimin e turizmit

4.2.1 Elementet natyrore që i shërbejnë ofertës turistike

Zona natyrore që i përket Bashkisë Libohovë ka në hapësirën e saj disa nga peisazhet më të veçanta në territorin e Qarkut Gjirokastrë. Ato janë pjesë e një mjedisi kryesisht malor, midis vargmaleve, që afrohen së tepërmi duke ngushtuar dhe mbyllur luginën dhe duke krijuar kështu disa elemente të rëndësishëm nga pikëpamja mjedisore, klimatike, por sidomos e bukurive natyrore të paprekura.

Si potenciale për zhvillimin e turizmit natyror dhe të ekoturizmit mund të klasifikojmë të gjitha Zonat e Mbrojtura, Monumentet Natyrore që kjo hapësirë servit, si:

Parku Natyror i Zagorisë. Më një sipërfaqe totale prej 24590 ha, ky park ofron mundësi të shumta për zhvillimin e disa llojeve të turizmit, duke filluar nga zhvillimi i ekoturizmit,

turizmi i ujit (liqeni i Sheperit), turizmi rural, aktivitete sportive si: hiking, kalërim, climbing etj.

Me potencial shikohet edhe krijimi i itinerareve të ndryshme për lidhjen e monumenteve të natyrës si:

- Pylli i Gurtë;
- Tarraca e Nderanit;
- Gurra e Nivanit
- Burimi i Libohovës;
- Burimi i Nepravishtës;
- Qafa e Çajupit;
- Venjat e Konckës;
- Vithimat e Buretos;
- Vrimat e Konckës;
- Rrapi i Libohovës;
- Gështenja e Nepravishtës;
- Rrapi i Ndëranit;
- Lisat e Çorrokutr;
- Rrepet e shkollës së Sheperit;
- Lisat e Manastirit;
- Rrepet e Nivanit;
- Rrapi i Manastirit Stegopul;
- Rrapi i Zhejit;
- Shpella e Pellumbave.
- Shkambi i Zhejit, Zhej, Zagorie.

Nga ana tjetër, përvec mundësive për zhvillim që ofron natyra dhe mjedisi, ka edhe disa aspekte problematike të cilat duhen prioritarizuar për të mundësuar zhvillimin e turizmit, të tilla si menaxhimi i mbetjeve urbane, kanalizime të papërshtatshme të ujrave të zeza, pamjaftueshmëria në furnizimin me ujë të pijshëm dhe pamjaftueshmëria e rrjetit të kanalizimeve, mirëmbajtja e dobët e rrjetit rrugor dhe hapësirave të gjelbra.

4.2.2 Elementet kulturore dhe të trashëgimisë që i shërbejnë ofertës turistike

Në territorin e Bashkisë Libohovë gjendet një pasuri e një rëndësie kombëtare e përbërë nga objekte të pasurisë kulturore. Pasuria kulturore e paprekshme, që përfshin zakonet, traditat duke përfshirë traditën e mikpritjes, kuzhinën e veçantë, harmoninë ndërfaqetare, është

gjithashtu një nga elementet më të rëndësishme për zonën në kuptimin e identitetit të zonës, por edhe të transmetimit të këtij identiteti në pjesë të tjera të popullsisë, por edhe tek vizitorët, numri i të cilëve po rritet nga dita në ditë.

Më poshtë gjendet lista e të gjitha objekteve të Pasurisë Kulturore të cilat ndihmojnë dhe nxisin zhvillimin e ofertës turistike në zonë si edhe për tërheqjen e flukseve turistike, si burim i diversifikimit ekonomik dhe rritjes së të ardhurave dhe punësimit.

- Kalaja e Melanit, Nepravishtë;
- Kalaja e labovës së Kryqit, Labovë e Kryqit;
- Kalaja e Libohovës, Libohovë;
- Ura e Zonjës, Suhë;
- Ura e Nivanit (Nderanit) mbi lumin e Zagorisë, afër Manastirit të Nivanit, Nivan-Nderan;
- Ura e gurit të Hoshtevës, mbi lumin e Zagorisë, Zagorie;
- Ujësjellësi në Teqen e Melanit, Nepravishtë;
- Karakolli në qafën e Çajupit afër fshatit Zhej-Zagori, Zhej-Zagori;
- Kisha e Manastirit të Shën Mëhillit si dhe gjithë godinat ku ka qenë shkolla e Zagorisë, Nivan;
- Kisha e Profet Ilisë, Stegopull;
- Kisha e Shën Mërisë, Labovë e Kryqit;
- Kisha e shën Kollit, Saraqinisht;
- Kisha paleokristiane e Manastiraqit, Nepravishtë;
- Kisha e Shën Apostujve, Hoshtevë;
- Teqja e Melanit, Nepravishtë;
- Kulla e Sahatit Libohovë, Libohovë;
- Rrënojat e Xhamisë në lagjen "Bejleri", Libohovë;
- Banesa e Avni Rustemit. Libohovë;
- Shtëpia e Andon Zako Çajupit, Sheper;
- Porta e Banesës Çano, Stegopull;
- Zona Mbrojtëse e Kalasë së Melanit, Nepravishtë;
- Zona Mbrojtëse e Kalasë së Libohovës, Libohovë;
- Zona Mbrojtëse e Kalasë së Labovës së Kryqit, Labovë;
- Zona Mbrojtëse e Urës së Zonjës, Suhë;
- Zona Mbrojtëse e "Kisha e Profet Ilisë", Stegopull;
- Zona Mbrojtëse e e Kullës së Sahatit, Libohovë;
- Varret Monumentale të pashallarëve të Libohovës;
- Kompleksi i godinave të Mufit Bej Libohovës.

Edhe në rastin e pasurive kulturore me status "Monument Kulture", potenciali i tyre shikohen në mundësitë e krijimit të itinerareve të ndryshme, duke krijuar shtigje të posaçme apo duke shfrytëzuar gjurmë të shtigjeve historikë. Promovimi i kësaj pasurie është hapi i parë në krijimin

e pakëtës turistike. Çdo ndërhyrje e kryer në pasuritë kulturore duhet të jetë konform përcaktimeve të Ligjit Nr. 27/2018 "Për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë"

4.2.3 Zonimi

Zonat e Zhvillimit Turistik janë zonat e destinuar për zhvillimin e formave të ndryshme të turizmit, të cilat formojnë profilin e zonës. Si rregull zonat e përcaktuara posaçërisht turistike, përjashtojnë aktivitete të tjera, të cilat nuk janë në përputhje me karakterin e zonës dhe zhvillimet rezidenciale, që nuk janë të lidhura me skemën e përgjithshme të zhvillimit.

Kategoritë e propozuara të zonave të zhvillimit turistik, janë si më poshtë:

- Turizëm rural brenda zonave të vendbanimeve (njësi të vogla akomoduese në rastin e fshatrave të cilat do të marrin një profil turistik për akomodim, qëndrim të turistëve)
- Turizmi i qëndrueshëm me ndikim 0 në mjedis (turizëm kulturor, agroturizëm dhe ekoturizëm)
- Aktivitete turistike të shpërndara në territor (hipizëm, sporte ujore, kamping, alpinizëm etj).

Zonat kryesore Bujqësore dhe Blegtorale përfshijnë thuajse të gjitha fshatrat e bashkisë, por disa prej tyre dallojnë në saj të karakteristikave më të veçanta apo potencialeve më të larta për zhvillim. Në këto zona është e mundur të bashkëveprohet për të krijuar më shumë mundësi për rritjen e të ardhurave duke ndërtuar projekte të suksesshme agriturizmi dhe ekoturizmi. Si zona me potencial zhvillimin e agroturizmit përmenden: Zhej, Nivan, Sheper, Topovë, Nepravishtë, Labovë e Sipërme etj. Zonat me potencial për zhvillimin e ekoturizmit në bashki janë: Liqeni i Sheperit dhe Fusha e Çajupit. Kjo e fundit ka vlera të larta për t'u kthyer në fushë hipizmi, për organizimin e festave lokale të Zagories dhe për hapësira kampingu.

Në bashkinë Libohovë ka disa zona ku ka aktualisht kapacitete të vogla akomoduese kryesisht në zona në afërsi të të ndërthurura me zona ku ka gjithashtu aktivitet bujqësor apo blegtoral. Zona rezidenciale ku ka aktivitet të akomodimit të turizmit janë shumë të pakta, por mund të rriten, duke shfrytëzuar karakterin rural të vendbanimeve dhe duke përshtatur banesat ekzistuese në bujtina.

5 Gjendja e infrastrukturave

5.1 Infrastruktura rrugore

Nga analiza e infrastrukturës rrugore në Bashkinë Libohovë vihet re që shtrirjen lineare më të vogël e kanë rrugët urbane dytësore të cilat shtrihen kryesisht në qendër të qytetit, si dhe rruga SH 96 që lidh qendrat e fshatrave Nepravishtë e Labovë. Aktualisht qyteti i Libohovës aksesohet nga një rrugë e ngushtë me një sens kalimi, ku një vëmendje e veçantë duhet ti kushtohet zgjerimit dhe sistemimit të rrugës hyrëse për në qytet, si dhe ndërhyrje të tjera rehabilituese për rrugët e brendshme.

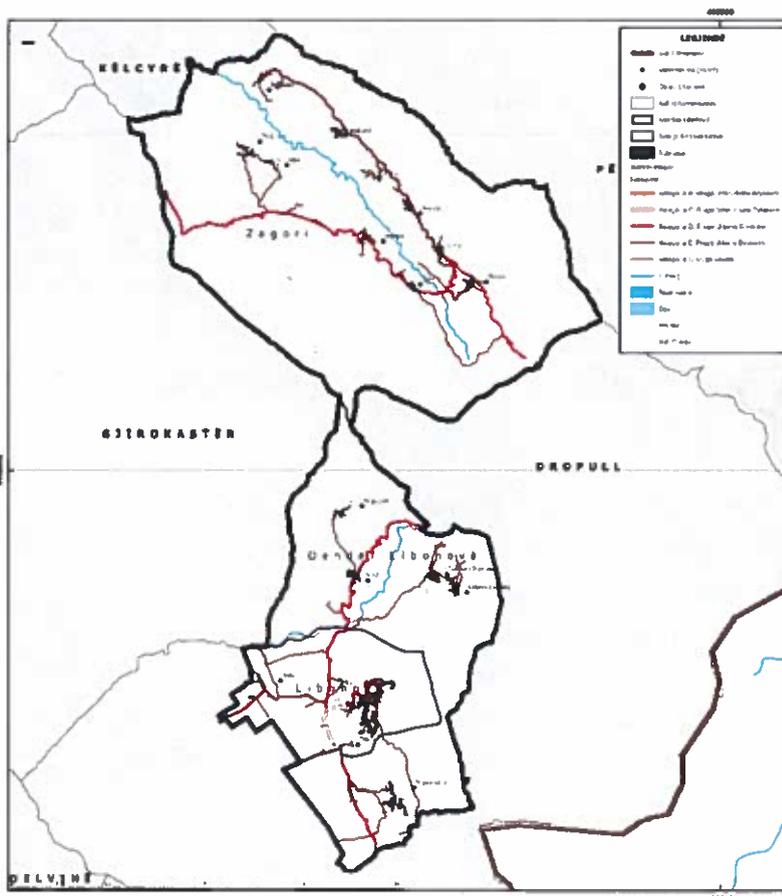

Figure 10 Harta e infrastrukturës rrugore sipas kategorive të Kodit Rrugor në nivel bashkie (Përgatiti: Dea Studio)

Shtrirjen më të madhe lineare e zënë rrugët lokale, të cilat shtrihen në periferi të qytetit dhe mbizotërojnë në njësinë administrative Zagorje, të treguara në hartën mësipër. Për aksesimin e fshatrave të Zagories ka dy rrugë, nga Poliçani ose nga Fusha e Çajupit, por që të dy këto akse kanë nevojë për investime të konsiderueshme.

Si rezultat i analizës së gjendjes ekzistuese të infrastrukturës rrugore vjen nevoja për zgjerimin dhe asfaltimin e aksit: *Kthesa e Libohovës – Suhë – Poliçan* dhe vijimin e këtij aksi duke zgjeruar dhe asfaltuar rrugën *Poliçan - Sheper - Nivan - Ndëran - Topovë - Fusha e Çajupit*, me dalje në

rrugën nacionale në Gjirokastrë. Forcimi i aksit kryesor që përshkon territorin e bashkisë do të kishte impakt të menjëhershëm në përmirësimin e kushteve të jetesës së banorëve të kësaj zone.

Një aks tjetër i rëndësishëm për krijimin e unazës që lidh fshatrat e Zagories është rehabilitimi i aksit *Nivan – Konckë – Vithuq – Hoshtevë – Doshnicë*, i cili lidh fshatrat rrëzë malit të Dhëmbelit dhe plotësimin e unazës me lidhjen e fshatrave *Zhej - Lliar - Hoshtevë*, duke i dhënë kështu njësisë Zagorie një shtysë për zhvillimin e blegorisë dhe turizmit rural.

Është e qartë se rrjeti rrugor urban dhe rural kërkon ndërhyrje të konsiderueshme, për këtë janë propozuar projekte për akset e mësipërme, të cilat ndikojnë në zhvillimin e qendrave të bashkisë.

5.2 Sistemi i ujësjellës - kanalizimeve

Spektori i furnizimit me ujë dhe rrjeti i kanalizimeve të ujërave të ndotura urbane operohet nga UK Libohovë, e cila mbulon me këto shërbime territorin e bashkisë. Sipas të dhënave nga UK Libohovë sh.a., përqindja e mbulimit me rrjetin e ujësjellësit arrin vlerën 72% të territorit të banuar, ku më problematik shfaqet territorin rural. Mbulim më të dobët vërehet në rrjetin e kanalizimeve, me mbulim rreth 50% të territorit.

Rehabilitimi i rrjetit të amortizuar të ujësjellësit përbën një çështje kritike, pasi furnizimi me ujë të pijshëm, të rrjedhshëm, higjienikisht të pastër të popullsisë lokale është i domosdoshëm. Aktualisht furnizimi behët me anë të depoziatve me ujë dhe ato nuk janë në gjendje të mirë fizike. Gjatësia e rrjetit kryesor për shpërndarjen e ujit është 6 km, ndërsa rrjeti i shpërndarjes është 42 km. Edhe pse performanca e arkëtimit është e lartë, rrjeti i shpërndarjes është i amortizuar dhe ka humbje deri në 60%, që rezulton në kosto të lartë për ndërhyrje me investime në rrjet.

Zonat rurale nuk kanë rrjet kanalizimesh të ujërave të ndotura, ndaj largimi i ujërave të ndotura bëhet nëpërmjet gropave septike, jashtë standarteve higjieno-sanitare. Ndërsa në zonat urbane ujërat e ndotura shkarkohen të patrajuara pasi mungon impianti i trajtimit të ujërave të ndotura urbane. Është i domosdoshëm ngritja e këtij impianti në dalje të qytetit si dhe grumbullimi dhe trajtimi i ujërave në zonat rurale, për të eliminuar përdorimin e gropave septikë jashtë kushteve higjieno-sanitare, të cilat ndotin nëntokën.

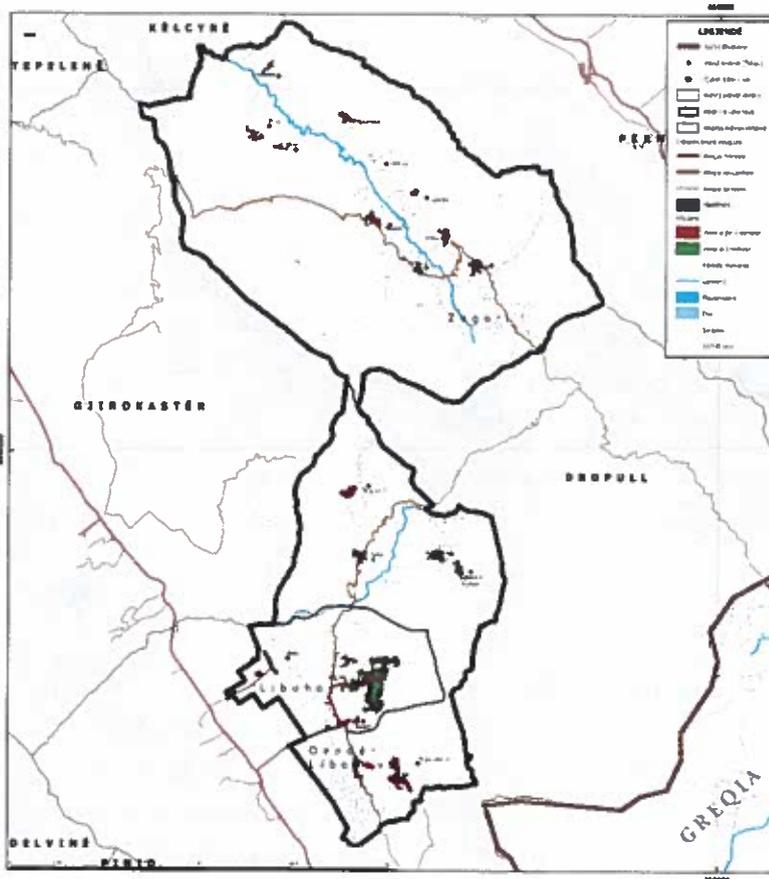

Figure 11 Harta e infrastrukturës ujësjellës - kanalizimeve (Përgatiti: Dea Studio)

5.3 Menaxhimi i mbetjeve

Mungesa e një pike grumbullimi dhe përpunimi për mbetjet urbane është një shqetësim serioz për bashkinë e Libohovës. Aktualisht sipas burimeve të bashkisë, venddepozitimi i mbetjeve të qytetit është e vendosur pranë fshatit Bulo. Trajtimi i mbetjeve të ngurta realizohet nëpërmjet mbulimit me shtresa dheu. Në territorin e bashkisë janë shpërndarë rreth 60 kontenierë me vëllim 1m³, ku mbledhja e mbetjeve bëhet tre herë në javë. Mjeti që përdoret për grumbullimin dhe transportimin e mbetjeve ka kapacitet 5T dhe është i vititi të prodhimit 1989³.

Një vëmendje e veçante duhet ti kushtohet rehabilitimit të venddepozitimit ekzistues afër përroit të Cuprelit, në hyrje të qytetit të Libohovës, si dhe investimeve të nevojshme në infrastrukturë dhe në mjete transporti, në mënyrë që të sigurohet mbledhja e mbetjeve edhe nga fshatrat. Fushatat e promovimit nga ana e bashkisë për ndarjen e mbetjeve në burim dhe

Plani i Menaxhimit të Mbetjeve në Qarkun Gjirokastrë.

kompostimi i mbetjeve organike duhet te fillojë sa më parë nga stafi, në mënyrë që të përmirësohet menaxhimi i integruar i mbetjeve në këtë bashki.

5.4 Rrjeti elektrik dhe ndriçimi publik

Në rrjetin e furnizimit me energji elektrike në qytetin e Libohovës është investuar në linjat e rrjetit TU të shpërndarjes me kablo ABC. Janë vendosur panele të reja në çdo kabinë, shtylla të reja centrifugale beton arme dhe kablo koaksial për furnizimin e abonentëve. Përsa i përket zonave rurale të Bashkisë Libohovë, rrjeti i shpërndarjes së linjave TM (tension i mesëm) dhe TU (tension i ulët), si dhe kabinat e transformimit, janë tejet të amortizuara dhe jashtë kushteve teknike, kjo vërehet në ndërprejet e herë pas herëshme të energjisë elektrike.

Është e nevojshme të përmirësohet niveli i tensionit, të ndërtohen rrjetet TU me sistemin kabllor ABC dhe të vendosen kabina të reja Box nga ana e OSHEE-së. Bashkia do të asistojë OSHEE në investimet në zonë, si dhe do sigurojë jetëgjatësinë e këtyre investimeve, të cilat janë pjesë e territorit që administron. Gjithashtu bashkia mund të ndërmarrë fushata sensibilizuese për banorët në mos shpërdorimin e energjisë elektrike, si dhe promovimin e burimeve alternative të prodhimit të energjisë elektrike me fokus në energjinë e rinovueshme diellore nga panele solare për përdorim familjar.

Përgjegjësi e drejtpërdrejtë e bashkisë është ndriçimi publik, ku ndriçimi i qytetit të Libohovës është realizuar me anën e ndriçuesave rrugorë të fuqive 150/250/400 Ë që mbulojnë afërsisht 70% të territorit të qytetit: rrugët kryesore, qendra, si dhe zona ku ka institucione shtetërore. Investimet në periferi janë në një nivel më të ulët dhe përgjithësisht është pjesa ku ka nevojë dhe më shumë për investime. Problemi më i madh në ndriçimin publik të bashkisë Libohovë është mungesa e mirëmbajtjes së investimeve duke i lenë të amortizohen dhe të dëmtohen pa fajtor, e të dalin nga inventaret të cilët nuk ekzistojnë ose janë të paplotë, si rezultat kemi një ndriçim publik pjesor, sporadik e të pamirëmbajtur.

6 Demografia

Sipas të dhënave demografike nga Census 2001 popullsia është 3667 dhe sipas gjendjes civile është 7080. Më shumë se gjysma e popullsisë, rreth 54%, jeton në qytetin e Libohovës. Njësia administrative me numrin më të vogël të popullsisë dhe që përbën vetëm 11% të totalit të popullsisë së bashkisë së Libohovës është Zagoria. Ndërsa në njësinë administrative Qendër Libohovë jeton 35% e popullsisë.

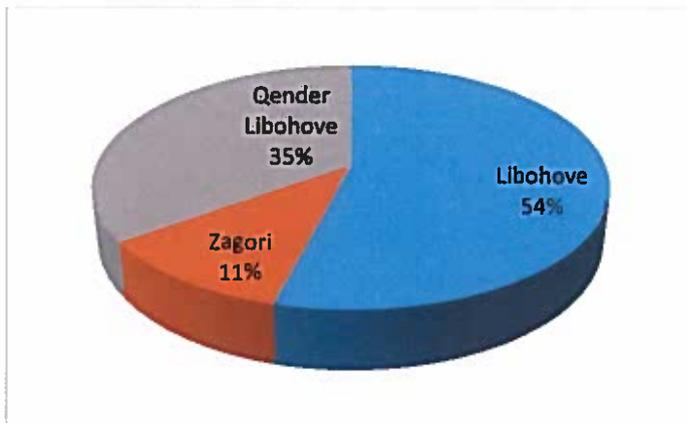

Figure 12: Shpërndarja e popullsisë, Burimi: INSTAT, Census 2011

Popullsia e bashkisë Libohovë dhe njërive përbërëse administrative, sipas të dhënave demografike nga Census 2001 dhe 2011, është zvogëluar në masën 21% të popullsisë. Njësia administrative Zagorie karakterizohet nga një lëvizje migratore më e madhe e popullsisë në krahasim me dy njësitë e tjera. Në Zagorie, gjatë dhjetëvjeçarit 2001-2011 është larguar 43% e popullsisë. Dy njësitë e tjerë, karakterizohen nga ulje më të buta të popullsisë, që varion nga 14-20% të popullsisë.

Table 5: Popullsia e Libohovës 2001 – 2011, (Burimi: INSTAT Census 2011)

Nje. Admi	2001	2011	diferenca e popullsisë	% e rritjes/zvogëlimit	Numri i qyteteve/fshatrave	banorë për fshat
Libohovë	2.317	1.992	-325	-14%	7	285
Q.Libohovë	1.583	1.264	-319	-20%	1	1.264
Zagorie	716	411	-305	-43%	10	41
Gjithsej	4.616	3.667	-949	-21%	18	

Shkaqet e pakësimit të popullsisë në bashkinë Libohove, lidhen me faktorët e emigrimit, uljes së ritmeve të shtesës natyrore të popullsisë si dhe ritmeve të larta të migrimit të brëndshëm, duke ndjekur të njëjtin model –profil të zhvillimit demografik të popullsisë, sikundër në njësitë e tjera vendore të vendit.

Një tjetër tregues rëndësishëm demografik është struktura moshore e popullatës. Analiza e strukturës moshore të popullatës si dhe moshë mesatare e re e saj, tregojnë se aktualisht

popullata e bashkisë Libohovë, vazhdon të jetë akoma një popullsi e re sikundër edhe popullata aktuale shqiptare në tërësi.

Table 6: Struktura moshore (Burim: Census 2011)

Nje. Adm.	0-14	15 - 65	65+
Libohovë	371	1 376	245
Qendër – Libohovë	176	788	300
Zagorie	29	228	154

Popullsia e bashkisë dominohet më shumë nga grupmosha 15-64 vjeç, e cila përbën 65.2% të popullsisë totale dhe që përfaqëson popullsinë aktive. Mosha e tretë (65 +) përfaqëson 19.1% të popullsisë, ndërsa grupmosha 0-14 vjeç përbën vetëm 15.7% të popullsisë së bashkisë. Struktura aktuale demografike e popullsisë rezidente si dhe mosha mesatare e saj relativisht e re tregojnë së popullsia e zonës është akoma e re. Por, referuar tendencës së strukturimit të popullsisë në 20 vitet e fundit si dhe projeksionit të së ardhmes, vihet re një tendencë e rritjes së përqindjes së grup moshës mbi 65 vjeç.

Një tjetër aspekt i rëndësishëm në studimet demografike është edhe përgatitja e projeksioneve të popullsisë për të paktën 2 dekada. Projeksionet e popullsisë ofrojnë informacion në lidhje me numrin e ardhshëm, strukturën demografike dhe shpërndarjen territoriale të banorëve sipas hipotezave më të mundshme të prirjeve në sjelljen demografike. Ato janë me interes për shoqërinë në përgjithësi dhe shërbejnë si bazë për planifikimin e zhvillimit socio- ekonomik të vendit/zonave, përfshirë këtu edhe studimin e tregut.

Shënim metodik: *INSTAT ka përgatitur projeksionet e popullsisë për rastin e qarqeve, duke shfrytëzuar skenarin e rritjes së mesme të popullsisë në nivel kombëtar dhe në periudha 5 vjeçare, pra nuk ka llogaritje të popullsisë në nivele më të detajuara administrative si bashki apo njësi vendore.*

Sipas projeksioneve të popullsisë (skenari i rritjes së mesme), popullsia e qarkut do të pësojë rënie, me një ritëm mesatar vjetor rënie të vlerësuar me rreth - 0.2% dhe si faktor kryesor mendohet të jetë migracioni i brendshëm. Popullsia rezidente e bashkisë Libohovë, deri në vitin 2021, do të performojë tregues të varësisë totale të ulët, duke ruajtur të ashtuquajturin fenomenin e “dividentit demografik”.

Për të përfituar nga ky “divident demografik”, kërkohen politika të bashkërenduara në nivel qendror e vendor, për të mundësuar arsimimin, trajnimin dhe përfshirjen në tregun e punës të

popullsisë në moshë pune, me qëllim rritjen dhe përmirësimin në vazhdimësi të mirqënies së saj dhe komunitetit në tërësi.

7 Vizioni i Zhvillimit Territorial i Bashkisë Libohovë

Vizioni i bashkisë Libohovë mbështetet në direktivat e Planit të Përgjithshëm Kombëtar të Territorit, të hartuar nga Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit dhe Ministria e Zhvillimit Urban për 15 vitet e ardhshme. Bashkia Libohovë është kategorizuar si qendër terciare urbane. Libohova duhet të shfrytëzojë burimet e saj kryesisht duke u fokusuar tek mbështetja e aktiviteteve të blegtorisë në njësinë administrative Zagorie, pasi aktivitetet bujqësore të mbjelljes apo pemtarisë janë shumë të kufizuara për shkak të natyrës së relievit, i cili është tepër malor, si dhe klimës, e cila ka tipare të theksuara të një klime mesdhetare të thatë dhe me bimësi përgjithësisht të ulët. Veçori e ekonomisë së Libohovës është prodhimi i mishit dhe nënprodukteve të bulmetit, të cilat punohen shpesh në baxhot lokale familjare për tu shitur më pas në qendra urbane me tregje më të mëdha blerësish.

Burimet natyrore të bashkisë Libohovë janë të shumëllojshme, orientimi drejt një zhvillimi të diversifikuar dhe mirëplanifikuar duke shfrytëzuar në mënyrë efikase burimet e ndodhura në territori është prioritet. Burimet orientojnë pashmangshmërisht drejt zhvillimit të blegtorisë, industrisë së lehtë përpunuese ushqimore, mbledhjen dhe përpunimin e bimëve medicinale etero-vajor dhe turizmit natyror e kulturor. Synimi i këtij plani është rritja dhe përmirësimi i mirqënies së banorëve, duke rritur efektivitetin e përdorimit të burimeve natyrore e njerëzore përmes një diversiteti sipërmarrjesh, sidomos në fushën e blegtorisë, industrisë së lehtë përpunuese ushqimore dhe turizmit.

Vizioni për zhvillimin e qëndrueshëm të Bashkisë Libohovë: *Bashkia Libohovë, një mozaik ku kombinohet zhvillimi ekonomik i qëndrueshëm bazuar në blegtori, bujqësi, trashëgimi natyror dhe kulturore me mirëqenien sociale, për krijimin e një destinacioni unik.*

7.1 Drejtimet kryesore të zhvillimit të qendrueshëm

Objektivat strategjike dhe projektet prioritare të zhvillimit do të lidhen me këto drejtime kryesore të bashkisë:

- **Zhvillimi ekonomik i bashkisë i orientuar drejt blegtorisë, industrisë së lehtë agropërpunuese dhe mbledhjen e bimëve etero-vajore dhe medicinale**

Ekonomia libohovite është e orientuar drejt blegtorisë për shkak të relievit malor dhe kodrinor që e karakterizon, ku 45% e territorit të bashkisë është i pjerrët. Përkrah zhvillimit të sektorit blegtoral, në bashkinë e Libohovës është zhvilluar edhe industria e lehtë përpunuese e produkteve dhe nënprodukteve të mishit. Ky sektor punëson mbi 20% të fuqisë punëtore aktive dhe përbën një aktivitet të rëndësishëm ekonomik për shumë nga bizneset e zonës. Gjithashtu baxhot shërbejnë si nxitëse për fermerët në mënyrë që ata të rrisin prodhimin e qumështit. Produktet e bulmetit libohovit janë “markë” e njohur e këtij tregu në shkallë vendi, por problem vazhdon të jetë mungesa e modernizimit të njësive prodhuese, si dhe niveli i ulët i investimeve.

Mbledhja e bimëve etero-vajore dhe medicinale përbën një burim të rëndësishëm për banorët e zonës, e në veçanti në njësinë administrative të Zagories, e në Qendër-Libohovën e jugut, ku vështirësia për gjetjen dhe promovimin e tyre në tregjet e duhura, si dhe infrastruktura e pazhvilluar, e kanë penguar rritjen e mëtejshme të këtij sektori.

Një tjetër degë e rëndësishme për ekonominë e Libohovës, e cila ofron potencial për rritje të mëtejshme, është apikultura. Shumë fermerë në Libohovë merren me shtimin dhe ushqyerjen e kolonive të bletëve. Përpos mjaltit vilen edhe produkte të tjera si për shembull dylli, poleni, propolisi, apo qumështi i bletës.

- **Profilizimi i qendrave të banuara dhe ngritja e rrjetit rrugor lidhës**

Profili i bashkisë Libohovë është me karakter rural, ku zonat e banuara urbane gjenden përgjithësisht në formë kompakte të vendosura në territor, por është e nevojshme konsolidimi dhe rigjenerimi i tyre, për t’u siguruar banorëve kushte dhe cilësi jetese më të lartë, duke rritur nivelin e mirëqënies. Synohet përmirësimi i shërbimit shëndetësor dhe arsimor që ofrohet në këto qendra të banuara, duke rikonstruktuar godinat dhe përmirësuar kushtet.

Një vëmendje e veçantë do ti kushtohet rrjetit të infrastrukturës rrugore për lidhjen e qendrave të banuara me qytetin e Libohovës, por edhe me qytetet e tjera kufitare si Gjirokastra apo Këlcyra. Përmirësimi i akseve infrastrukturore pritet të ndikojë pozitivisht në sektorët e ndryshëm të ekonomisë lokale.

Figure 14: Skemë funksionale e infrastrukturës rrugore të propozuar në territorin e Bashkisë Libohovë (Burimi: Dea Studio dhe Bashkia Libohovë)

- **Zhvillimi i turizmit natyror, kulturor dhe agroturistik**

Pavarësisht se Libohova ka më tepër potencial turistik nga sa është duke shfrytëzuar aktualisht, industria e turizmit është shumë periferike dhe vendi nuk ofron kapacitete akomoduese për të tërhequr një numër të madh vizitorësh, por duhet të bazohet në një turizëm të shëndetshëm e të limituar. Megjithatë numri i vizitorëve ka ardhur në rritje dhe mundësitë për ta zhvilluar më tej agroturizmin janë prezente, për këtë arsye duhen ndërmarrë investime në këtë drejtim.

7.2 Objektivat strategjike, programet dhe projektet

Objektivat strategjike të cilat do të drejtojnë zhvillimin urban, ekonomik dhe social të bashkisë Libohovë duke përmbushur vizionin e saj janë:

1. *Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore*
2. *Zhvillimi i komuniteteve të qëndrueshme nëpërmjet ndërhyrjeve në hapësira publike*
3. *Zhvillimi i ekonomisë blegtorale, agroturizmit dhe turizmit natyror e kulturor*
4. *Mbrojtja e mjedisit*

OBJEKTIVI STRATEGJIK 1:

Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore

Përmirësimi i infrastrukturës luan një rol kyç në zhvillimin ekonomik, për këtë arsye i është kushtuar një vëmendje e veçantë ndërtimit të rrjetit të infrastrukturës rrugore që lidh qendrat e banuara në territorin e bashkisë, duke lehtësuar jo vetëm levizjen e banorëve por edhe të turistëve që vizitojnë zonën. Gjithashtu synohet përmirësimi i shërbimeve publike si në qytet ashtu edhe në zonat rurale të territorit të bashkisë, duke investuar në infrastrukturat dhe rrjetet e ujësjellës-kanalizimeve, furnizimi me energji elektrike, rrjetet e telefonisë dhe telekomunikacionit si dhe në shërbimin e mbledhjes dhe grumbullimit të mbetjeve urbane. Parashikohen ndërhyrje në sektorin e arsimit dhe shëndetësisë duke plotësuar nevojat për struktura aty ku mungojnë dhe duke rehabilituar dhe resturuar ato ekzistuese.

OS1.Program_1: Përmirësimi i infrastrukturës së transportit Projektet:

- *Zgjerim i aksit Rruga Nacionale Gjirokaster - Suhë - Poliçan*
- *Zgjerim i aksit Poliçan - Sheper - Nivan - Ndëran - Topovë - Fusha e Çajupit*
- *Rikonstruksion i rrugës hyrëse në qytetin e Libohovës*
- *Rikonstruksion i aksit Nivan-Konckë-Hoshtovë-Doshnicë*
- *Krijimi i unazës e cila lidh fshatrat e Zagorisë, plotësimi i saj me aksin Zhej - Lliar-Hoshtevë*
- *Krijimi i aksit rrugor lidhës, Doshnicë – Leskaj, për dalje në bashkinë e Këlcyrës*
- *Rikonstruksion i rrugës nga fshati Nivan për në Manastirin e Nivanit*
- *Projektimi i vendqëndrimeve, stacioneve për linjat urbane dhe interurbane*
- *Studim fizibiliteti për shtimin e linjave të transporti udhëtar që lidhin njësinë administrative Zagorie me Libohovën*

OS1.Program_2: Përmirësim i rrjetit të shërbimit të ujësjellësit dhe kanalizimeve

Projektet:

- Rikonstruksioni i ujësjellësit Libohovë
- Ndërtim depo uji në fshatin Nepravishtë
- Rikonstruksion i rrjetit të brendshëm dhe të jashtëm të ujësjellësit të fshatit Suhë
- Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujerave të zeza në qytetin e Libohovës
- Ndërtimi i tubacioneve, rrjetit të kanalizimeve të ujerave të zeza që siguron lidhjen e qytetit me impiantin e trajtimit të ujrave.
- Ndërhyrje rikonstruktuese të rrjetit të kanalizimeve në qytetin e Libohovës.
- Ndërtimi i rrjetit të kanalizimeve për qendrat e banuara rurale: Labovë e Sipërme dhe e Poshtme, Nepravishtë, Drino, Bulo, Sheper, Nderan, Nivan.
- Ndërhyrje për përmirësimin e gjendjeve fizike dhe higjienike të gropave septike, për plotësimin e standardit, në fshatrat: Doshnicë, Hoshtevë, Vithuq, Konçkë, Stegopull, Suhë, Topovë, Zhej, Lliar.

OS1.Program_3: Përmirësimi i shërbimit të mbledhjes dhe grumbullimit të mbetjeve urbane

Projekte/ Studime:

- Rehabilitimi i venddepozitimit ekzistuese të mbetjeve në afërsi të fshatit Bulo dhe në përroin e Cuprelit
- Promovimi dhe fushata sensibilizuese për ndarjen e mbetjeve në burim dhe kompostim të mbetjeve organike

OS1.Program_4: Përmirësimi i rrjetit të energjisë dhe telekomunikacionit

Projekte/ Veprime:

- Vendosja e ndriçimit publik në zonat periferike të qytetit të Libohovës
- Vendosje e ndriçimit publik në rrugët kryesore dhe sheshtet e fshatrave
- Përmirësimi i rrjetit të telekomunikacionit në qendrat e banuara

OS1.Program_5: Përmirësimi i shërbimeve arsimore dhe shëndetësore

Projektet:

- Rikonstruksioni i ambienteve kopësht fëmijësh në Libohovë
- Restaurimi i godinave arsimore dhe kthimi i oborreve ekzistuese në sheshe lojrash për aktivitete sportive në fshatrat Bulo, Labovë e Sipërme, Nepravishtë, Zhej, Hoshtevë, Sheper dhe Nderan.
- Rikonstruksioni i qendrave shëndetësore në fshatrat Suhë, Nivan, Nepravishtë dhe Bulo

- Rikonstrukcioni i qendrës shëndetësore Libohovë, vënia në funksionim të një autoambulance
- Ndërtimi i qendrave shëndetësore në fshatrat: Lliar, Hoshtevë, Vithuq, Shepër, Topovë

OS1.Program_6: Përforcimi i qendrave rurale nëpërmjet shtimit të shërbimeve publike
Projektet:

- Kthimi i fshatit Hoshtevë në vatër për turizmin kulturor dhe hapjen e një qendre trajnimesh profesionale me fokus turizmin.
- Përforcimin e Nivanit si qendër administrative duke shtuar shërbime dhe zyra për shërbimin pyjor, informacione, mbledhjet medicinale, polici dhe shërbime veterinare për zonën.

OBJEKTIVI STRATEGJIK 2:

Zhvillimi i komuniteteve të qëndrueshme nëpërmjet ndërhyrjeve në hapësira publike

Rehabilitimi dhe projektimi i qendrave të banuara rurale do fokusohet në përmirësimin e hapësirave publike, për organizime sociale të komunitetit. Ndërsa në qytet duhen përmirësuar kushtet e hapësirave ndërmjet blloqeve të banimit për rifunksionalizmin e tyre në krijimin e hapësirave të gjelbërta, argëtimi dhe çlodhëse për të gjithë grupmoshat, si dhe restaurimin e përmirësimin e efijencës energjitike të fasadave të këtyre blloqeve të banimit.

OS2.Program_1: Krijimi dhe përmirësimi i hapësirave publike në qytetin e Libohovës
Projektet:

- Rivalizim i hapësirës ku ndodhet Teqeja në krah të bashkisë, kthim në park dhe rekreacion
- Sistemimi i sheshit të godinës së bashkisë
- Hapja e aksesit për te Sahati i Libohovës, ndërtimi i një platforme vrojtimi me material druri në afërsi të saj
- Rikualifikim të hapësirave midis pallateve në hapësira të gjelbërta dhe parqe lojrash për fëmijët.
- Krijimi i fondit për restaurimin e fasadave duke përmirësuar efijencën energjitike për blloqet e banimit përgjatë bulevardit kryesor, unifikim i materialit të veshjes së fasadave, vendosje e ndiçimit dhe tabelave shënjuese të bizneseve.

- *Konsolidimi i qendrave të fshatrave duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatrat: Suhë, Ndëran, Nivan, Hoshtevë, Konckë, Topovë, Sheper, Zhej dhe Liar*
- *Ridizenjimi i shesheve publike në fshatrat Labovë e Sipërme dhe Nepravishtë, projekt i A100+F.*
- *Krijimi i një Landmarku për Kalanë e Labohës, e cila do të jetë elementi evidentues i hyrjes në Kala, projekt i A100+F.*

OBJEKTIVI STRATEGJIK 3:

Zhvillimi i ekonomisë blegtorale, agroturizmit dhe turizmit natyror e kulturor

Projektet dhe politikat që duhet të ndjekë bashkia në mënyrë që të sigurohet një zhvillim i qëndrueshëm i sektorëve të ekonomisë që janë renditur më poshtë, të ndarë sipas programeve. Është e rëndësishme të theksohet se rritja ekonomike është e lidhur ngushtë me zhvillimin dhe përmirësimin e infrastrukturave dhe mbështetjen e fermerëve të zonës.

Zhvillimi i turizmit është një sektori i rëndësishëm në nxitjen e rritjes ekonomike të bashkisë. Promovimi dhe projektet për zhvillimin e turizmit natyror dhe kulturor duhet të ruajnë ekosistemin natyror dhe vlerat e tij. Promovimi i turizmit dhe krijimi i paketave turistike luajnë një rol të rëndësishëm në kthimin e Libohovës në destinacion.

Gjithashtu janë propozuar itineraret agroturistike, kulinare, kulturore, historike dhe natyrore-peizazhistike, të cilat promovojnë vlerat dhe krijojnë mundësi për eksplorimin jo vetëm të territorit të bashkisë Libohovë, por edhe eksplorimin dhe forcimin e marrëdhënieve ndërkufitare me bashkitë fqinje. Parku i Zagories ofron mundësi të shumta për zhvillimin e turizmit natyror, por duhet patur kujdes me implementimet e projekteve, të cilat parësore duhet të kenë ruajtjen dhe mbrojtjen e mjedisit.

OS3.Program_1: Përmirësimi i infrastrukturave blegtorale dhe bujqësore

Projekte:

- *Ngritja e qendrave të grumbullimit, magazinimit dhe tharjes për bimët medicinale dhe etero-vajore në Zhej dhe Nivan*
- *Ngritja e pikave frigoriferikë për produktet blegtorale dhe certifikimin e tyre në Sheper dhe Topovë*
- *Rehabilitimi i sistemit vaditës dhe vënia në funksion e rezervuarit të Doftisë si dhe ndërhyrje në rrjetin kullues dhe vaditës në fshat e bashkisë Libohovë*

OS3.Program_2: Mbështetje për fermerët vendas dhe zhvillimin e agroturizimit

Projekte/ Programe të detajuara:

- Krijimi i një zyre informacioni për fermerët në mbështetje të zinxhirit prodhues dhe zhvillimin e kooperativave
- Përgatitja e paketës së trajnimeve për fermerët e rinj, për ngritjen e fermave me produkte biologjike
- Krijimi i logos dhe promovimi i markës së mirënjohur të Libohovës për produktet e bulmetit
- Ulje në taksën e infrastrukturës për ngritjen e fermave të reja për blegtorinë me krerë të imta dhe gjedhë
- Organizimi i panairove agroturistike në Bulo, Drino dhe Suhë me fokus apikulturën dhe nënproduktet si dylli, poleni, propolisi, apo qumështi i bletës, si dhe bimët etero-vojore dhe medicinale.

OS3.Program_3: Zhvillimi i turizmit natyror e kulturor

Projekte/ Studime:

- Hartimi i projektit për rijetëzimin e liqenit të Sheperit, duke e kthyer në pikë atraksioni për sporte ujore dhe kamping
- Hartimi i projektit për kthimin e Fushës së Çajupit në fushë hipizmi ku mund të organizohen festat lokale të Zagories dhe përcaktimi i zonave për kamping apo për struktura të lehta të çmontueshme druri.
- Krijimi i një zyre informimi turistik në qytetin e Libohovës
- Promovimi i turizmit në rrjetet sociale dhe në një faqe Facebook të veçantë
- Përgatitja e guidës turistike, booklet, broshura, kartolina etj
- Krijimi i vendpushimeve peizazhistike përgjatë lumit të Zagorisë si mundësi për ekoturizëm dhe peshkim
- Zhvillimi i aktiviteteve të ndryshme me karakter kulturor e promovues të zonës si festa, panairove, tregje mujore etj në një kalendar aktiviteteve vjetore
- Katalogimi dhe mbështetja e rikthimit të profesioneve të humbura, recetave në kulinari dhe i produkteve tipike të zones, duke i promovuar ato në festa e panairove
- Evidentimi dhe resaturimi i burimeve ujore të qytetit duke promovuar kulturën vendase, nën moton "Libohova, qyteti i 40 krojeve"

OS3.Program_4: Hartëzimi i itinerareve dhe pajisja e tyre me infrastrukturë dhe sinjalistikë

- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit malor dimëror “Bora e parë në Bureto”, nga qyteti i Libohovës në fshatrat Labovë e Sipërme dhe Labovë e Poshtme.*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit natyror, peizazhistik “Laku i Zagorisë” përgjatë zonës së Zagorisë.*
- *Shteg për këmbësorë, pajisje me sinjalistikë nga qendra e qytetit për në Kalanë e Libohovës, ruajtja e identitetit të shkallareve.*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të shtegut me pika agroturistike me kafshë, Labovë e Sipërme, Libohovë, Nepravishtë.*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit natyror-kulturor-fetar, Fusha e Çajupit – Nderan – Shepër*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit të Ali Pashës – Itinerar që fokusohet tek turizmi kulturor, por edhe turizmi i aventurës, projekt i A100+F.*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit kulinar që përfshin vendet me orientim bujqësor dhe blegtoral, si edhe me traditë në gatimet tradicionale, glikotë e zonës dhe traditën e mikpritjes. Mund të përfshijë pa u kufizuar Nepravishtën, Libohovën, Labovën, Sheperin si dhe të lidhet gjithashtu me fshatra dhe destinacione të tjera të bashkive kufitare si Dropull, Përmet, apo edhe Gjirokastër.*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit historik, “Shtegu i vargameleve”, shtegu Përmet – Gjirokastër*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit Nepravishtë – Teqeja e Melanit, dalja në fshatin Glinë dhe Goranxi, lidhje me bashkinë Dropull*
- *Rritja e bashkëpunimit me bashkinë e Gjirokastës dhe Përmetit në fushën e zhvillimit të turizmit, përfshirja në pikat e informimit të turistëve në këto qytete edhe atraksionet e Libohovës.*
- *Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit “Rrugët e Besimit” që përfshin turizmin kulturor dhe atë fetar – bazohet në objektet e kultit, dhe traditën e harmonisë ndërjetare. Krijon mundësi për lidhjen me pika të tjera të itinerareve kulturore në bashkitë kufitare.*

OBJEKTIVI STRATEGJIK 4:

Mbrojtja e mjedisit

Një nga parimet kryesore mbi të cilat është mbështetur ky plan është mbrojtja e mjedisit dhe rritja e sensibilizimit të banorëve mbi mbrojtjen dhe menaxhimin e burimeve natyrore. Programet e edukimit mbi mjedisin duhet të jenë prioritet i bashkisë, duke organizuar fushata ndërgjegjësimi që lidhen me menaxhimin e burimeve ujore, hedhjen e mbeturinave, riciklimin

dhe menaxhimin e ujrave të ndotur, në funksion të mbrojtjes së pasurive natyore dhe trashëgimit të tyre brez pas brezi. Me qëllim mbrojtjen e pyjeve, propozohet instalimi i sistemeve me sensorë për parandalimin nga zjarri, që monitorohet nga bashkia, mbrojtjen e pyjeve nga kullotja, ripyllëzimin dhe pastrimin e shtretërve të lumenjve për të shmangur erozionin.

OS4.Program_1: Mbrojta e mjedisit dhe ndërhyrjet rigjeneruese mjedisore

Projekte:

- *Rehabilitimi i lumit të Zagorisë dhe parandalimi i erozionit, duke pastruar periodikisht shtratin e lumit dhe duke mbjellë pemë në brigjet e tij*
- *Ngritja e kapaciteteve dhe strukturave për mbrojtjen nga zjarri dhe shpyllëzimi*
- *Ngritja e sistemit të monitorimit duke rritur kontrollet dhe masat ndëshkuese për prerjen e pemëve dhe gjuetinë e paligjshme në Parkun Natyror Rajonal të Zagories*

7.3 Projektet prioritare të zhvillimit

Në këtë seksion paraqiten disa nga projektet më kryesore të listës së sipërme të cilat zhvillohen në projekt-fisha.

Zgjerim i aksit Rruga Nacionale Gjrokaster - Suhë - Poliçan

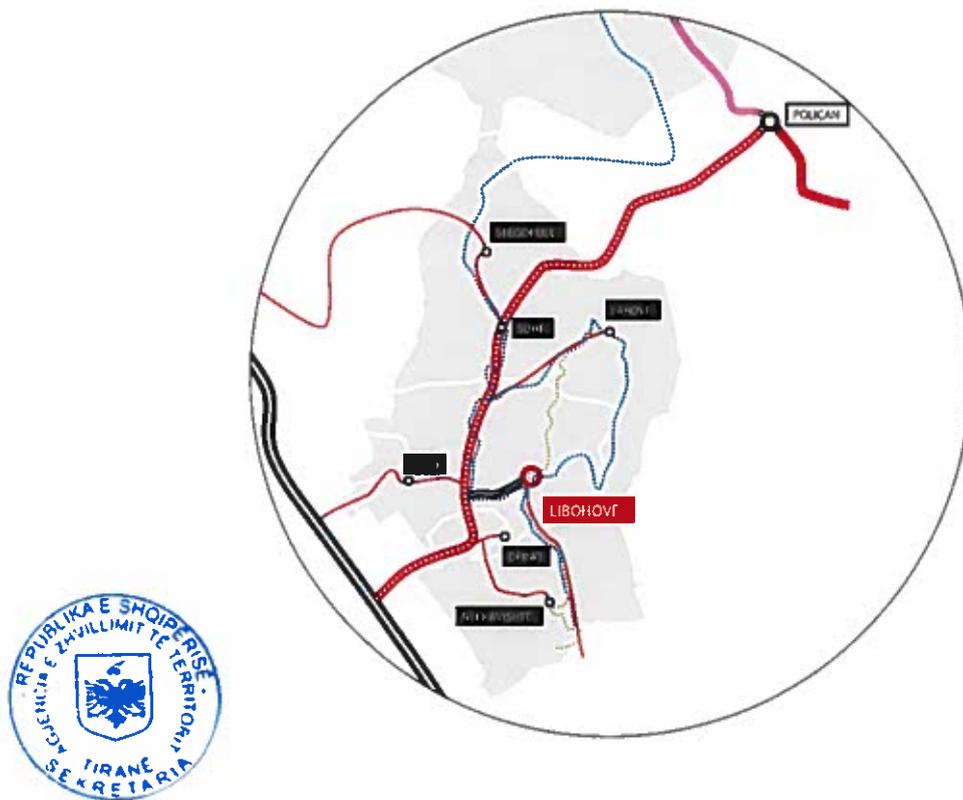

Figure 15: Aksi i rrugës për zgjerim dhe asfaltim (Përpunoi: DEA Studio)

Titulli Nr. 01	Zgjerim i aksit Rruga Nacionale Gjirokaster - Suhë - Poliçan
Objektivi Strategjik	Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësimi i infrastrukturës së transportit
Vendndodhja	Suhë dhe fshatrat e njësisë administrative Zagorie
Tipologjia	Infrastrukturë/ Shërbime
Qëllimi	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi dhe zgjerimi i aksit i cili lidh Libohovën me rrugën nacionale, si dhe me fshatrat e njësisë administrative Zagorie
Përshkrimi i projektit	Qëllimi i këtij projekti është të krijojë lehtësi për komunikimin e banorëve të fshatrave të njësisë administrative Zagorie duke i lidhur me qytetin e Libohovës dhe rrugën nacionale Gjirokastër- Kakavijë. Projekti i rrugës parashikon punime si rievrimi i rrugës ekzistuese dhe zgjerimi i saj, për ta kthyer në rrugë me dy korsi, sitemimin e skarpateve, krijimin e kanaleve anësore ujëmbledhëse dhe asfaltimin e shtratit të rrugës. Synohet lehtësimi i jetesës për banorët që jetojnë aty, por edhe për turistët që frekuentojnë zonën. Rritja e standaritit duke lehtësuar distancën nga qendra e bashkisë.
Burimet e financimit	Bashkia, ARRSH, MIE, donatorë të huaj
Kosto	.180.000.000 lekë
Implementimi	ARRSH
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	4 vite
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Zgjerim i aksit Poliçan - Sheper - Nivan - Ndëran - Topovë - Fusha e Çajupit

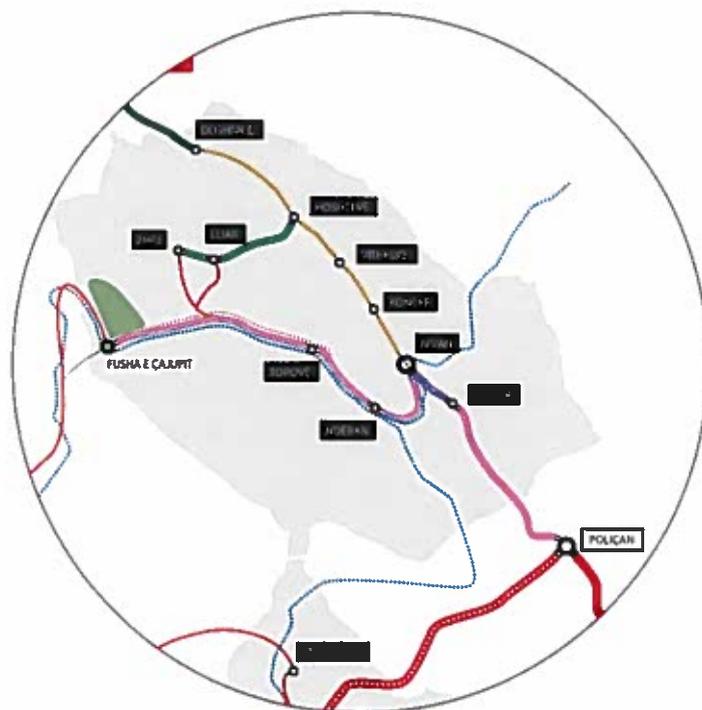

Figure 16: Rruga që lidh fshatrat e njësisë administrative Zagorie (Përpunoi: DEA Studio)

Titulli Nr. 02	Zgjerim i aksit Poliçan - Sheper - Nivan - Ndëran - Topovë - Fusha e Çajupit
Objektivi Strategjik	Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësimi i infrastrukturës së transportit
Vendndodhja	Sheper, Nivan, Ndëran, Topovë, Fusha e Çajupit Njësia Administrative Zagorie
Tipologjia	Infrastrukturë/ Shërbime
Qëllimi	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi dhe zgjerimi i aksit i cili lidh një pjesë të fshatrave të Zagories
Përshkrimi i projektit	Qëllimi i këtij projekti është të krijojë lehtësi për komunikimin e banorëve të fshatrave Sheper, Nivan, Ndëran, Topovë dhe jo vetëm, për të patur akses në shërbime dhe rritur standartin e jetesës. Projekti i rrugës parashikon punime si rievimi i rrugës ekzistuese dhe zgjerimi i saj, për ta kthyer në rrugë me dy korsi, sitemimin e skarpateve, krijimin e kanaleve anësore ujëmbledhëse dhe asfaltimin e shtratit të rrugës. Synohet lehtësimi i jetesës për banorët që jetojnë aty, por edhe për turistët që frekuentojnë zonën. Rritja e standaritit duke lehtësuar distancën nga qendra e bashkisë.
Burimet e financimit	Bashkia, ARRSH, MIE, donatorë të huaj
Kosto	.120.000.000 lekë
Implementimi	ARRSH
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	4 vite
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Rikonstruktion i rrugës hyrëse në qytetin e Libohovës

Figure 17: Rruga hyrëse për në qytetin e Libohovës (Përpunor: BSA Station)

Titulli Nr. 03	Rikonstruksion i rrugës hyrëse në qytetin e Libohovës
Objektivi Strategjik	Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësimi i infrastrukturës së transportit
Vendndodhja	Qyteti i Libohovës
Tipologjia	Infrastrukturë/ Shërbime
Qëllimi	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi dhe zgjerimi i gjendjes së rrugës hyrëse në qytet
Përshkrimi i projektit	<p>Qëllimi i këtij projekti është të krijojë lehtësi në komunikimin e rreth 10.000 banorëve dhe jo vetëm, për të patur akses në shërbime dhe rritur standartin e jetesës. Projekti i rrugës hyrëse parashikon punime si rievrimi i rrugës ekzistuese dhe zgjerimi i saj, për ta kthyer në rrugë me dy korsi, sitemimin e skarpateve, krijimin e kanaleve anësore ujëmbledhëse dhe asfaltimin e shtratit të rrugës.</p> <p>Gjithashtu është e rëndësishme të shtohen vendqëndrime gjatë rrugës, duke theksuar karakterin piktoresk dhe pejsazhistik të rrugës, e cila ngjitet drejt qytetit të Libohovës. Mbjellja me peme dhe ndriçimi i rrugës.</p>
Burimet e financimit	Bashkia, FSHZH, donatorë të huaj
Kosto	66.000.000 lekë
Implementimi	Bashkia
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	5 vite
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Rikonstruksioni i ujësjellësit Libohovë

Figure 18: Vendndodhja e depove të ujit të ujësjellësit Libohovë (Perpunoi: DEA Studio)

Titulli Nr. 04	Rikonstruksioni i ujësjellësit Libohovë
Objektivi Strategjik	Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësim i rrjetit të shërbimit të ujësjellësit dhe kanalizimeve
Vendndodhja	Qyteti i Libohovës
Tipologjia	Infrastrukturë/ Shërbime
Qëllimi	Qëllimi i këtij projekti është të furnizojë me ujë të pijshëm qytetin e Libohovës
Përshkrimi i projektit	Rrjeti i brendshëm dhe i jashtëm i ujësjellësit të qytetit Libohovë është në gjendje tejet të amortizuar. Me ndërhyrjen në rrjetin e brendshëm dhe të jashtëm të furnizimit me ujë, të disiplinohen rrjedhjet, ndërhyrjet në rrjet dhe vendosja e sahate matës për vjeljen e të ardhurave. Përfitues të kësaj ndërhyrjeje janë të gjithë banorët e qytetit të Libohovës si dhe vetë institucioni i bashkisë, që do të gjenerojë më shumë të ardhura nga taksa e shërbimit të furnizimit me ujë, gjë që do të garantojë edhe mirëmbajtjen në vijim të gjithë këtij rrjeti. Synohet furnizimi me ujë higjenikisht të pastë, pa ndërprerje për të gjithë qytetin.
Burimet e financimit	Bashkia, FSHZH, donatorë të huaj
Kosto	46.128.000 lekë
Implementimi	UK Libohovë sha
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	5 vite
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujrave të zeza në qytetin e Libohovës

Figure 19: Shembull impiantit i trajtimit të ujrave të zeza (Burimi: <http://ëëë.ëalshgroup.com>)

Titulli Nr. 05	Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujerave të zeza në qytetin e Libohovës
Objektivi Strategjik	Bashkia e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësim i rrjetit të shërbimit të ujësjellësit dhe kanalizimeve
Vendndodhja	Qyteti i Libohovës
Tipologjia	Infrastrukturë/ Shërbime
Qëllimi	Projekti synon të krijojë një sistem për përpunimin e ujrave të zeza fillimisht për qytetin e Libohovës e më pas për të gjithë territorin e saj
Përshkrimi i projektit	<p>Aktualisht shërbim i trajtimit të ujrave të zeza nuk ofrohet. Kjo do të kontribuojë në përmirësimin e kushteve të jetesës dhe higjienës. Impjanti që propozohet për trajtimin e ujrave të duhet të ketë teknologji që kombinohet me proceset biologjike dhe mekanike gjatë trajtimit të ujrave të zeza. Ky kombinim lejon optimizimin e efikasitetit të trajtimit në lidhje me kërkesat e energjisë. Me poshte renditen objektet teknologjike qe janë elemente perberes të impianteve:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Paneli hyres ne pompe 2- Përpunimi mekanik paraprak 3- Aktivizimi me ngarkesë të ulët, zgjidhje teknologjike me proces denitrifikimi në hyrje 4- Rezervuari dytesor i dekantimit me formë katrore dhe rrjedhje vertikale 5- Pajisje për tharjen e llumit – dehidrues spiral 6-Matës i rrjedhjes në dalje <p>Përfitojnë qytetarët e Libohovës dhe gjithë komuniteti duke ulur ndjeshëm ndotjen e lumenjve.</p>
Burimet e financimit	Bashkia, FSHZH, donatorë të huaj
Kosto	46.128.000 lekë
Implementimi	UK Libohovë sha
Konvertim Sistemi	Konvertohet nga sistemi natyror në sistem infrastrukturor
Kohëzgjatja	5 vite
Proriteti	Afatshkurtër (1vit)

Rehabilitimi i venddepozitimit ekzistuese të mbetjeve në qytetin e Libohovës

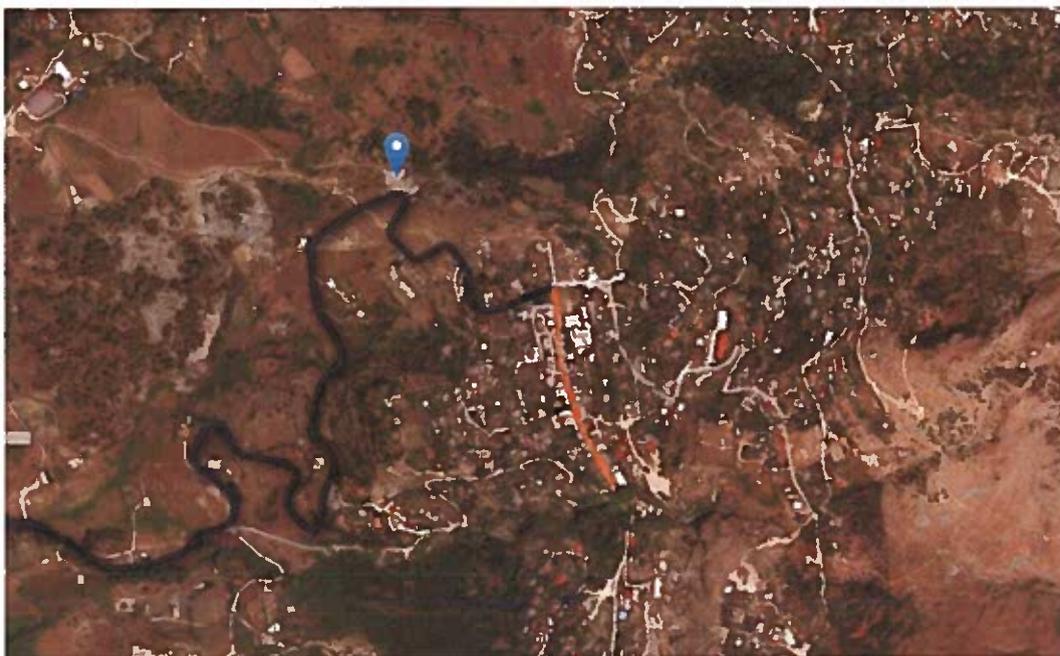

Figure 20: Vendndodhja e venddepozitimit të mbetjeve (Përpunoi: DEA Studio)

Titulli Nr. 06	Rehabilitimi i venddepozitimit ekzistuese të mbetjeve në qytetin e Libohovës
Objektivi Strategjik	Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësimi i shërbimit të mbledhjes dhe grumbullimit të mbetjeve urbane
Vendndodhja	Qyteti i Libohovës, midis qytetit dhe rrugës nacionale në perëndim
Tipologjia	Rehabilitimi, rivitalizimi, pyllëzimi i ambienteve të depozitimit të mbetjeve urbane
Qëllimi	Qëllimi i këtij projekti është rivitalizimi i zonës së depozitimit të mbetjeve urbane, pyllëzimi dhe sistemimi i tij
Përshkrimi i projektit	Ky projekt do të shtrihet në një periudhë 2 vjeçare, ku do duhet të realizohet rievitimi i rrugës ekzistuese, sistemimi i skarpateve, krijimi i kanaleve anësore ujëmbledhëse dhe asfaltimi i shtratit të rrugës. Këto punime konsistojnë në rivitalizim të zonës problematike nga ana mjedisore dhe nga ana higjieno-sanitare të depozitimit të mbetjeve urbane të cilat përbëjnë burim ndotjeje për mjedisin dhe shëndetin e banorëve. Largimi i mbetjeve dhe pyllëzimi i zonës është prioritet.
Burimet e financimit	Bashkia, pushteti qendror ose donatorë të huaj
Kosto	8.110.280 lekë
Implementimi	Bashkia
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	2 vite
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Rikonstruksioni i ambienteve kopësht fëmijësh në Libohovë

Figure 21: Vendndodhja e kopshtit të fëmijëve (Përpunoi: DEA Studio)

Titulli Nr. 07	Rikonstruksioni i ambienteve kopësht fëmijësh në Libohovë
Objektivi Strategjik	Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësimi i shërbimeve arsimore dhe shëndetësore
Vendndodhja	Qyteti i Libohovës
Tipologjia	Rigjallërim urban/ Restaurim i godinave arsimore
Qëllimi	Përmirësimi i kushteve të brendshme dhe të jashtme për zhvillimin sa më optimale të procesit mësimor parashkollor
Përshkrimi i projektit	Në Libohovë operojnë 3 nivele të ofrimit të shërbimit arsimor. Niveli i ulët, 9-vjecarja dhe ai i mesëm. Pavarësisht se për të gjithë godinat e sistemit arsimor ëshë e nevojshme ndërhyrja restauruese apo rikonstruktuese, godina e kopështit ka nevoja më urgjente për ndërhyrje. Ndërhyrjet duhet të jenë rikonstruktuese për të përmirësuar gjendjen fizike të godinës por edhe për një vlerësim dhe nëse është e nevojshme shtim të sipërfaqeve ekzistuese për tu plotësuar me ambiente shtesë. Përfitues të këtij projekti janë 48 fëmijë të nivelit parashkollor. Pritet rritja e cilësisë së procesit mësimor për nivelin parashkollor; kushte me të mira për realizimin e mësimi i cili ndikon drejtpërsëdrejti në shëndetin e fëmijëve.
Burimet e financimit	Bashkia, Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, donatorë të tjerë
Kosto	.8.000.000 lekë
Implementimi	Bashkia
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	1 vit
Paratë	Afatshkurtër (1vit)

Rikonstruksioni i Qendrës Shëndetësore Libohovë, vënia në funksionim të një autoambulance

Figure 22: Qendra shëndetësore e Libohovës (Foto: Dea Studio)

Titulli Nr. 08	Rikonstruksioni i Qendrës Shëndetësore Libohovë, vënia në funksionim të një autoambulance
Objektivi Strategjik	Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore
Program	Përmirësimi i shërbimeve arsimore dhe shëndetësore
Vendndodhja	Qyteti i Libohovës
Tipologjia	Rigjallërim urban/ Restaurim i godinave shëndetësore
Qëllimi	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i aksesit dhe rritja e cilësisë së shërbimeve shëndetësore
Përshkrimi i projektit	Ndërhyrjet për përmirësimin e infrastrukturës fizike të Qendrës Shëndetësore në Libohovë duhet të jenë rikonstruktuese për të përmirësuar gjendjen fizike të godinës, si dhe një vlerësim nëse është e nevojshme shtimi i sipërfaqeve ekzistuese për tu plotësuar me ambiente shtesë. Duhet garantuar furnizimi me ujë për 24 orë, furnizimi me energji elektrike, hidroizolim dhe termoizolim i godinës, si dhe vendosja e një autoambulance në funksionim.
Burimet e financimit	Bashkia, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, donatorë të tjerë
Kosto	70.000.000 lekë
Implementimi	Bashkia, Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	3 vite
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Ngritja e qendrave të grumbullimit, magazinimit dhe tharjes për bimët medicinale dhe etero-vajore në Zhej dhe Nivan

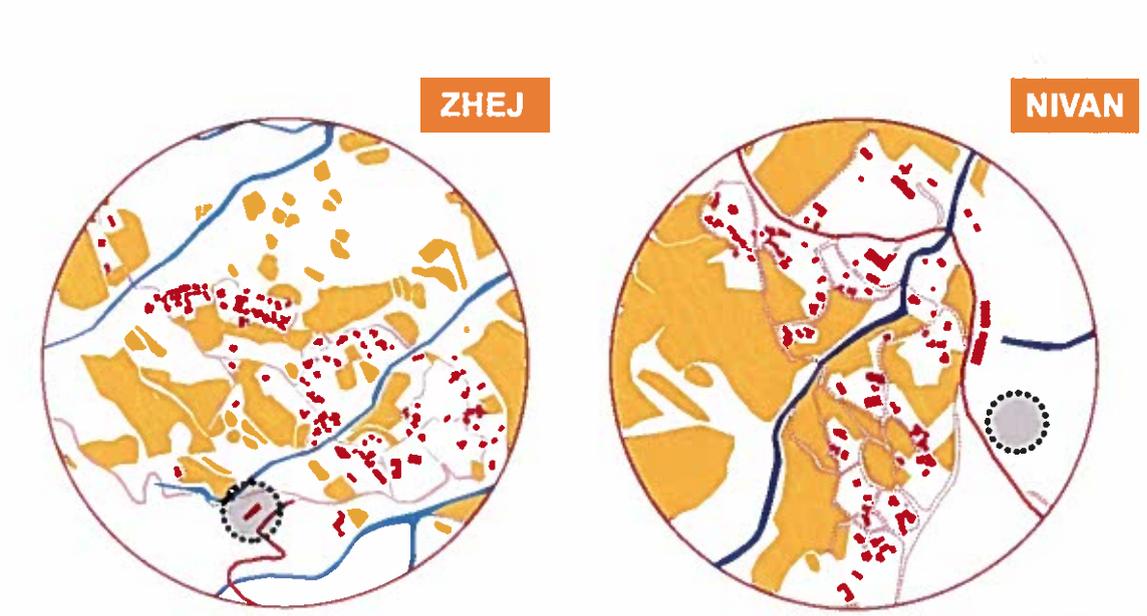

Figure 23: Qendra vendgrumbullimi të mundshme për bimët medicinale (Burimi: Plani i Komunës Zagorie, përpunimi: Beo Studio)

Titulli Nr. 09	Ngritja e qendrave të grumbullimit, magazinimit dhe tharjes për bimët medicinale dhe etero-vajore në Zhej dhe Nivan
Objektivi Strategjik	Zhvillimi i ekonomisë blegtorale, agroturizmit dhe turizmit natyror e kulturor
Program	Përmirësimi i infrastrukturave blegtorale dhe bujqësore
Vendndodhja	Fashtrat Zhej dhe Nivan, Njësia Administrative Zagorie
Tipologjia	Infrastrukturë bujqësore
Qëllimi	Qëllimi i këtij projekti është mbështetja e banorëve, duke krijuar një rrjet lidhjeje midis prodhuesve dhe konsumatorëve, duke rritur sigurinë ushqimore.
Përshkrimi i projektit	Ngritja e këtyre dy qendrave të grumbullimit, magazinimit dhe tharjes së bimëve medicinale dhe etero-vajore, do të ndikojnë në rritjen ekonomike të zonës, sidomos të zonave rurale. Formalizimi i aktiviteteve që kryhen tashmë në zonë, do të sillte siguri ekonomike për bimët të cilat gjejnë përdorim të gjerë në produkte kurative, estetike dhe kozmetike. Synimi është promovimi i këtyre produkteve në tregjet e duhura.
Burimet e financimit	Bashkia Libohovë, MBZHRAU, donatorë të huaj
Kosto	30.000.000 lekë
Implementimi	Bashkia
Konvertim Sistemi	Konvertohet nga sistemi urban në sistem bujqësor
Kohëzgjatja	2 vite
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Ngritja e sistemit të monitorimit duke rritur kontrollet dhe masat ndëshkuese për prerjen e pemëve dhe gjuetinë e paligjshme në Parkun Natyror Rajonal të Zagories

Figure 24: Pamje e Parkut Natyror të Zagorise, (Burimi: VloraLajme.net)

Titulli Nr. 10	Ngritja e sistemit të monitorimit duke rritur kontrollet dhe masat ndëshkuese për prerjen e pemëve dhe gjuetinë e paligjshme në Parkun Natyror Rajonal të Zagories
Objektivi Strategjik	Mbrojtja e mjedisit
Program	Mbrojtja e mjedisit dhe ndërhyrjet rigjeneruese mjedisore
Vendndodhja	Parku Natyror Rajonal i Zagorisë Fshatrat: Sheper, Nivan, Nderan, Topovë, Hoshtevë, Lliar, Zhej, Doshnicë, dhe Vithuq të Zagorisë
Tipologjia	Projekt për mbrojtjen e zhvillimit të turizmit natyror
Qëllimi	Mbrojtja dhe promovimi i turizmit natyror në Parkun Natyror Rajonal të Zagorisë
Përshkrimi i projektit	Pjesa e parkut në të cilën propozohet zhvillimi i turizmit natyror, është në nën zonën e përdorimit tradicional. Kjo nënzonë përfshin tokat bujqësore e kullotat dhe territore ujore, ku mundësohet vazhdimi i veprimtarive tradicionale, si: bujqësi, kullotje, grumbullim i bimëve mjekësore e aromatike, me përdorim të balancuar të tyre, dhe nuk lejohen ndërtimet e veprimtaritë që shkaktojnë ndryshimin e gjendjes natyrore të ekosistemit. Të gjithë elementët e mësipërm duhet të ruhen duke rritur kontrollet dhe mund të ndërthuren më njëri-tjetrin për te krijuar itinerare: offroad, rrugë biçikletash apo për këmbësorë, me tematika të ndryshme: Itinerar natyror; tinerar peizazhistik; Itinerar historiko-kulturor; Itinerar agroturizmi; Kërkime shkencore, etj.
Burimet e financimit	Bashkia, MTM, DRTK, AdZM, Donatorë të tjerë
Kosto	70.000.000 lekë
Implementimi	AKZM
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	1 vit
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

**Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit malor
dimëror "Bora e parë në Bureto", nga qyteti i Libohovës në fshatrat Labovë e
Sipërme dhe Labovë e Poshtme**

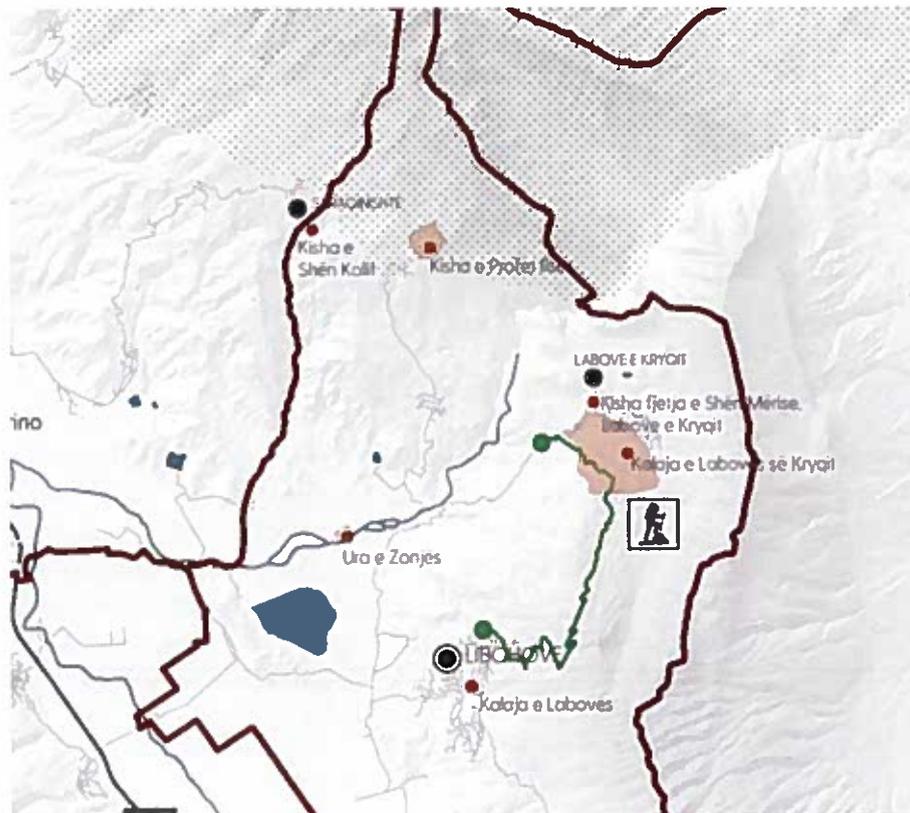

Figure 25: Itinerari "Bora e parë në Bureto" (Përpunoi: DEA Studio)

Titulli Nr. 11	Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit malor dimëror “Bora e parë në Bureto”, nga qyteti i Libohovës në fshatrat Labovë e Sipërme dhe Labovë e Poshtme
Objektivi Strategjik	Zhvillimi i ekonomisë blegtorale, agroturizmit dhe turizmit natyror e kulturor
Program	Hartëzimi i itinerareve dhe pajisja e tyre me infrastrukturë dhe sinjalistikë
Vendndodhja	Qyteti i Libohovës në fshatrat Labovë e Sipërme dhe Labovë e Poshtme.
Tipologjia	Infrastrukturë rrugore në shërbim të turizmit
Qëllimi	Promovimi i turizmit natyror dhe vlerave piktoreske të zonës
Përshkrimi i projektit	Ky itinerar këmbësor ka pikënisje në qytetin e Libohovës. Që prej Libohovës vazhdohet rrugëtimi për të ngjitur malin e Buretos, përgjatë kreshtës së tij. Rrugëtimi përfundon në Labovën e Sipërme e më pas në Labovën e Poshtme, dy fshatra plot kulturë e histori, pjesë e bashkisë Libohovë. Përgjatë rrugëtimit udhëtari ka mundësinë të përjetojë peizazhe fantastike të shoqëruara me burime të shumta ujore. Shtegu duhet të pajiset me infrastrukturën dhe sinjalistikën e duhur.
Burimet e financimit	Bashkia, MTM, DRTK, AdZM, Donatorë të tjerë
Kosto	70.000.000 lekë
Implementimi	Bashkia
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	1 vit
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

Titulli Nr. 12	Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit natyror, peizazhistik "Laku i Zagorisë" përgjatë zonës së Zagorisë
Objektivi Strategjik	Zhvillimi i ekonomisë blegtorale, agroturizmit dhe turizmit natyror e kulturor
Program	Hartëzimi i itinerareve dhe pajisja e tyre me infrastrukturë dhe sinjalistikë
Vendndodhja	Përgjatë zonës së Zagorisë
Tipologjia	Infrastrukturë rrugore në shërbim të turizmit
Qëllimi	Promovimi i turizmit natyror dhe njohja e vlerave turistike të zonës së Zagories
Përshkrimi i projektit	<p>Ky itinerar paraqet një rrugëtim të këndshëm përgjatë zonës së Zagorisë.</p> <p>Rrugëtimi fillon në afërsi të qytetit të Libohovës dhe vazhdon drejt Grykës së Selckës në fshatin Poliçan, që është qendra e Pogonit në jug të Zagorisë. Segmenti i rrugës përmes Kanionit është pjesë me problematike të rrugës, por gjithsesi është në gjendje të përshkueshme. Nga Poliçani, Rruga kthehet në veri në Sheper, dhe kalon poshtë nëpër fshat në fshatin Ndëran. Më pas rrugëtimi kalon mbi fshatin Topovë dhe vazhdohet në Fushë Çajup në një lartësi prej 1200 metrash. Paskëtaq merret drejt qafës së malit, ku më pas Rruga të nxjerr në Erind e më pas në Gjirokastrë.</p>
Burimet e financimit	Bashkia, MTM, DRTK, AdZM, Donatorë të tjerë
Kosto	100.000.000 lekë
Implementimi	Bashkia
Konvertim Sistemi	N/A
Kohëzgjatja	1 vit
Prioriteti	Afatshkurtër (1vit)

7.4 Konvertimet e sistemeve territoriale të nevojshme për zbatimin e Vizionit Strategjik

Zbatimi i Strategjisë Territoriale të propozuar, nëpërmjet objektivave dhe projekteve që synojnë zhvillimin e qëndrueshëm të Bashkisë, kanë ndikim të drejtpërdrejtë në sistemet e territorit, duke sjellë në disa raste edhe nevojën për konvertimin e tyre (kombinimin midis tyre të sistemeve bujqësore, natyrore, urbane, infrastrukturore dhe ujore). Ndryshimet e shprehura në këtë fazë janë orientuese dhe subjekt ndryshimi, ekziton mundësia që të mos ndodhin dhe gjithashtu mund të ndryshojë edhe lloji i konvertimit, vendndodhja apo sipërfaqja e tyre. Konvertimet e mundshme do të rishikohen në mënyrë më specifike dhe me detaje në fazën e tretë të hartimit të PPV-së, Planit të Zhvillimit, gjatë ndarjes së territorit në njësi stukturore me përdorime toke specifike.

Konvertimi i sistemeve territoriale shpeshherë sjell përfitime për bashkinë dhe e orienton atë drejt një zhvillimi të qëndrueshëm, duke:

- Siguruar infrastrukturën e nevojshme (rrugore, ujësjellës-kanalizime, energjitike, telekomunikacioni etj) për të marrë shërbimet bazë dhe për të rritur nivelin e jetesës;
- Mbrojtur dhe rehabilituar zonat vurneralëb dhe që paraqesin rrezikshmëri për territorin dhe banorët;
- Mbrojtur dhe zhvilluar në mënyrë të qëndrueshme tokat bujqësore dhe natyrore;
- Forcimin dhe pasurimin e aktiviteteve ekonomike.

Subjekt tjetër që mund të sjellë konvertime sistemesh, por që janë të pamundura për t'u parashikuar dhe lokalizuar që në këtë fazë janë edhe projektet e propozuara në këtë dokument të cilat janë në nivele strategjie apo që mund të kërkojnë një studim më të thelluar për zbatimin e tyre. Vetëm pas kryerjes së këtyre studimeve teknike mund të përcaktohet në mënyrë të saktë pozicionimi dhe sipërfaqja e tyre.

Në tabelën e mëposhtme janë treguar sesi ndryshojnë sistemet territoriale të bashkisë, cilat janë llojet e konvertimeve të propozuara.

Table 7: Ndryshimi i sistemeve territoriale (Burimi: Dea Studio)

Sistemi Territorial	Sipërfaqja eksistuese (ha)	Sipërfaqja pas aplikimit të vizionit (ha)	Ndryshimi në sipërfaqe (ha)	Ndryshimi në %
Sistemi Urban	474.8	473.8	-1	0.2%
Sistemi infrastrukturor	182.5	184.9	2.4	1.3%
Sistemi Bujqësor	5717.3	5717.9	0.6	0%
Sistemi Natyror	20324.6	20322.6	-2	0%
Sistemi Ujor	264.0	264.0	N/A	N/A

Nga konvertimet e propozuara mbetet i pandryshuar vetëm sistemi ujqor. Përsa i përket konvertimeve në tablën e mësipërmë, ato ndodhin për arsye të aplikimit të projekteve të propozuara.

Konvertimi i sistemit Bujqësor në sistemin infrastrukturorë ndodh për arsye të ndërtimit të depos së ujit në fshatin Nepravishtë dhe të sistemit të rrugës nga fshati Nivan për në Manastirin e Nivanit. Projekti i parë është i rëndësishëm për plotësimin e nevojave bazike të banorëve për furnizimin me ujë, i cili për shkak të hapësirës së konsiderueshme që kërkon dhe tipologjisë së tij, nuk mund të lokalizohet brenda zonave të banuara, në sistemin urban. Sipërfaqja e cila konvertohet nga sistemi bujqësor në në sistem infrastrukturor si shkak i projektit të rrugës për në Manastirin e Nivanit është e papërfillshme në krahasim me fitimet që mund të sjellë sistemi i këtij aksi në aspektin e turizmit në fshat dhe rrjedhimisht të të ardhurave ekonomike. Zona ka potencial të lartë për zhvillimin e turizmit edhe për arsye se është e rrethuar nga Pasuri Kulturore dhe Natyrore.

Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujërave të zeza në qytetin e Libohovës ndikon në konvertimin e sistemit natyror në system infrastrukturor. Për arsye se ky funksion kërkon të jëtë 1 km larg qendrave të banuara, është e nevojshem pozicionimi i tij në sistemin natyror. Rëndësia e aplikimit të këtij projekti është shumë e lartë për bashkinë dhe për mirëqënien e banorëve të saj, pasi aktualisht ujërat derdhen të patrajtuara në lum.

Konvertimi i sistemit Urban në sistem Bujqësor vjen si shkak i propozimit të ngritjes së Qendra grumbullimi, magazinim dhe tharje për bimët medicinale dhe etero-vajore në Zhej dhe Nivan dhe të pikave frigoriferikë për produktet blegtorale dhe çertifikimin e tyre në Sheper dhe Topovë. Këto dy funksione janë cilësuar si ekonomi bujqësore, janë në shërbim të bujqësisë dhe prandaj ndodh ky lloj konvertimi. Pozicionimi i tyre është brenda sistemit urban ekzistues për shkak plotësimi me infrastrukturat e nevojshme për funksionim, por në afërsi të sistemit bujqësor.

Lloji i fundit i sistemit i cili konvertohet është ai nga sistemi urban në sistemin infrastrukturor dhe kjo për arsye të propozimit të krijimit të aksit rrugor lidhës, Doshnicë – Leskaj, për dalje në bashkinë e Këlcyrës. Ky aks kalon edhe pjesërisht në system bujqësor dhe pjesërisht në system natyror. Kjo lidhje shihet me rëndësi pasi kryen lidhjen me bashkinë e Këlcyrës, duke vijuar si një aks që nga bashkia e Poliçanit.

Në tabelën e mëposhtme tregohen llojet e konvertimeve me sipërfaqet hipotetike përkatëse.

Table 8: Konvertimet e sipërfaqeve sipas sistemeve (Burimi: Dea Studio)

Konvertimet sipas çdo sistemi		
Konvertohet nga	Konvertohet në	Sipërfaqe total (ha)
Bujqësor	Urban	0.02
Natyror	Urban	0.045
Urban	Bujqësor	1.0
Bujqësor	Infrastrukturor	0.34
Natyror	Infrastrukturor	1.9
Urban	Infrastrukturor	0.1
	Total	3.405

7.5 Plani i Veprimeve

Kodi COF OG	Emri i projektit	Vendndodhja	Kosto (lekë)	Burimet e financimit	Pergjegjes për zbatimin	Faza e zbatimit (vite)					Kohe zgjatja (Vite)	Treguesi i monitorimit	Ndryshime institucionale dhe ligjore	Qellimi
						1	2	3	4	5				
OBJEKTIVI STRATEGJIK 1: Bashki e aksesueshme me rrjet infrastrukturor dhe shërbime publike cilësore														
OS1-Program_1: Përmirësimi i infrastrukturës së transportit														
045	Rikonstrukcion i rrugës hyrëse në qytetin e Libohovës	Libohovë	66000 000	Bashkia, FSHZH ose donatore te huaj	 ARRSH	x					2	Rikonstrukcion i rrugës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjendjes së rrugës hyrëse në qytet
045	Zgjerim i aksit Rruga Nacionale Gjirokaster - Suhë - Polican	Në të gjithë bashkinë	12000 0000	Bashkia, ARRSH ose donatore te huaj	ARRSH	x					4	Rikonstrukcion i rrugës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi dhe zgjerimi i aksit
045	Zgjerim i aksit Polican - Sheper - Nivan - Ndëran - Topovë - Fusha e Çajupit	Njësie Administrative Zagori	18000 0000	Bashkia, ARRSH ose donatore te huaj	ARRSH	x					4	Rikonstrukcion i rrugës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi dhe zgjerimi i aksit
045	Rikonstrukcion i aksit Nivan-Konçë-Hoshtovë-Doshnicë	Në të gjithë bashkinë	10000 0000	Bashkia, FSHZH ose donatore te huaj	Bashkia Libohovë						5	Rikonstrukcion i rrugës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi dhe zgjerimi i aksit
045	Krijimi i unazës e cila lidh fshatrat e Zagorisë, plotësimi i aksit me aksin Zhej - Hoshtevë	Njësie Administrative Zagori	10000 0000	Bashkia, FSHZH ose donatore te huaj	Bashkia Libohovë						4	Ndërtimi i rrugës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është rehabilitimi dhe hapja e aksesit për plotësimin e unazës së Zagorisë
045	Krijimi i aksit rrugor lidhës, Doshnicë - Lofaj, për dalje në bashkinë e Këlcyrës	Doshnicë	20000 0000	Bashkia, FSHZH ose donatore te huaj	ARRSH						3	Ndërtimi i rrugës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është hapja e rrugës

045	Rikonstruksion i rrugës nga fshati Nivan për në Manastirin e Nivanit	Nivan	80000 000	Bashkia, FSHZH ose donatore te huaj	Bashkia Libohovë				x	2	Rikonstruksion i rrugës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është sistemim asfaltimi i rrugës Qëllimi është përmirësimi i stacioneve të linjave të transportit, për ti bërë më të sigurta	
045	Projektimi i vendqëndrimeve, stacioneve për linjat urbane dhe interurbane	Libohovë	30000 00	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë				x	3	Përmirësim i stacioneve	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	
045	Studim fizibiliteti për shtimin e linjave të transportit udhëtar që lidhin njësinë administrative Zagorie me Libohovën.	Në të gjithë bashkinë	50000 00	Bashkia Libohovë ose donatore të huaj	Bashkia Libohovë					2	Funksionim i i linjës së transportit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Permirësimi i transportit publik me qëllim aksesimin e lehtë të qendrave të banuara me njera - tjetrën	
OS1. Program_2: Përmirësim i rrjetit të shërbimit të ujësllësit dhe kanalizimeve														
063	Rikonstruksioni i ujësllësit Libohovë	Libohovë	54000 000	Pushteti vendor	UK Libohovë sha						5	Rikostruksi oni i ujësllësit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është të furnizojë me ujë të pijshëm qytetin e Libohovës.
063	Ndërtim depo uji në fshatin Nepravishtë	Nepravishtë	35000 000	Pushteti qendror, vendor ose donatore të huaj	UK Libohovë sha					2	Ndërtimi i depos	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është ofrimi i shërbimit të furnizimit me ujë	

063	Rikonstrukcion i rrjetit të brendshëm dhe të jashtëm të ujësjellësit të fshatit Suhë	Suhë	54000 000	Pushteti qendror, pushteti vendor, donatorë të huaj	UK Libohovë sha	X	4	Rikostruksi oni i ujësjellësit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është të furnizojë me ujë të pijshëm për 24 orë banorët e fshatit Suhë
052	Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujrave të zeza në qytetin e Libohovës	Libohova	46128 000	Pushteti vendor, FSHZH ose donatorë të huaj	UK Libohovë sha	X	5	Ndërtimi i impiantit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Projekti synon të krijojë një sistem për përpunimin e ujrave të zeza fillimisht për qytetin e Libohovës e më pas për të gjithë territorin e saj.
052	Ndërtimi i tubacioneve, rrjetit të kanalizimeve të ujërave të zeza që siguron lidhjen e qytetit me impiantin e trajtimit të ujrave.	Në të gjithë bashkinë	45000 000	Pushteti qendror, pushteti vendor, donatorë të huaj	UK Libohovë sha	X	5	Ndërtimi i tubacioneve	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është mirëfunksionimi i sistemit të kanalizimeve
052	Ndërhyrje rikonstruktuese të rrjetit të kanalizimeve në qytetin e Libohovës	qytetin e Libohovës	20000 000	Pushteti vendor, FSHZH ose donatorë të huaj	UK Libohovë sha	X	5	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Ngritja e rrjetit të kanalizimeve dhe mbrojtja e mjedisit
063	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimeve për qendrat e banuara rurale: Labovë e Sipërme, Poshtme, Nepravish të, Drino, Bulo, Sheper, Nderan, Nivan	Labovë e Sipërme dhe e Poshtme, Nepravish të, Drino, Bulo, Sheper, Nderan, Nivan	-	Pushteti vendor, FSHZH ose donatorë të huaj	UK Libohovë sha	X	5	Ndërtimi i rrjetit të kanalizimeve	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Ngritja e rrjetit të kanalizimeve dhe mbrojtja e mjedisit

013	Përmirësimi i rrjetit të telekomunikacionit në qendrat e banuara	Në të gjithë bashkinë	15000 000	Pushteti qendror dhe donatore të huaj	Pushteti qendror					x	5	Zgjerimi i rrjetit të telekomunikacionit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Përmirësimi i shërbimit të telekomunikacionit	ndriçimit dhe rritja e sigurisë
OS1. Program 5: Përmirësimi i shërbimeve arsimore dhe shëndetësore															
062	Rikonstruksioni i ambienteve Kopësht Fëmijësh-Libohovë	Libohovë	79325 50	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Donatorë të tjerë	Bashkia Libohovë							1	Rikonstruksioni i kopështit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Përmirësimi i kushteve të brendshme dhe të jashtme për zhvillimin sa më optimale të procesit mësimor parashkollor
096	Restaurimi i godinës arsimore dhe kthimi i oborrit ekzistues në sheshin e lojrash për aktivitetet sportive në fshatin Bulo	Bulo	10000 000	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë, pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë							3	Restaurimi i godinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të arsimit
096	Restaurimi i godinës arsimore dhe kthimi i oborrit ekzistues në sheshin e lojrash për aktivitetet sportive në fshatin Libovë e Sipërme	Libovë e Sipërme	10000 000	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë, pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë							3	Restaurimi i godinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të arsimit

096	Restaurimi i godinës arsimore dhe kthimi i oborrit ekzistues në sheshe lojrash për aktivitete sportive në fshatin Nepravish të	Nepravish të	10000 000	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise, pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Restaurimi i godinave ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të arsimit
096	Restaurimi i godinës arsimore dhe kthimi i oborrit ekzistues në sheshe lojrash për aktivitete sportive në fshatin Zhej	Zhej	10000 000	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise, pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Restaurimi i godinave ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të arsimit
096	Restaurimi i godinës arsimore dhe kthimi i oborrit ekzistues në sheshe lojrash për aktivitete sportive në fshatin Hoshtevë	Hoshtevë	10000 000	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise, pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Restaurimi i godinave ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të arsimit
096	Restaurimi i godinës arsimore dhe kthimi i oborrit ekzistues në sheshe lojrash për aktivitete sportive në fshatin Sheper	Sheper	10000 000	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise, pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Restaurimi i godinave ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të arsimit

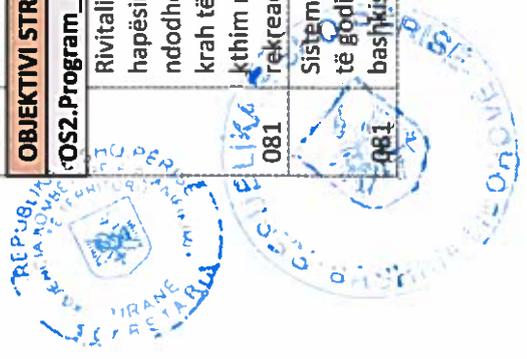
096	Restaurimi i godinës arsimore dhe kthimi i oborrit ekzistues në shesh lojrash për aktivitete sportive në fshatin Nderan	Nderan	10000 000	Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise, pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		3	Restaurimi i godinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të arsimit
072	Rikonstruksioni i qendrës shëndetësore në fshatin Suhë	Suhë	80000 00	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies sociale, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies Sociale	x	4	Restaurimi i godinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të kujdesit shëndetsor
072	Rikonstruksioni i qendrës shëndetësore në fshatin Nivan	Nivan	80000 00	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies sociale, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies Sociale	x	4	Restaurimi i godinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të kujdesit shëndetsor
072	Rikonstruksioni i qendrës shëndetësore në fshatin Nepravishtë	Nepravishtë	80000 00	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies sociale, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies Sociale	x	4	Restaurimi i godinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të kujdesit shëndetsor
072	Rikonstruksioni i qendrës shëndetësore në fshatin Bulo	Bulo	80000 00	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies sociale, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqënies Sociale	x	4	Restaurimi i godinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është përmirësimi i gjëndjes fizike të godinave të kujdesit shëndetsor

072	Rikonstruksioni i Qendrës Shëndetësore Libohovë, vënia në funksionim të një autoambulance	Libohovë	70000 000	Pushteti vendor, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Donatorë të tjerë	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale	x	3	Rikonstruksioni i Qendrës Shëndetësore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Për një shërbim më të mirë shëndetësor ka nevojë për investime për përmirësimin e infrastrukturës fizike shëndetësore
072	Ndërtimi i qendrës shëndetësore në fshatin Liar	Liar	10000 000	Ministria e Shëndetësisë, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale		5	Ndërtimi i qendrës shëndetësore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është ngritja e godinave të kujdesit shëndetësor
072	Ndërtimi i qendrës shëndetësore në fshatin Hoshtevë	Hoshtevë	10000 000	Ministria e Shëndetësisë, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale		5	Ndërtimi i qendrës shëndetësore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është ngritja e godinave të kujdesit shëndetësor
072	Ndërtimi i qendrës shëndetësore në fshatin Vithuq	Vithuq	10000 000	Ministria e Shëndetësisë, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale		5	Ndërtimi i qendrës shëndetësore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është ngritja e godinave të kujdesit shëndetësor
072	Ndërtimi i qendrës shëndetësore në fshatin Shepër	Shepër	10000 000	Ministria e Shëndetësisë, donatorë të huaj	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale		5	Ndërtimi i qendrës shëndetësore	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është ngritja e godinave të kujdesit shëndetësor

Njësitë e punës	Nivani i punës	Lloji i punës	Vlera e punës	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale			
072	Njësitë e punës	Topovë	10000000	Ministria e Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale			
OS1.Program_6: Përforcimi i qendrave rurale nëpërmjet shtimit të shërbimeve publike							
082	Kthimi i fshatit Hoshtevë në vatër për turizmin kulturor dhe hapjen e një qendre trajnimesh profesionale me fokus turizmin.	Hoshtevë	10000000	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë
013	Përforcimin e Nivanit si qendër administrative duke shtuar shërbime dhe zyra për shërbimin pyjor, informacione mbi bimët medicinale, polici dhe shërbime veterinarë për zonën.	Nivan	11000000	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë
OBJEKTIVI STRATEGJIK 2: Zhvillimi i komuniteteve të qëndrueshme nëpërmjet ndërhyrjeve në hapësira publike							
OS2.Program_1: Krijimi dhe përmirësimi i hapësirave publike në qytetin e Libohovës							
081	Rivitalizimi i hapësirës ku ndodhet Teqeja në krah të bashkisë, kthim në park dhe rekreacion	Libohovë	50000000	Bashkia Libohovë, FSHZH	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë
081	Sistemi i sheshit të godinës së bashkisë	Libohovë	10000000	Bashkia Libohovë, FSHZH	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë

082	Hapja e aksesit për te Sahati i Libohovës, ndërtimi i një platforme vrotimi me material druri në afërsi të saj	Libohovë	10000 000	Bashkia Libohovë, donatore te huaj	Bashkia Libohovë	x	2	Ngritja e platformës së vrotimit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Aksesimi i pasurive kulturore, përmirësimi i turizmit kulturor
061	Rikualifikim të hapësirave midis pallateve në hapësira të gjelbërta dhe parqe lojrash për fëmijët.	Në të gjithë bashkinë	30000 000	Pushteti Qëndror dhe vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë	x	3	Restaurim i fasadave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Përmirësimi i kushteve të banesave kolektive, krijimi i një imazhi të kuruar estetikisht për lagjet.
061	Krijimi i fondit për restaurimin e fasadave duke përmirësuar efijencën energjitike për blloqet e banimit përgjatë bulevardit kryesor, unifikim i materialit të veshjes së fasadave, vendosje e ndiçimit dhe tabelave shënjuese të bizneseve.	Libohovë	30000 000	Bashkia Libohovë, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë	x	3	Restaurim i fasadave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Përmirësimi i kushteve të banesave kolektive, krijimi i një imazhi të kuruar estetikisht për lagjet.
OS2.Program_2: Krijimi dhe përmirësimi i hapësirave publike që zonat rurale										
082	Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike	Suhë	15000 000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe	Bashkia Libohovë		3	Rikualifikim i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit

083	cilësore për fshatin: Suhë Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatin: Ndëran	Ndëran	15000 000	donatorë të huaj Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë				x	3	Rikualifikim i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit
084	Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatin: Nivan	Nivan	15000 000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë					3	Rikualifikim i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit
085	Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatin: Hoshtevë	Hoshtevë	15000 000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë				x	3	Rikualifikim i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit
086	Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatin: Konckë	Konckë	15000 000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë				x	3	Rikualifikim i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit
087	Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatin: Topovë	Topovë	15000 000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë				x	3	Rikualifikim i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit

088	Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatin: Zhej	Zhej	15000000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Rikualifikimi i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit
089	Konsolidimi i qendrës së fshatit duke krijuar hapësira publike cilësore për fshatin: Lliar	Lliar	15000000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Rikualifikimi i sheshit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Rikualifikimi urban i qendrës së fshatit
062	Ridizenjimi i sheshit publik në fshatin Labovë e Sipërme projekt i propozuar nga A100+F	Labovë e Sipërme	50000000	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Përfundimi i shesheve publike	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është rigjallërimi i fshatrave, duke përmirësuar cilësinë e hapësirave publike
062	Ridizenjimi i sheshit publik në fshatin Nepravishtë projekt i propozuar nga A100+F	Nepravishtë	50000001	Pushteti vendor ose pushteti qendror, FSHZH dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë		x	3	Përfundimi i shesheve publike	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është rigjallërimi i fshatrave, duke përmirësuar cilësinë e hapësirave publike
082	Krijimi i një Landmarku për Kalanë e Labohës, e cila do të jetë elementi eidentues i hyrjes në Kala, projekt i A100+F	Labovë e Sipërme	80000000	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë			2	Krijimi i Landmarkut	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Promovimi i turizmit

OBJEKTIVI STRATEGJIK 3: Zhvillimi i ekonomisë blegtorale, agroturizimit dhe turizmit natyror e kulturor

OS3.Program_1: Përmirësimi i infrastrukturave blegtorale dhe bujqësore

042	Ngritja e qendrave të grumbullimit, magazinimit dhe tharjes për bimët medicinale dhe etero-vajore në Zhej	Zhej	30000 000	Bashkia Libohovë, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë					2	Ndërtimi i qendrës së grumbullimit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është mbështetja e banorëve, duke krijuar një rrjet lidhjeje midis prodhuesve dhe konsumatorëve, duke rritur sigurinë ushqimore.
042	Ngritja e qendrave të grumbullimit, magazinimit dhe tharjes për bimët medicinale dhe etero-vajore në Nivan	Nivan	30000 000	Bashkia Libohovë, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë					2	Ndërtimi i qendrës së grumbullimit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është mbështetja e banorëve, duke krijuar një rrjet lidhjeje midis prodhuesve dhe konsumatorëve, duke rritur sigurinë ushqimore.
042	Ngritja e pikave frigoriferikë për produktet blegtorale dhe certifikimin e tyre në Sheper	Shepër	40000 000	Bashkia Libohovë, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë					3	Ngritja e pikave frigoriferikë	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është mbështetja e fermerëve dhe prodhuesve vendase, duke krijuar një rrjet lidhjeje midis prodhuesve dhe konsumatorëve, duke rritur sigurinë ushqimore.

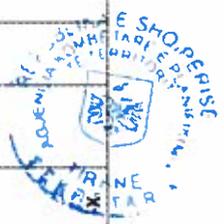
047	Ngritja e pikave frigoriferikë për produktet blegtorale dhe çertifkimin e tyre në Topovë	Topovë	40000 000	Bashkia Libohovë, MBZHRAU, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë						3	Ngritja e pikave frigoriferike	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është mbështetja e fermerëve dhe prodhimeve vendase, duke krijuar një rrjet lidhjeje midis prodhuesve dhe konsumatorëve, duke rritur sigurinë ushqimore.
42	Rehabilitimi i sistemit vaditës dhe vënia në funksion e rezervuarit të Doftisë si dhe ndërhyrje në rrjetin kullues dhe vaditës në fushat e bashkisë Libohovë	Në të gjithë bashkinë	43000 000	Pushteti Qëndror dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë						2	Rikonstruksioni i kanalit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është ofrimi i shërbimit të ujitjes për fermerët e zonës
OS3.Program 2: Mbështetje për fermerët vendas dhe zhvillimin e agroturizimit														
042	Krijimi i një zyre informacioni për fermerët në mbështetje të zinxhirit prodhues dhe zhvillimin e kooperativave	Në gjithë bashkinë	10.00 0.000	Bashkia, MBZHR, AZHBR	Bashkia Libohovë						15	Rritje e prodhimit bujqësor	Nuk ka nevojë për ndryshime	Zhvillimi i ekonomise I orientuar drejt blegtorisë
042	Përgatitja e paketës së trajnimeve për fermerët e rinj, për ngritjen e fermave me produkte biologjike	Në gjithë bashkinë	2.000. 000	Bashkia, MBZHR, AZHBR	Bashkia Libohovë						15	Rritje e numrit të fermave	Nuk ka nevojë për ndryshime, por subjektet kanë nevojë për licensim	Zhvillimi i ekonomise I orientuar drejt blegtorisë

042	Krijimi i logos dhe promovimi i markës së mirënjohur të Libohovës për produktet e bulmetit	Në gjithë bashkinë	N/A	Bashkia, MBZHR, AZHBR	Bashkia Libohovë	x	15	Krijimi i grupeve të prodhuesve vendas	Nuk ka nevojë për ndryshime	Zhvillimi i ekonomisë i orientuar drejt blegtorisë
042	Ulje në taksën e infrastrukturës për ngritjen e fermave të reja për blegtorinë me krerë të imta dhe gjedhë	Në gjithë bashkinë	N/A	Bashkia, MBZHR, AZHBR	Bashkia Libohovë	x	3	Përfundimi i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime	Zhvillimi i ekonomisë i orientuar drejt blegtorisë
042	Organizimi i panairëve agroristikë në Bulo me fokus apikulturën dhe nënproduktet si dylli, poleni, propolisi, apo qumështi i bletës, si dhe bimët eterovajore dhe medicinale	Bulo	50000 00	Pushteti Qëndror në bashkëpunim me privatn, dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë	x	5	Ngritja e agroturizmit nëpërmjet bujtinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore, por subjektet kanë nevojë për licënsim	Zhvillimi i ekonomisë bujqësore dhe agroturizmit
042	Organizimi i panairëve agroristikë në Drino me fokus apikulturën dhe nënproduktet si dylli, poleni, propolisi, apo qumështi i bletës, si dhe bimët eterovajore dhe medicinale	Drino	50000 00	Pushteti Qëndror në bashkëpunim me privatn, dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë	x	5	Ngritja e agroturizmit nëpërmjet bujtinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore, por subjektet kanë nevojë për licënsim	Zhvillimi i ekonomisë bujqësore dhe agroturizmit

042	Organizimi i panairëve agroturistike në Suhë me fokus apikulturën dhe nënproduktet si dylli, poleni, propolisi, apo qumështi i bletës, si dhe bimët eterovajore dhe medicinale	Suhë	50000	Pushteti Qëndror në bashkëpunim me privatn, dhe donatorë të huaj	Bashkia Libohovë	x	5	Ngritja e agroturizmit nëpërmjet bujtinave	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore, por subjektet kanë nevojë për licencim	Zhvillimi i ekonomisë bujqësore dhe agroturizmit	
OS3.Program_3: Zhvillimi i turizmit natyror e kulturor											
081	Hartimi i projektit për rijetëzimin e liqenit të Sheperit, duke e kthyer në pikë atraksioni për sporte ujore dhe kamping	Sheper	10000	Pushteti Qëndror dhe donatorë të huaj	AKZM	x	3	Ngritja e infrastrukturave për kamping	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Kthimi i liqenit të Sheperit në pikë atraksioni natyror për zonën	
081	Hartimi i projektit për kthimin e Fushës së Çajupit në fushë hipizmi ku mund të organizohen festat lokale të Zagories dhe përcaktimi i zonave për kamping apo për struktura të lehta të çmontueshme druri.	Njësia Administrative Zagori	60000	Bashkia Libohovë dhe Pushteti Qëndror	AKZM	x	5	Ngritja e infrastrukturave për kamping	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Promovimi dhe rritja e numrit të turistëve të cilët vizitojnë zonën	
081	Krijimi i një zyre informimi turistik në qytetin e Libohovës	Libohovë	15000	Bashkia donatore të huaj	Bashkia Libohovë		1	Ngritja e zyrës së informimit turistik, infopoint	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Promovimi i turizmit të bashkisë Libohovë	

082	Promovimi i turizmit në rrjetet sociale dhe në një faqe Facebook të veçantë	Në gjithë bashkinë	30000 00	Bashkia, Donatorë të tjerë	Bashkia Libohovë	x	15	Rritja e numrit të vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime	Promovimi i turizmit të bashkisë Libohovë
082	Përgatitja e guidës turistike, booklet, broshura, kartolina etj	Në gjithë bashkinë	50000	Bashkia, MTM, DRTK, Donatorë të tjerë, IPA CBC	Bashkia Libohovë	x	15	Rritja e numrit të vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime	Promovimi i turizmit të bashkisë Libohovë
082	Zhvillimi i aktiviteteve të ndryshme me karakter kulturor e promovues të zonës si festa, panaire, tregje mujore etj në një kalendar aktiviteteve vjetore	Në gjithë bashkinë	N/A	Bashkia, MTM, DRTK, Donatorë të tjerë, IPA CBC	Bashkia Libohovë	x	15	Rritja e numrit të vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime	Promovimi i turizmit të bashkisë Libohovë
082	Katalogimi dhe mbështetja e rikthimit të profesioneve të humbura, recetave në kulinari dhe i produkteve tipike të zones, duke i promovuar ato në festa e panaire	Në gjithë bashkinë	50000	Bashkia, MTM, DRTK, Donatorë të tjerë, IPA CBC	Bashkia Libohovë	x	15	Krijimi i katalogut	Nuk ka nevojë për ndryshime	Promovimi i turizmit të bashkisë Libohovë
081	Krijimi i vendpushimeve peizazhistike përgjatë lumit të Zagorisë si mundësi për ekoturizëm dhe peshkim	Në të gjithë bashkinë	75000 00	Pushtet vendor, qendror dhe donatore	Bashkia Libohovë	x	3	Ngritja e strukturave për vendpushi me	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Zhvillimi i ekoturizmit dhe peshkimit

056	Evidentimi dhe resaturimi i burimeve ujore të qytetit duke promovuar kulturën vendase, nën moton "Libohova, qyteti i bashkinë"	Në gjithë bashkinë	10000 0000	Bashkia, FSHZH, Donatore te tjere	Bashkia Libohovë	x	3	Përfundimi i projektit	Nuk ka nevojë për ndryshime	Përmirësimi i shërbimeve publike
OS3. Program 4: Hartëzimi i itinerareve dhe pajisja e tyre me infrastrukturë dhe sinjalistikë										
081	Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit malor dimëror "Bora e parë në Bureto", nga qyteti i Libohovës në fshatrat Labovë e Sipërme dhe Labovë e Poshtme.	Libohovë - Labovë e Sipërme - Labovë e Poshtme	70000 000	Pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë	x	1	Markimi i itinerarit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është zhvillimi i turizmit natyror
081	Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit natyror, peizazhistik "Laku i Zagorisë" për gjatë zonës së Zagorisë.	Njësia Administrative Zagori	10000 0000	Pushteti vendor, donatorë të huaj	Bashkia Libohovë	x	1	Markimi i itinerarit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është zhvillimi i turizmit natyror
045	Shteg për këmbësorë, pajisje me sinjalistikë nga qendra e qytetit për në Kalanë e Libohovës, ruajtja e identitetit të shkallareve.	Libohovë	70000 000	Bashkia Libohovë	Bashkia Libohovë	x	2	Vendosja e sinjalistikës	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është promovimi i turizmit dhe rehabilitimi i infrastrukturës

081	Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të shtegut me pika agroturistike me kafshë, Labovë e Sipërme, Libohovë, Nepravishtë	Labovë e Sipërme - Libohovë - Nepravisht të	10000 000	Pushteti vendor se bashku me privatet	Bashkia Libohovë	x	3	Markimi i itinerarit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është promovimi i agroturizmit
082	Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit të Ali Pashës – Itinerar që fokusohet tek turizmi kulturor, por edhe turizmi i aventurës, projekt i A100+F.	Në të gjithë bashkinë	10000 000	Pushteti vendor ose donatore te huaj	Bashkia Libohovë	x	2	Markimi i itinerarit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është zhvillimi i turizmit kulturor dhe të aventurës
081	Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit natyror-kulturor-fetar, Fusha e Çajupit – Nderan – Shepër	Njësi Administrative Zagori	10000 000	Bashkia Libohove	Bashkia Libohovë	x	2	Markimi i itinerarit	Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore	Qëllimi i këtij projekti është zhvillimi i turizmit natyror, kulturor dhe fetar

<p>Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit kulinar që përfshin vendet me orientim bujqësor dhe blegtoral, si edhe me traditë në gatimet tradicionale, glikotë e zonës dhe traditën e mikpritjes. Mund të përfshijë pa u kufizuar Nepravishtën, Libohovën, Labovën, Sheperin si dhe të lidhet gjithashtu me fshatra dhe destinacione të tjera të bashkive kufitare si Dropull, Përmet, apo edhe Gjirokastër</p>	<p>Në të gjithë bashkinë</p>	<p>80000 000</p>	<p>Bashkia, FSHZH ose donatore te huaj</p>	<p>Bashkia Libohovë</p>	<p>x</p>	<p>3</p>	<p>Markimi i itinerarit</p>	<p>Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore</p>	<p>Promovimi i agroturizmit me vlera bujqësore dhe blegtorale</p>
<p>Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit historik, "Shtegu i vargameleve", shtegu Përmet – Gjirokastër</p>	<p>Në të gjithë bashkinë</p>	<p>70000 000</p>	<p>Pushteti vendor donatorë të huaj</p>	<p>Bashkia Libohovë</p>	<p>x</p>	<p>1</p>	<p>Markimi i itinerarit</p>	<p>Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore</p>	<p>Qëllimi i këtij projekti është zhvillimi i turizmit natyror dhe lidhja me zona të tjera të rendësishme si Gjirokastra</p>

<p>Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit</p> <p>Nepravishhtë – Teqeja e Melanit, dalja në fshatin Glinë dhe Goranxi, lidhje me bashkinë Dropull</p>	<p>Nepravish të</p> <p>10000 000</p>	<p>Pushteti vendor ose donatore te huaj</p>	<p>Bashkia Libohovë</p>	<p>x</p>		<p>2</p>	<p>Markimi i itinerarit</p>	<p>Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore</p>	<p>Qëllimi i këtij projekti është zhvillimi i turizmit kulturor dhe fetar</p>
<p>Rritja e bashkëpunimit me bashkinë e Gjirokastrës dhe Përmetit në fushën e zhvillimit të turizmit, përfshirja në pikat e informimit të turistëve në këto qytete edhe atraksionet e Libohovës.</p>	<p>Në të gjithë bashkinë</p> <p>50000 0</p>	<p>Pushteti qendror, donatore te huaj</p>	<p>Bashkia Libohovë</p>	<p>x</p>		<p>3</p>	<p>Lidhja e marrëveshjeve të bashkëpunimit</p>	<p>Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore</p>	<p>Promovimi i turizmit të bashkisë Libohovë</p>
<p>Hartëzimi dhe pajisja me sinjalistikë dhe infrastrukturë të itinerarit "Rrugët e Besimit" që përfshin turizmin kulturor dhe atë fetar – pazohet në objektet e kultit, dhe traditën e harmonisë ndërjetare. Krijon mundësi për lidhjen me pikat të tjera të</p>	<p>Në të gjithë bashkinë</p> <p>10000 000</p>	<p>Pushteti vendor ose donatore te huaj</p>	<p>Bashkia Libohovë</p>	<p>x</p>		<p>3</p>	<p>Markimi i itinerarit</p>	<p>Nuk ka nevojë për ndryshime ligjore</p>	<p>Qëllimi i këtij projekti është zhvillimi i turizmit natyror dhe fetar</p>

8 Këshillimi me publikun

8.1 Forumi për Bashkërendimin e Planifikimit në nivel Vendor

Bashkia Libohovë së bashku me studion konsulente më datë 29.01.2019 në orën 13:30, realizoi takimin e parë me institucionet publike, Forumin për Bashkëpunimin e Planifikimit në Nivel Vendor, të organizuar nga Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit, ku u prezantuan dokumentet e Fazës 2 "Strategjia Territoriale", për të cilin ju informojmë si më poshtë vijon:

U krye prezantimi i Strategjisë Territoriale të bashkisë, nga Z. Taçi duke u përqëndruar në këto pika:

- Direktivat e huazuara nga Planet e mëparshme të hartuara për këtë Bashki
- Identifikimi i Potencialeve dhe Problematikave
- Strategjia Territoriale
- Objektivat strategjik
- Programet

Në vijim të prezantimit u hap diskutimi me institucionet pjesëmarrëse, ku u shprehën mendime, sugjerime dhe komente në lidhje me prezantimin e Strategjisë Territoriale për Planin e Pergjithshem Vendor të Bashkisë Libohovë. Sugjerimet konsistonin në pikat si më poshtë:

1. Te rishikohen drejtimitet e zhvillimit te propozuara te cilat duhet te jene konkrete dhe specifike per secilen bashki.
2. Objektivat e propozuar te jene me te organizuar, duke marre parasysh edhe komentet e perfaqesueses se MBZHR, ku sugjeroi qe meqenese lidhen te dyja me bujqesine, objektivi 3 dhe 5, mund te bashkohen ne nje.
3. Ne terminologjine e perdorur te dallohen qarte se kush eshte objektivi, programi dhe projekti i propozuar. Projekti i propozuar duhet te jete specifik dhe te mos lere vend per interpretime.
4. Duhet te kryhet nje rindarje e projekteve te propozuar duke vendosur ne dokumentin e Strategjise, vetem ato projekte te cilat jane publike dhe kompetence e bashkise. Projektet te cilat mund te jete kompetence e Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise, Ministrise se Bujqesise dhe Zhvillimit Rural apo Institutit Kombëtar të Trashëgimisë Kulturore, mund te permenden si potenciale apo problematika te hasura nga Analiza, ne dokumentin e Strategjise, por te mos perfshihen ne listen e projekteve.
5. Te shikohet me kujdes terminologjia e perdorur ne projekte (psh projekti per "Rehabilitimin e landfilleve ilegale", nese eshte vendgrumbullim mbetjesh te perdoret termi i duhur)
6. Te rishikohen projektet e propozuara ne fushen e energjitikes, duke pare potencialet e seciles bashki bazuar edhe ne dokumentin e Planit te Pergjithshem Kombetar.
7. Duhet qe te tre bashkite te shikohen edhe ne nivel rajonal, duke marre ne konsiderate sesi ndikon prania e bashkive kufitare si Saranda apo Gjirokastra, te cilat jane pole te rendesishme turizmi, ne zhvillimin e bashkive Libohove, Delvine dhe Finiq.

8.2 Dëgjesa Publike

Bashkia Libohovë më datë 30.01.2019 në orën 12:00, në ambientet e një lokali në qytet realizoi dëgjësën e dytë publike, ku u prezantuan dokumentet e Fazës 2 "Strategjia Territoriale", për të cilin ju informojmë si më poshtë vijon:

Znj. Suzana Gjokutaj prezantoi materialin e prodhuar nga konsulenti në lidhje me Strategjinë Territoriale të bashkisë Libohovë.

1. Direktivat e huazuara nga Planet e mëparshme të hartuara për këtë Bashki;

- Plani i Përgjithshëm Kombëtar i territorit
- Plani Strategjik për Qarkun e Gjirokastrës
- Plani Operacional i zhvillimit Vendor i Bashkisë Libohovë
- Përfundime të analizës së Metabolizmit
- Sistemet territoriale

2. Identifikimi i Potencialeve dhe Problematikave

- Potenciale për zhvillim:

- Pasuritë kulturore dhe natyrore
- Bujqësia dhe blegtoaria
- Burimet ujore
- Burimet energjitike

- Problematikat e territorit të Bashkisë Libohovë:

- Infrastruktura rrugore
- Infrastruktura energjitike
- Ujësjiellës -kanalizime
- Menaxhimi i mbetjeve urbane
- Shërbimet sociale

3. Strategjia Territoriale

- Vizioni

- Drejtimet kryesore ku mbështetet strategjia territoriale:

- Ruajtja e tokës bujqësore dhe pasurive natyrore
- Konsolidimi i rrjetit urban duke shmangur përhapjen në territor
- Menaxhimi i flukseve metabolike në mënyrë të qëndrueshme
- Përmirësimi i rrjeteve infrastrukturore në territor
- Profilizimi i zhvillimit ekonomik dhe rritja e mirëqënies sociale
- Zhvillimi i turizmit rural dhe agrobiznesit
- Perforcimi i bashkëpunimeve rajonale

4. Objektivat strategjik

- Përmirësimi i infrastrukturës së transportit, shtimin e burimeve për prodhimin e energjisë dhe investimet në rrjetin e ujësjiellës -kanalizimit
- Përmirësimi i kushteve të jetesës nëpërmjet ofrimit të shërbimeve publike

- Zhvillim i sektorit blegtoral e bujqësor duke rritur sektorin tregtar dhe të shërbimeve si dhe shfrytëzimin e potencialit të agroturizmit
- Mbrojtja e potencialit turistik dhe dhe sigurimi i zhvillimit të qëndrueshëm të turizmit
- Rritja e kapaciteteve lokale

5. Programet

- Përmirësimi i rrjetit të infrastrukturës rrugore, përmirësimi i infrastrukturës së energjisë, përmirësimi i rrjetit të ujësjellës -kanalizimeve, menaxhim i integruar i mbetjeve urbane
- Rikonstruksioni dhe ndërtimi i godinave të cilat ofrojnë shërbime publike
- Zhvillimi i sektorit të bujqësisë dhe blegtorisë si dhe nxitja e agroturizmit
- Zhvillimi i qëndrueshëm i turizmit kulturor, përmirësimi i infrastrukturës turistike, zhvillimi i turizmit natyror si dhe propozime te intinerareve të ndryshme
- Mbështetja e fermerëve me qëllim rritjen e prodhimit të produkteve bujqësore dhe blegtorale

Në vijim të prezantimit u hap diskutimi me publikun, ku u shprehën mendime, sugjerime dhe komente në lidhje me prezantimin e Strategjisë Territoriale për Planin e Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Libohovë.

Në diskutim u ngritën pyetje dhe sugjerime si më poshtë:

○Luiza Mandi – Kryetare e Bashkisë Libohovë, ngriti shqetësimin për kufirin e zonave ku mund të zgjerohen fshatrat apo dhe qyteti i Libohovës duke pasur parasysh kërkesën në rritje për ndërtim. Ervin Taci- theksoi se do t'ju kushtohet rëndësi e vecantë zgjerimit të qytetit të Libohovës dhe fshatrave të kësaj bashkie, duke u bazuar në mundësitë që paraqet cdo fshat.

○Arqile Buleshi- Administrator i Njesisë Administrative Zagorie, u interesua nëse plani do të prek zonën e mbrojtur të Zagorisë si dhe qasja e konsulentit mbi Hec e Suhës në grykën e Zagorisë. Suzana Gjokutaj, bëri më dije se qasja jonë për zonën e mbrojtur do të jetë në përpuhje të plotë me legjislacionin në fuqi, kështu që do të jemi shumë të ndjeshëm në trajtimin e çështjeve të tilla.

○Vangjel Kuro- banor i fshatit Suh, sipas tij ky fshat është lënë në harresë të plotë, rruga lidhëse me zonat e tjera është tejet e amortizuar, ngritja e një qendre sociale, si dhe rehabilitimi i qendrës shëndetsore të këtij fshati.

Konsulenti bëri me dije se shqetësimet e z.Kuro do të merren në konsideratë në fazën tjetër të propozimit.

○Anisa Ibrahim- N/Kryetare bashkie, shprehu idenë se rijetësimi dhe rikualifikimi i rezervatit të Doshtisë si mundësi e mirë për peshkim dhe për ta bërë pjesë të atraksioneve turistike.

○Asim Banushi- fermer/pjesë e këshillit bashkiak, kërkonte të dinte ndryshimin mes projekteve të propozuara nga Akademia e 100 fshatrave me Planin e Përgjithshëm Vendor si dhe me se mund të mobilizet lugina e Drinos.

Ervin Taci, bëri sqarimin se ku konsiston objekti i secilit projekt duke nxjerrë në pah objektivat e secilit.

o Bexhet Cobani-Inxhinier,
Z.Cobani ishte sensitiv në objektet e pasurive kulturore, duke i identifikuar në një hartë përmbledhëse.

Përcaktimi i zonave industriale me qëllim përpunimin e produkteve bujqësore, blegtorale dhe bimëve medicinale si potencil i zhvillimit të ekonomisë.

Cila është qasja e konsulentit ndaj Shellit në zonën e Zagorisë.

Duke vazhduar arsyetimin e z.Cobani, përfaqësues të DEA Studios nënvizuan rëndësinë e ruajtjes së zonave të mbrojtura.

o Ali Ferri – theksoi rëndësinë që duhet ti kushtohet Teqes se Mele si pjesë e trashëgimisë kulturore dhe përfshirja në intinerare të turizmit fetar.

Përcaktimi i vendgrumbullimit të produkteve bujqësore dhe blegtorale.

o Ollia Kuro-N/Kryetar bashkie theksoi si mundësi zhvillimi për zonën e Sheperit, rijetëzimin e liqenit të këtij fshati.

Rikonstruksionin e shtëpisë së Andon Zako Cajupit duke e bërë pjesë të intinerareve turistike.

Projekti i ARRSH -së për rrugën nga Sofratika në Cajup (Sheper, Polican etj.) duhet përfshirë si projekt i miratuar por që sjell zhvillim në gjithë zonën.

